स्थानीय तहको सूचना प्रविधि क्षमताको लेखाजोखा विधि

मूल्याङ्कन प्रतिवेदन

सूचना तथा प्रविधि शाखा
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

आषाढ २०७८

कार्यकारी सारांश

१. विगतको केन्द्रिकृत एवम् एकात्मक शासन व्यवस्थाले सिर्जना गरेका आर्थिक, सामाजिक एवम् भौगोलिक असमानताको न्यूनीकरण गरी जनतालाई शासनमा प्रत्यक्ष रूपमा सहभागी गराउने र स्थानीय तहबाट नै राजनैतिक नेतृत्व विकासको अभ्यास गर्नका लागि नेपालको संविधानले मुलुकलाई सङ्घीय शासन व्यवस्था सहितको लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक मुलुकका रूपमा रुपान्तरण गरेको छ ।

२. सङ्घीयतमा राज्यशक्तिको प्रयोग विभिन्न तहका सरकारहरूले प्रयोग गर्ने भएकाले एकै मुलुकका जनताले एक भन्दा बढी सरकारद्वारा शासित हुने र सेवा पाउने अवस्था रहन्छ । यसै अनुरुप नेपालमा पनि सङ्घीयतापश्चात सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहले संवैधानिक एवम् कानुनी क्षेत्राधिकार भित्र रहेर आ-आफ्नो शासन सञ्चालन तथा जनतालाई सेवा प्रवाह गर्दै आएका छन् ।

३. जनताको सबैभन्दा नजिकको शासकीय एकाइ र सेवा प्रवाहको केन्द्रका रुपमा रहने स्थानीय तहको प्रभावकारितामा नै सङ्घीय शासन व्यवस्था प्रतिको जनविश्वास अडेको हुनाले स्थानीय तहहरूले आफूलाई सेवा प्रवाहमा अब्बल सावित गर्नुपर्ने चुनौती छ ।

४. सेवाको प्रभावकारितालाई सेवाको गुणस्तर, त्यसको विस्तार, सेवामा नागरिकको पहुँच एवम् सेवा प्रवाहमा प्रयोग गरिएका तौर तरिका जस्ता विषयले प्रभाव पार्ने गर्दछन् । स्थानीय तह शासकीय अभ्यास सम्बन्धी अनुभवको कमी, कर्मचारीको अपर्याप्तता एवम् पूर्वाधार विकासको कमजोर अवस्थाकै बिचमा जनसाधारणलाई प्रभावकारी सेवा प्रवाह गर्नुपर्ने दवाबमा छन् ।

५. पछिल्लो समयमा विश्वमा तीव्र रुपमा विकसित भैरहेको सूचना प्रविधिको प्रयोगले सर्वसाधारणको जीवनमा निकै सहजता ल्याइदिएको छ र यसले सर्वसाधारणको सार्वजनिक सेवा प्रतिको धारणामा पनि परिवर्तन ल्याएकाले अबका दिनमा आफूले प्रवाह गर्ने सेवामा सूचना प्रविधिको अत्युत्तम प्रयोग गर्नुपर्ने वाध्यकारी अवस्थामा सबै निकायहरू रहेका छन् । सीमित जनशक्तिबाट अत्यधिक सेवा प्रवाह गर्नुपर्ने संवैधानिक जिम्मेवारी प्राप्त गरेका स्थानीय तहले आफूलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउनै पर्ने हुन्छ ।

६. स्थानीय तहको सङ्घीय सरकारसँग सम्बन्ध, समन्वय र सहकार्य गर्ने सम्पर्क मन्त्रालयको रूपमा रहेको सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले स्थानीय तहलाई आफ्नो शासन सञ्चालन एवम् सेवा प्रवाह गर्नका लागि आवश्यक नमूना कानुन निर्माण गरी उपलब्ध गराएर, कर्मचारीको संक्रमणकालीन व्यवस्था गरेर साथै विभिन्न विषयमा राय सल्लाह, परिपत्र र

निर्देशनका माध्मद्वारा सहजीकरण गर्दै आएको छ ।यीनै सहजीकरणका विविध प्रयासहरूमध्ये स्थानीय तहमा सूचना प्रविधिको प्रयोगका लागि विज्ञ सेवा उपलब्ध गराएर विभिन्न निकायसँग सहजीकरण उपलब्ध गराउने कार्य समेत यस मन्त्रालयबाट हुँदै आएको छ ।

७. स्थानीय तहहरूमा सूचना प्रविधि पूर्वाधारको अवस्था, त्यस्तो प्रविधि प्रयोग गर्नका लागि आवश्यक पर्ने दक्ष एवम् तालिम प्राप्त जनशक्तिको उपलब्धता एवम् सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोगको अवस्था लगायतका ७ वटा विषय समेटी १०० पूर्णाङ्कमा स्थानीय तहमा विद्युतीय शासनको अवस्थाको लेखाजोखा गर्ने उद्देश्यले मन्त्रालयले मिति २०७७।१२।०२ मा "स्थानीय तहको सूचना प्रविधि क्षमताको लेखाजोखा विधि" तयार गरी स्थानीय तहमा पठाइएको थियो ।

८. मन्त्रालयले तयार गरी विवरण प्रविष्टि गर्नका लागि अनुरोध गरेको छोटो समयमा नै स्थानीय तहबाट उत्साहपूर्वक विवरणहरू प्रविष्टि गरी प्राप्त हुन आएको छ । यसले स्थानीय तहमा सूचना प्रविधिको प्रयोग प्रतिको जागरुकता र तदारूकतालाई प्रष्ट्याएको छ ।

९. यस प्रतिवेदन तयार गर्ने समयसम्म जम्मा ४३४ वटा स्थानीय तहबाट विवरण प्रविष्टि भई आएकोमा प्रविष्टि गरेका स्थानीय तहका सूचना प्रविधि क्षमताका बिचमा ठूलो असमानता रहेको देखिन्छ । स्थानीय तहले आफ्नो क्षमताको लेखाजोखा गर्दा अधिकतम अंक प्राप्त गर्न स्थानीय तहले कुल ८४ अंक प्राप्त गरेको छ भने सबैभन्दा कम अंक प्राप्त गर्ने स्थानीय तहले जम्मा १९ अंक प्राप्त गरेको देखिन्छ ।

१०. मन्त्रालयले उपलब्ध गराएको अनलाईन फारममा विवरण प्रविष्ट गरेका स्थानीय तहमध्ये महानगरपालिकाको संख्या ५ रहेको छ भने कुल ११ उपमहानगरपालिका मध्ये संख्या ७ वटा उपमहानगरपालिकाले विवरण प्रविष्टि गरेर पठाएका छन् । त्यस्तै १५७ नगरपालिकाबाट विवरण प्राप्त हुन आएको छ भने २६५ गाउँपालिकाले पनि विवरण प्रविष्टि गरेर पठाएका छन् ।

११. प्रदेशगत रुपमा हेर्दा सबै भन्दा धेरै विवरण प्रविष्टि गर्ने स्थानीय तह प्रदेश नं १ र वाग्मती प्रदेशका समान ७५ वटा स्थानीय तह रहेका छन् भने प्रदेश नं २ ले प्रदेश नं १ र वाग्मती प्रदेशलाई पछ्याएको देखिन्छ, उक्त प्रदेशका जम्मा ६५ स्थानीय तहबाट विवरण प्रविष्टि भई आएको छ ।कर्णाली प्रदेश र गण्डकी प्रदेश सबैभन्दा कम विवरण प्राप्त हुने प्रदेशमा परेका छन्, जहाँबाट केवल ५२/५२ वटा स्थानीय तहले मात्र विवरण भरी पठाएका छन् । लुम्बिनी

प्रदेशबाट ४ उपमहानगरपालिका,१६ नगरपालिका एवम् ४४ गाउँपालिका गरी जम्मा ६४ वटा स्थानीय तहहरूबाट विवरण प्राप्त हुन आएको छ ।

१२. यस अध्ययनले स्थानीय तहमा सूचना प्रविधिको पहुँचमा विस्तार भएको देखाएको छ साथै स्थानीय स्तरसम्म सूचना प्रविधि प्रयोग गर्न सक्ने जनशक्तिको उपलब्धता रहेको देखिन्छ यसले स्थानीय तहबाट प्रविधिमा आधारित सेवा प्रवाह गर्न सम्भव छ भन्ने कुरा बुझ्न सकिन्छ । तर सूचना प्रविधि सम्बन्धी जनशक्ति रहेको भनिएका ९०.३२% स्थानीय तहमा सूचना प्रविधि सम्बन्धी पूर्ण ज्ञान भएका कर्मचारीहरूको अभाव रहेको छ । विवरण प्राप्त हुन आएका स्थानीय तहमध्ये अधिकांश स्थानीय तहले आफूसँग सूचना प्रविधि सम्बन्धी पूर्व अनुभव भएका कर्मचारी नरहेको तथ्य उल्लेख गरेका छन् ।

१३. विवरण भरी पठाएका ४३४ स्थानीय तह मध्ये २९ वटा स्थानीय तहमा नगर\गाउँ कार्यपालिका तथा कुनै पनि वडाहरूमा विद्युतको उपलब्धता नभएको भन्ने उल्लेख गरेका छन् । यस तथ्यले स्थानीय तहहरूलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउन न्यूनतम पूर्वाधारकै अभाव रहेको देखाउँछ ।

१४. लेखाजोखा विधिको अर्को सूचकको रूपमा रहेको सूचना प्रविधिमा संस्थागत क्षमताको अवस्था हेर्दा अधिकांश स्थानीय तहले दैनिक कार्यसम्पादनका लागि कम्प्यूटर टाइपको प्रयोग गर्नु पर्दा नेपाली युनीकोडको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ तर विद्युतीय माध्यमबाट पत्राचार गर्दा प्रयोग गरिने इमेलमा सरकारी इमेल पूर्ण रूपमा प्रयोग गर्ने स्थानीय तहको संख्या जम्मा १३८ (३१.८०%) रहेको अवस्था छ ।

१५. स्थानीय तहको सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोगको अवस्थालाई विश्लेषण गर्दा अवस्था अत्यन्तै कमजोर देखिन्छ । सङ्घीय सरकार बाट तयार भएर अनिवार्य प्रयोगका लागि परिपत्र गरी पठाइएका SuTRA, व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी सफ्टवेयरको प्रयोग बाहेक अन्य कामका लागि सूचना प्रविधिको प्रयोग नगण्य मात्रामा मात्र हुने गरेको अवस्था छ । यी सङ्घबाट तयार गरी पठाइएका सफ्टवेयरहरूको पनि पूर्ण प्रयोग हुन सकेको छैन ।

१६. अझै पनि ३५.०२% स्थानीय तहका २५% मात्र घरधुरीमा मात्र इन्टरनेटको सुविधा पुगेको तथा २.५३% स्थानीय तहका ३०% भन्दा कम घरधूरीमा मोबाइलको पहुँच पुगेको अवस्थामा स्थानीय तहमा सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई बढावा दिन सेवाको वितरण पक्ष मात्र नभएर माग पक्ष पनि कमजोर रहेको अवस्था छ । यसर्थ सूचना प्रविधि सम्बन्धी पूर्वाधारहरूको ग्रामीण स्तर सम्म पहुँच विस्तार गरी सूचना प्रविधि साक्षरता बढाउन अति आवश्यक देखिन्छ ।

१७. स्थानीय तहमा सूचना प्रविधिको पहुँच र प्रयोगको विस्तार नभै सकेको हुँदा यस सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था गर्न स्थानीय तहहरूले त्यति चासो दिएको देखिएन । ४१५ स्थानीय तहहरूले हालसम्म सूचना प्रविधि सम्बन्धी कुनै पनि नीतिगत व्यवस्था नगरेका र ११ वटा स्थानीय तहले भने नीतिगत व्यवस्था गरी राजपत्रमा प्रकाशन समेत गरी कार्यान्वयनमा ल्याई सकेको देखिन्छ ।

विषयसूची

परिच्छेद १ : परिचय १

१.१ पृष्ठभूमिः १

१.२ मूल्याङ्कनको उद्देश्य २

१.३ मूल्याङ्कनको विधि/पद्धति २

१.४ मूल्याङ्कनको ढाँचा ३

१.५ मूल्याङ्कनको सीमा ३

परिच्छेद २ : तथ्य/तथ्याङ्कको प्रस्तुतीकरण तथा विश्लेषण ४

२.१ जनशक्ति व्यवस्थापनको अवस्था ७

२.१.१ सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिको उपलब्धता ८

२.१.२ जनशक्तिको सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित शैक्षिक योग्यता १०

२.१.३ सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिको तालिम (सम्बन्धित विषयको तालिम मात्र) ११

२.१.४ सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिको अनुभव १३

२.१.५ सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिको सेवाकालीन तालिम (कम्तीमा ३० कार्य दिनको) १४

२.२ सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित पूर्वाधारको अवस्था १६

२.२.१ विद्युतको उपलब्धता १६

२.२.२ विद्युतीय सामाग्रीको प्राविधिक परीक्षण १७

२.२.३ सोलारको व्याकअप उपलब्धता १९

२.२.४ इन्टरनेटको पहुँच २०

२.२.५ कम्प्युटरको उपयोग २१

२.२.६ कम्प्युटर नेटवर्क २२

२.२.७ मल्टिमिडिया (Projector, Smart TV, HD Web Camera etc.) को उपलब्धता २४

२.२.८ सि सि टि भि क्यामेराको प्रयोग २५

२.२.९ Free WiFi को उपलब्धता २६

२.२.१० साझा र एकीकृत प्रणालीको प्रयोग २७

२.३ सूचना प्रविधिमा संस्थागत क्षमता..२९

२.३.१ युनिकोडको प्रयोग २९

२.३.२ ईमेलको प्रयोग ३०

२.३.३ सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिम ३१

२.३.४ अफिस प्याकेज प्रयोग ३३

२.४ सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोग..३४

२.४.१ आर्थिक प्रशासनमा SuTRA को प्रयोग ३४

२.४.२ विद्युतीय हाजिरीको प्रयोग र अनुगमन ३५

२.४.३ अफिस अटोमेशन प्रणालीको प्रयोग ३७

२.४.४ E-Building Permission System (अनलाईन नक्सापास प्रणाली) को प्रयोग ३८

२.४.५ अनलाईन Revenue Payment System को प्रयोग ३९

२.४.६ E-Bidding को प्रयोग ४०

२.४.७ राजस्वको नक्साङ्कन ४१

२.४.८ Street & House Addressing को प्रयोग ४२

२.४.९ योजनाहरूको लागत अनुमान तथा DPR को निर्माणमा सफ्टवेयरको प्रयोग ४३

२.४.१० अनुगमन प्रणालीमा सफ्टवेयरको प्रयोग ४४
२.४.११ Resource Mapping (स्रोत नक्सा) को प्रयोग ४५
२.४.१२ मातहतका शैक्षिक संस्थामा सूचना प्रविधिको प्रयोग ४६
२.४.१३ मातहतका स्वास्थ्य संस्थामा Tele / E Medicine को प्रयोग ४७
२.४.१४ हेलो सरकार तथा गुनासो व्यवस्थापन ४९
२.४.१५ व्यक्तिगत घटना दर्तामा सफ्टवेयरको प्रयोग ५०
२.४.१६ सेवा प्रवाहमा विद्युतीय पालो (e-queue) व्यवस्थापन प्रणालीको प्रयोग ५०
२.४.१७ डिजिटल नागरिक वडापत्र तथा Display Notice Board व्यवस्थापन५१
२.४.१८ सूचना प्रवाहमा सूचना प्रविधि(Bulk SMS/Email etc.) को प्रयोग ५२
२.५ वेबसाइट व्यवस्थापन ५३
२.५.१ वेबसाइटको अवस्था ५४
२.५.२ वेबसाइटमा Digital Certificate (https) को प्रयोग ५५
२.५.३ वेबसाइटको तथ्याङ्क सरकारी डाटासेन्टर भित्र रहेको ५६
२.५.४ वेबसाइटमा निर्वाचित पदाधिकारीको विवरण राखे/नराखेको ५७
२.५.५ कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण वेबसाइटमा राखे/नराखेको ५८
२.५.६ सूचना अधिकारी, गुनासो सुन्ने अधिकारी लगायतका कर्मचारीको विवरण वेबसाइटमा राखे/नराखेको ५९
२.५.७ सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन नियमावली बमोजिमको स्वतःप्रकाशन ६०
२.५.८ प्रदान गरिने सेवाहरूको विस्तृत विवरण ६१
२.६ पालिकामा डिजिटल साक्षरताको अवस्था ६२
२.६.१ इन्टरनेटको पहुँच ६२
२.६.२ मोबाईलको पहुँच ६३

२.६.३ व्यवसायको करदाताहरूको डिजिटल बिलिङ ६४

२.७ सूचना प्रविधि सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था.. ६५

२.७.१ सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित स्थानीय ऐनको अवस्था ६६

२.७.२ जनशक्तिहरूको लागि सूचना प्रविधि सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था ६७

परिच्छेद ३ — स्थानीय तहहरूको समग्र मूल्याङ्कन.. ६९

परिच्छेद ४ — निष्कर्ष.. ८३

परिच्छेद१ःपरिचय

१.१ पृष्ठभूमिः

नेपालको संविधानले सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको शासन सञ्चालन सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहबाट हुने निश्चित गरी तीन वटै शासकीय एकाइहरूमा राज्यशक्तिको बाँडफाँट गरेको छ। मुलुकमा सङ्घीय प्रणालीको कार्यान्वयनका लागि आवधिक निर्वाचन मार्फत राज्यका तीन तहमा सरकार गठन भै आ आफ्ना संवैधानिक एवम कानुनी भूमिका र जिम्मेवारीहरू पूरा गर्न तीनवटै तह क्रियाशील भैरहेको अवस्था छ। नेपालको संविधानको भाग ५ राज्यको संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँटअन्तर्गत धारा ५६मा सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको हुने व्यवस्था (स्थानीय तहको संवैधानिक आधार प्रष्ट) गरिएको छ। संविधानको भाग १७, भाग १८ र भाग १९ मा क्रमशः स्थानीय कार्यपालिका, स्थानीय व्यवस्थापिका र स्थानीय आर्थिक कार्यप्रणालीको व्यवस्था गरिएको छ । संविधानको अनुसूची ८ मा स्थानीय तहको एकल अधिकार क्षेत्रका विषयहरू र अनुसूची ९ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकार सूचीको व्यवस्था छ। संविधानको परिधिभित्र रहेर स्थानीय तहलाई राजनीतिक तथा प्रशासनिक अधिकार प्रयोग गर्न सक्ने स्वायत्तता प्रदान गरिएको छ। संवैधानिक व्यवस्थाले स्थानीय तहहरूलाई पर्याप्त अधिकार र जिम्मेवारी सहित स्थानीय सरकारको रुपमा स्थापित गरेकाले ती सरकारहरुको सवल र प्रभावकारी भूमिकाको अपेक्षा गरिएको छ। नागरिकको नजिक रहने र उनीहरुका दैनिक कामकाजका साथै विकास निर्माण, आर्थिक, सामाजिक सांस्कृतिक गतिविधि एवम् सरोकारको संवोधन गर्ने थलोका रुपमा रहेकाले स्थानीय तह नेपालको लोकतन्त्रका आधारभूत अंगहरू हुन्। स्थानीय तहले समग्र देशको समृद्धि र सामाजिक न्याय हासिल गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्नु पर्दछ।

सूचना प्रविधिमा हुँदै आएको निरन्तर विकास र सो माथि सर्वसाधारण जनताको बढ्दै गइरहेको पहुँच समेतलाई ध्यानमा राखी स्थानीय तहहरूले संविधान र कानुनबमोजिम जनतालाई प्रवाह गर्नुपर्ने सेवा सुविधा प्रवाह गर्दा सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्नु पर्ने आवश्यकता महसुस हुँदै गएको छ ।यस परिप्रेक्ष्यमा स्थानीय तहहरू स्वयं सूचना प्रविधिको प्रयोगमा सक्षम रहे नरहेकोबारे उनीहरूबाटै

लेखाजोखा गर्न लगाई प्राप्त नतिजाका आधारमा सुधारका लागि सुझाव सहितको सिफारिस प्रदान गर्ने उद्देश्यले स्थानीय तहहरूको सूचना प्रविधिको सक्षमताको लेखाजोखा विधि कार्यान्वयनमा ल्याइएको हो ।प्रस्तुत प्रतिवेदन सम्बन्धित स्थानीय तह आफैले आफ्नो सूचना प्रविधि सम्बन्धी सक्षमताको मूल्याङ्कन गरी मन्त्रालयमा पठाएको विवरणका आधारमा तयार गरिएको छ ।

१.२ मूल्याङ्कनको उद्देश्य

स्थानीय तहहरूबाट प्राप्त विवरणका आधारमा गरिने मूल्याङ्कनको उद्देश्य स्थानीय तहहरूमा उपलब्ध रहेको जनशक्ति मध्ये तथा सूचना प्रविधि सम्बन्धी ज्ञान भएका जनशक्तिहरूको स्थिति, सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित पूर्वाधारहरूको उपलब्धताको स्थिति, सूचना प्रविधिमा स्थानीय तहहरूको संस्थागत क्षमताको स्थिति, सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोगको स्थिति, स्थानीय तहहरूको वेबसाइटको व्यवस्थापनको स्थिति, स्थानीय तहहरूमा डिजिटल साक्षरताको स्थिति, स्थानीय तहहरूमा सूचना प्रविधि सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्थाको स्थितिमूल्याङ्कन गरी आगामी दिनमा गर्नुपर्ने कार्यहरूका बारेमा सुझाव प्रस्तुत गर्नु रहेको छ ।

यस मूल्याङ्कनले स्थानीय तहहरूलाई सूचना प्रविधि प्रयोगको हालको अवस्थाका बारेमा जानकारी प्रदान गर्दै सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा आफ्नो क्षमता अभिवृद्धिका लागि मार्गदर्शन मिल्नुका साथै सूचना प्रविधिमा स्थानीय तहहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि काम गर्न चाहने संघीय तथा प्रादेशिक निकायहरू, अन्य सरकारी तथा गैह्र सरकारी निकायहरूलाई समेत सहयोगी हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

१.३ मूल्याङ्कनको विधि/पद्धति

यस अध्ययनको लागि ७ वटा क्षेत्रहरूका विभिन्न ५० वटा सूचकहरू तयार गरी सो को अङ्कभार गणनाका लागि स्थानीय तहहरूलाई ईमेल तथा सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको पोर्टल मार्फत Google Form उपलब्ध गराई Google Form मार्फत स्थानीय तहहरूलाईअङ्कभार प्रविष्ट गर्न अनुरोध गरिए बमोजिम सम्बन्धित स्थानीय तहबाट प्रविष्ट भई अङ्कभार सहित प्राप्त हुन आएको विवरणलाई प्रयोग गरिएको छ ।

साथै देशभरका स्थानीय तहहरूबाट Google Form मा प्राप्त सूचना तथा तथ्याङ्कका आधारमा संवैधानिक तथा कानुनी रूपमा स्थानीय तहहरूलाई प्राप्त अधिकारहरूको कार्यान्वयन मार्फत सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्न हाल उपलब्ध स्रोत साधन,जनशक्ति,संरचनाको अवस्था र त्यहाँ आवश्यक पर्ने अन्य दक्षताहरूकोबीचको अन्तर अध्ययन विश्लेषण गर्ने कार्य गरिएको छ ।

१.४ मूल्याङ्कनको ढाँचा

यस अध्ययनको ढाँचादेहाय बमोजिमको रहेको छः

१. अङ्कभार सहितको सूचकांक निर्माण
२. सूचकांकको आधारमा Google Form निर्माण
३. सबै स्थानीय तहहरूलाई Google Form को Link वितरण
४. स्थानीय तहहरूबाट आफ्नो पालिकाकोअङ्कभारGoogle Form मा प्रविष्टी
५. स्थानीय तहहरूले Google Form मा प्रविष्टि गरेको तथ्याङ्कको आधारमा हालको सूचना प्रविधि क्षमताको विश्लेषण
६. आगामी दिनमा गर्नुपर्ने सुधारहरूको बारेमा सुझाव

१.५ मूल्याङ्कनको सीमा

प्रस्तुत मूल्याङ्कनलाई सकेसम्म वस्तुपरक एवम् तथ्यपरक बनाउन अङ्कभार सहितको सूचकांक निर्माण गरी सो को आधारमा Google Form मार्फत विभिन्न स्थानीय तहबाट प्राप्त अङ्कभारहरूकोविश्लेषण गरिएको छ। यद्यपि कोभिड-१९को महामारी तथा महामारीबाट नागरिकको जीवन रक्षाका लागि सरकारी तवरबाट जारी भएका निषेधाज्ञा लगायतका अवस्थाका कारण स्थानीय तहहरूमा प्रत्यक्ष रूपमा उपस्थित भई उनीहरूको लेखाजोखा गर्ने सीप सिकाउन र विस्तृत अध्ययन गर्न सकिएको अवस्था रहेको छैन। यसका अतिरिक्त सबै स्थानीय तहबाट Google Form मा अङ्कभार उपलब्ध हुन नसकेको कारणले प्राप्त भएका सीमित विवरणको आधारमा विश्लेषण गर्दा सबै स्थानीय तहको क्षमतालाई सामान्यीकरण गर्नुपर्ने भएको छ।

परिच्छेद २ःतथ्य/तथ्याङ्कको प्रस्तुतीकरण तथा विश्लेषण

नेपालको संविधान र सङ्घीयता कार्यान्वयनको मूल खम्बाको रूपमा रहेका स्थानीय सरकारहरूको सक्षमता र सबलतामानै मुलुकको भावी समृद्धि र प्रगतिको सम्भावना निर्भर हुने देखिन्छ ।सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोगले दक्षता, प्रभावकारिता बढाई श्रम र समयको समेत बचत गर्न मद्दत गर्दछ ।तसर्थ मुलुकमा सूचना प्रविधिको पहुँच तथा प्रयोगमा हुँदै गइरहेको वृद्धि सँगसँगै स्थानीय तहहरूले आफूले प्रवाह गर्नुपर्ने सेवा सुविधाहरूलाई सूचना प्रविधिको माध्यमबाट प्रवाह गर्दै जानु पर्ने हुन्छ।सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोग लगायत स्थानीय तहहरूको समग्र हालको सूचना प्रविधिको क्षमताको लेखाजोखा गर्ने उद्देश्यले ७५३ वटै स्थानीय तहहरूलाई Google Form बनाई उपलब्ध गराइएको थियो । यस प्रतिवेदन तयारीका प्राप्त हुन आएका ४३४वटा स्थानीय तहहरूको अङ्कभार गणनालाई सूचीकृत गरी यस अध्ययनमा विश्लेषण गर्ने प्रयास गरिएको छ । सबै प्रदेशतथा जिल्ला भित्रको प्रतिनिधित्व हुने गरी अङ्कभार प्राप्त हुन आएका स्थानीय तहहरूको संख्यात्मक सूची निम्नानुसार रहेको छ ।

स्थानीय तहको प्रकार / प्रदेश	महानगरपालिका	उपमहानगरपालिका	नगरपालिका	गाउँपालिका	जम्मा
प्रदेश नं. १	१	१	२७	४६	**७५**
प्रदेश नं. २	१	१	३६	२७	**६५**
बागमती प्रदेश	२		२६	४७	**७५**
गण्डकी प्रदेश	१		१६	३५	**५२**
लुम्बिनीप्रदेश		४	१६	४४	**६४**
कर्णाली प्रदेश			१६	३५	**५१**
सुदूरपश्चिमप्रदेश		१	२०	३१	**५२**
जम्मा	**५**	**७**	**१५७**	**२६५**	४३४

स्थानीय तहको प्रकार / जिल्ला	महानगरपालिका	उपमहानगरपालिका	नगरपालिका	गाउँपालिका	जम्मा
ताप्लेजुङ				४	४

स्थानीय तहको प्रकार / जिल्ला	महानगरपालिका	उपमहानगरपालिका	नगरपालिका	गाउँपालिका	जम्मा
संखुवासभा			४	३	७
सोलुखुम्बु				१	१
स्याङजा			५	४	९
ओखलढुंगा				३	३
खोटाङ			१	५	६
भोजपुर			१	४	५
धनकुटा			२	२	४
तेह्रथुम			१	२	३
पाँचथर				७	७
इलाम			४	३	७
झापा			६	५	११
मोरङ	१		३	५	९
सुनसरी		१	२	२	५
उदयपुर			३		३
सप्तरी			४	४	८
सिराहा			३	३	६
धनुषा			५	१	६
महोत्तरी			४	२	६
सर्लाही			५	३	८
रौतहट			७	२	९
बारा		१	५	३	९
पर्सा	१		३	९	१३
दोलखा			१	५	६
सिन्धुपाल्चोक			३	५	८
रसुवा				५	५
धादिङ			२	९	११
नुवाकोट			१	६	७
काठमाण्डौं			५		५

स्थानीय तहको प्रकार / जिल्ला	महानगरपालिका	उपमहानगरपालिका	नगरपालिका	गाउँपालिका	जम्मा
ललितपुर	१		१		२
काभ्रेपलाञ्चोक			५	५	१०
रामेछाप			१	१	२
सिन्धुली			१	६	७
मकवानपुर			१	४	५
चितवन	१		५	१	७
गोरखा			१	६	७
मनाङ				३	३
मुस्ताङ				२	२
म्याग्दी			१	५	६
कास्की	१			२	३
लमजुङ			१	३	४
तनहुँ			३		३
नवलपरासी (बर्दघाटसुस्तापूर्व)			३	२	५
पर्वत			१	४	५
बाग्लुङ			१	४	५
रुकुम (पूर्वी भाग)				१	१
रोल्पा			१	७	८
प्यूठान			१	५	६
गुल्मी			१	५	६
अर्घाखाँची			२		२
पाल्पा			१	४	५
नवलपरासी (बर्दघाटसुस्तापश्चिम)			१	२	३
रूपन्देही		१	२	४	७
कपिलबस्तु			२	४	६
दाङ		२	१	५	८

स्थानीय तहको प्रकार / जिल्ला	महानगरपालिका	उपमहानगरपालिका	नगरपालिका	गाउँपालिका	जम्मा
बाँके		१	१	५	७
बर्दिया			३	२	५
डोल्पा			१	५	६
मुगु				१	१
हुम्ला				५	५
जुम्ला				४	४
कालिकोट			३	३	६
दैलेख			३	५	८
जाजरकोट			३	२	५
सल्यान			१	३	४
सुर्खेत			३	४	७
बाजुरा			३	२	५
बझाङ				४	४
दार्चुला			१	४	५
बैतडी			४	४	८
डडेल्धुरा				४	४
डोटी			१	२	३
अछाम			३	६	९
कैलाली		१	५	४	१०
कञ्चनपुर			३	१	४
रुकुम (पश्चिम भाग)			२	३	५
जम्मा	५	७	१५७	२६५	४३४

२.१ जनशक्ति व्यवस्थापनको अवस्था

कुनै पनि निकायबाट प्रदान गरिने सेवाहरू प्रभावकारी रुपमा प्रवाह गर्न जनशक्ति एक महत्वपूर्ण साधन हो । यसको सक्षमतासँग प्रवाह गरिने सेवाहरूको गुणस्तर समेत जोडिएर आउने गर्दछ ।

यस खण्डमा सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिको उपलब्धता, जनशक्तिको सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित शैक्षिक योग्यता,सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिको तालिम (सम्बन्धित विषयको तालिम मात्र), सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिको अनुभव तथा सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिको सेवाकालीन तालिम (कम्तीमा ३० कार्य दिनको) जस्ता सूचकहरू समेटिएका छन् र ती सूचकहरूमा स्थानीय तहहरूले प्रदान गरेको अङ्कभारहरूको आधारमा मूल्याङ्कन गरिएको छ ।

२.१.१ सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिको उपलब्धता

स्थानीय तहहरूमा कार्यरत सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिको उपलब्धताको स्थितिलाई (क) सूचना प्रविधि सम्बन्धी जनशक्ति कार्यरत नरहेको अवस्थालाई शून्य (०) अङ्क, (ख) गाउँपालिका नगरपालिका हकमा १ जना, उपमहानगरपालिका र महानगरपालिकामा कम्तीमा २ जना सूचना प्रविधि अधिकृत स्तरको कर्मचारी कार्यरत रहेको अवस्थामा एक (१) अङ्क र (ग) कम्तीमा एकजना कम्प्युटर ईन्जिनियर सहितको एक भन्दा बढी सूचना प्रविधि अधिकृत कर्मचारी कार्यरत भएको भए दुई (२) अङ्क दिने गरी सूचक तयार गरिएकोमा स्थानीय तहबाट प्राप्त विवरण देहाय बमोजिम रहेको पाइयो ।

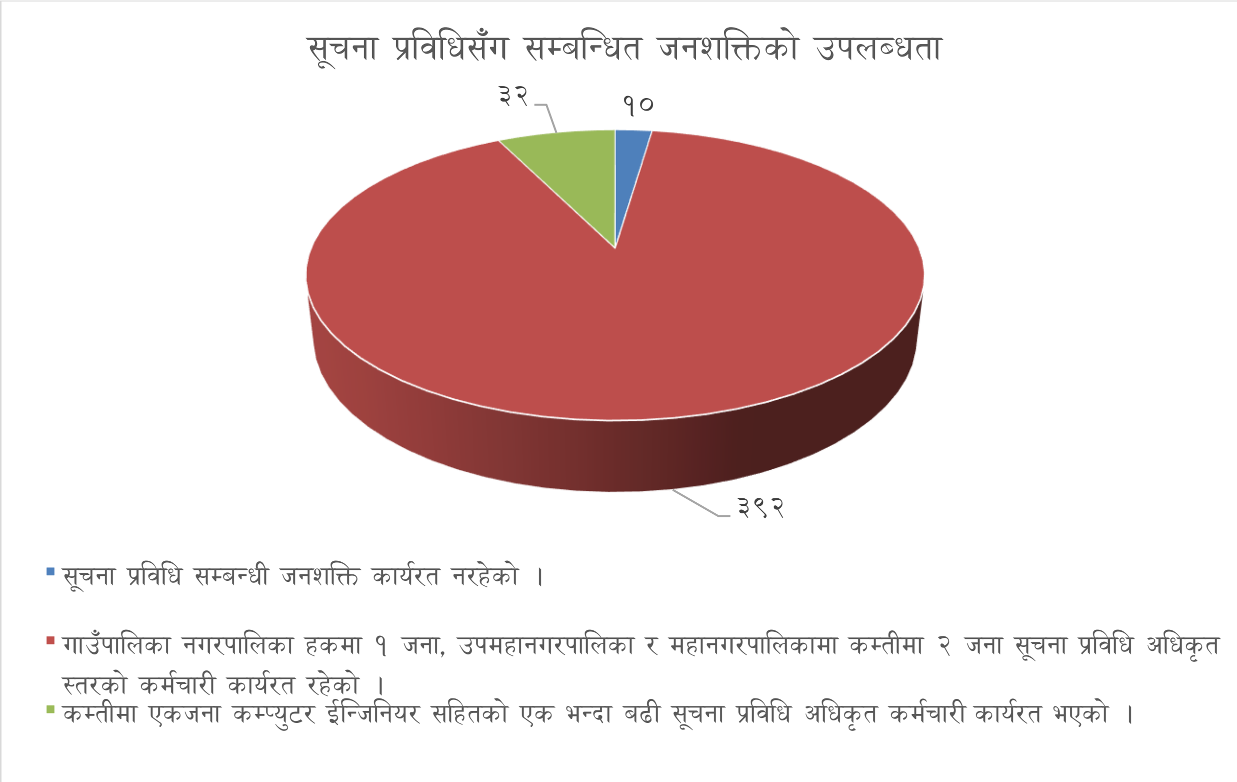

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय तहहरू**	**प्रतिशतमा**
सूचना प्रविधि सम्बन्धी जनशक्ति कार्यरत नरहेको ।	०	१०	२.३०%
गाउँपालिका नगरपालिका हकमा १ जना, उपमहानगरपालिका र महानगरपालिकामा कम्तीमा २ जना सूचना प्रविधि अधिकृत स्तरको कर्मचारी कार्यरत रहेको ।	१	३९२	९०.३२%
कम्तीमा एकजना कम्प्युटर ईन्जिनियर सहितको एक भन्दा बढी सूचना प्रविधि अधिकृत कर्मचारी कार्यरत भएको ।	२	३२	७.३७%
जम्मा		४३४	

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३९२ वटा स्थानीय तहहरू (९०.३२%) मा गाउँपालिका नगरपालिका हकमा १ जना, उपमहानगरपालिका र महानगरपालिकामा कम्तीमा २ जना सूचना प्रविधि अधिकृत स्तरको कर्मचारी कार्यरत रहेको देखिन्छ । यसै गरी ३२ वटा स्थानीय तहहरू (७.३७%) मा कम्तीमा एकजना कम्प्युटर ईन्जिनियर सहितको एक भन्दा बढी सूचना प्रविधि अधिकृत कर्मचारी

कार्यरत भएको देखिन्छ भने १० वटा स्थानीय तहहरू (२.३०%) मा सूचना प्रविधि सम्बन्धी जनशक्ति कार्यरत नरहेको देखिन्छ ।

२.१.२ जनशक्तिको सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित शैक्षिक योग्यता

स्थानीय तहहरूमा कार्यरत जनशक्तिको सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित शैक्षिक योग्यताको स्थितिलाई (क) सूचना प्रविधि सम्बन्धी न्यूनतम शैक्षिक योग्यता नभएको भए शून्य (०) अङ्क, (ख) सूचना प्रविधि सम्बन्धी जनशक्तिको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता मात्र भएको अवस्थामा एक (१) अङ्क र (ग) सूचना प्रविधि सम्बन्धी जनशक्तिको योग्यताMaster वा सो भन्दा बढी भएको भए त्यसलाई उत्तम अवस्था मानी दुई (२) अङ्क मा छुटयाईअङ्कभार दिन सकिने व्यवस्था गरिएकोमा स्थानीय तहहरूमा देहाय बमोजिमको अवस्था रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय तहहरू**	**प्रतिशतमा**
सूचना प्रविधि सम्बन्धी न्यूनतम शैक्षिक योग्यता नभएको	०	६	१.३८%
सूचना प्रविधि सम्बन्धी जनशक्तिको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता मात्र भएको	१	३६५	८४.१०%
सूचना प्रविधि सम्बन्धी जनशक्तिको योग्यताMaster वा सो भन्दा बढी भएको	२	६३	१४.५२%
जम्मा		४३४	

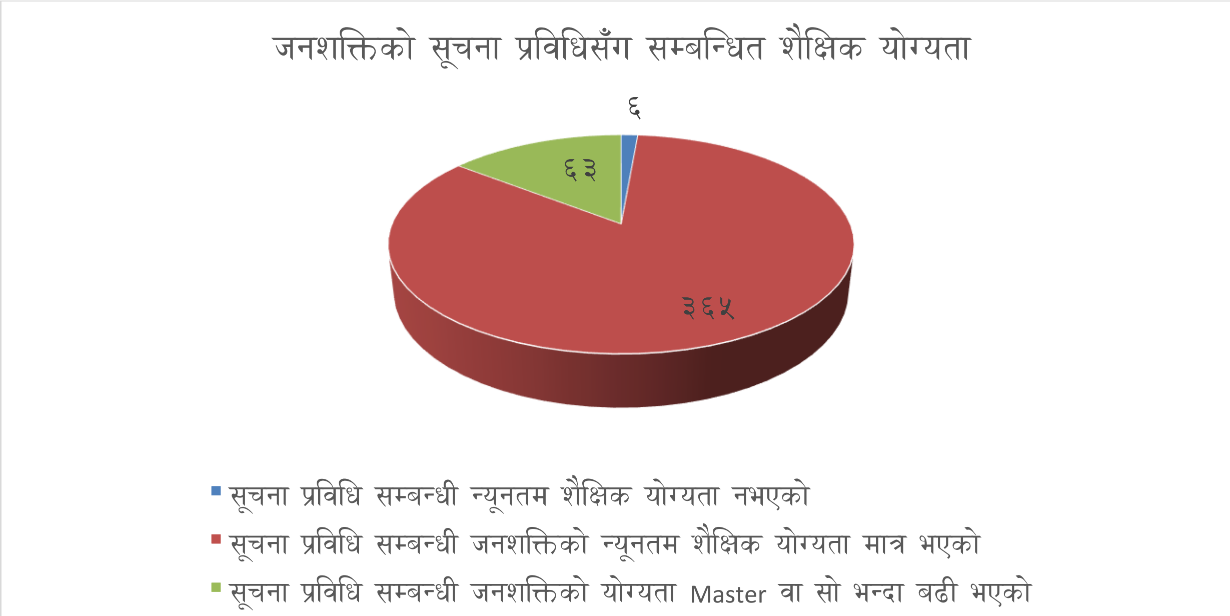

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३६५ वटा स्थानीय तहहरू (८४.१०%) मा गाउँपालिका नगरपालिका हकमा १ जना, उपमहानगरपालिका र महानगरपालिकामासूचना प्रविधि सम्बन्धी जनशक्तिको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता मात्र भएको जनशक्ति रहेको देखिन्छ । यसै गरी ६३ वटा स्थानीय तहहरू (१४.५२%) मा सूचना प्रविधि सम्बन्धी जनशक्तिको योग्यताMaster वा सो भन्दा बढी शैक्षिक योग्यता भएको जनशक्ति रहेको देखिन्छ भने ६ वटा स्थानीय तहहरू (१.३८%) मा सूचना प्रविधि सम्बन्धी न्यूनतम शैक्षिक योग्यता नभएको जनशक्ति कार्यरत रहेको देखिन्छ ।

२.१.३सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिको तालिम (सम्बन्धित विषयको तालिम मात्र)

स्थानीय तहहरूमा कार्यरत जनशक्तिको सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिको तालिम (सम्बन्धित विषयको तालिम मात्र) को स्थितिलाई (क) सूचनाप्रविधिसँगसम्बन्धितकुनैपनिजनशक्तिलेविगत२वर्षयताकुनैपनितालिमनलिएको भएमा शून्य (०) अङ्क, (ख) सूचनाप्रविधिसँगसम्बन्धितकम्तीमा१जनाजनशक्तिलेविगत२वर्षयताकम्तीमापनि१महिना/४हप्ताअवधिकोतालिमलिईप्रमाणपत्रप्राप्तगरेको भएमा एक (१) अङ्क र (ग) सूचनाप्रविधिमाकार्यरतसबैजनशक्तिलेविगत२वर्षयताकम्तीमापनि१महिना/४हप्ताभन्दाबढीअवधिकोतालिम(Global

Certification)लिएको भएमा दुई (२) अङ्क प्रदान गर्न सकिने गरी सूचक तयार गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय तहहरू**	**प्रतिशतमा**
सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धितकुनै पनि जनशक्तिले विगत २ वर्ष यता कुनै पनि तालिम नलिएको ।	०	२८४	६५.४४%
सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित कम्तीमा १ जनाजनशक्तिले विगत २ वर्ष यता कम्तीमा पनि १ महिना / ४ हप्ता अवधिको तालिम लिईप्रमाणपत्र प्राप्त गरेको ।	१	१३८	३१.८०%
सूचना प्रविधिमा कार्यरत सबै जनशक्तिले विगत २वर्ष यता कम्तीमा पनि १ महिना / ४ हप्ता भन्दा बढी अवधिको तालिम (Global Certification) लिएको।	२	१२	२.७६%
जम्मा		४३४	

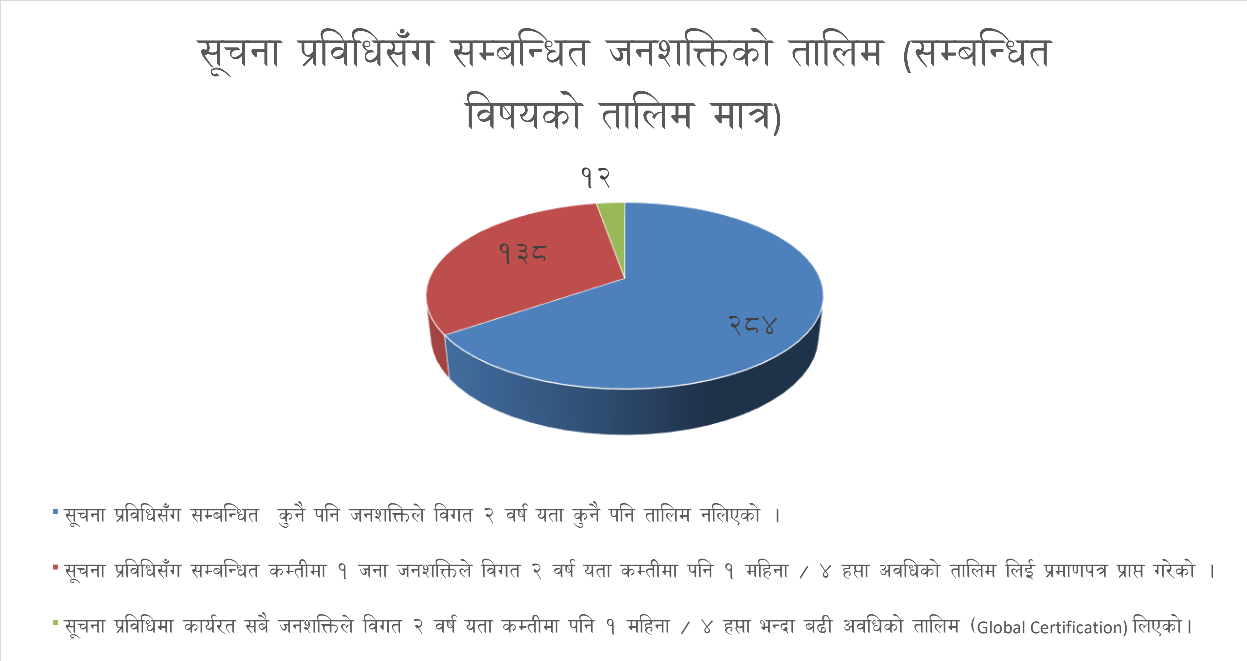

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम २८४ वटा स्थानीय तहहरू (६५.४४%) मा गाउँपालिका नगरपालिका हकमा १ जना, उपमहानगरपालिका र महानगरपालिकामासूचना प्रविधिसँग सम्बन्धितकुनै पनि

जनशक्तिले विगत २ वर्ष यता कुनै पनि तालिम नलिएको जनशक्ति रहेको देखिन्छ । यसै गरी १३८ वटा स्थानीय तहहरू (३१.८०%) मा सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित कम्तीमा १ जनाजनशक्तिले विगत २ वर्ष यता कम्तीमा पनि १ महिना / ४ हप्ता अवधिको तालिम लिईप्रमाणपत्र प्राप्त गरेको जनशक्ति रहेको देखिन्छ भने १२ वटा स्थानीय तहहरू (२.७६%) मा सूचना प्रविधिमा कार्यरत सबै जनशक्तिले विगत २वर्ष यता कम्तीमा पनि १ महिना / ४ हप्ता भन्दा बढी अवधिको तालिम (Global Certification) लिएकोजनशक्ति कार्यरत रहेको देखिन्छ ।

२.१.४ सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिको अनुभव

स्थानीय तहहरूमा कार्यरत जनशक्तिको सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिको अनुभवको स्थितिलाई (क) सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिहरूमध्ये Software तथा Hardware सम्बन्धी कामको अनुभव भएको (०), (ख) सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिहरूमध्ये कम्तीमा १ जनाको १ वर्षको अनुभव भएको (१) र (ग) सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिहरू सबैको २ वर्ष भन्दा बढी अनुभव भएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार प्रदान गर्न सकिने व्यवस्था गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय तहहरू**	**प्रतिशतमा**
सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिहरूमध्ये Software तथा Hardwareसम्बन्धी कामको अनुभव भएको।	०	३२	७.३७
सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिहरूमध्ये कम्तीमा १ जनाको १ वर्षको अनुभव भएको।	१	१४७	३३.८७
सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिहरू सबैको २ वर्ष भन्दा बढी अनुभव भएको ।	२	२५५	५८.७६
जम्मा		४३४	

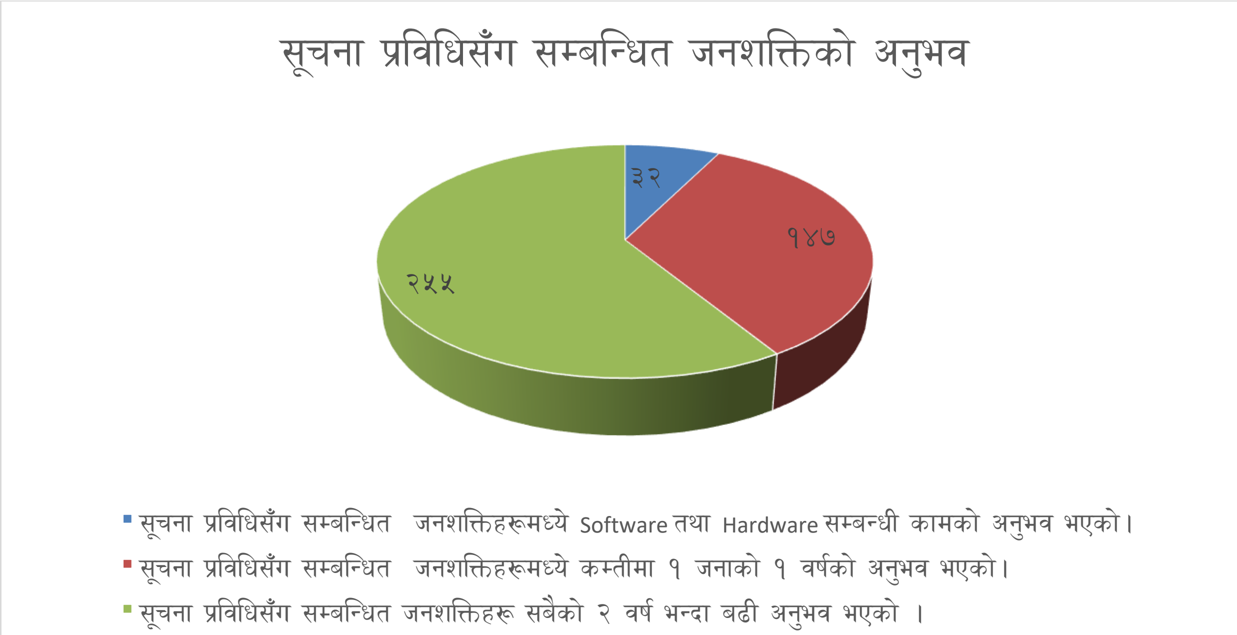

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम २५५ वटा स्थानीय तहहरू (५८.७६%) मा गाउँपालिका नगरपालिका हकमा सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिहरू सबैको २ वर्ष भन्दा बढी अनुभव भएकोजनशक्ति रहेको देखिन्छ । यसै गरी १४७ वटा स्थानीय तहहरू (३३.८७%) मा सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिहरूमध्ये कम्तीमा १ जनाको १ वर्षको अनुभव भएको जनशक्ति रहेको देखिन्छ भने ३२ वटा स्थानीय तहहरू (७.३७%) मा सूचना प्रविधिमा कार्यरत सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिहरूमध्ये Softwareतथा Hardwareसम्बन्धी कामको अनुभव भएकोजनशक्ति कार्यरत रहेको देखिन्छ ।

२.१.५ सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिको सेवाकालीन तालिम (कम्तीमा ३० कार्य दिनको)

स्थानीय तहहरूमा कार्यरत जनशक्तिको सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिको सेवाकालीन तालिम (कम्तीमा ३० कार्य दिनको) लाई (क) कुनै पनि जनशक्तिले सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित सेवाकालीन तालिम नलिएको (०), (ख) कम्तीमा १ जना जनशक्तिले सूचना प्रविधि सँग सम्बन्धित सेवाकालीन तालिम लिएको (१) र (ग) सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित सबै जनशक्तिहरूले सेवाकालीन तालिम लिएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन सकिने गरी सूचक तयार गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
कुनै पनि जनशक्तिले सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित सेवाकालीन तालिम नलिएको	०	३६७	८४.५६%
कम्तीमा १ जना जनशक्तिले सूचना प्रविधि सँग सम्बन्धित सेवाकालीन तालिम लिएको	१	५५	१२.६७%
सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित सबै जनशक्तिहरूले सेवाकालीन तालिम लिएको।	२	१२	२.७६%
जम्मा		४३४	

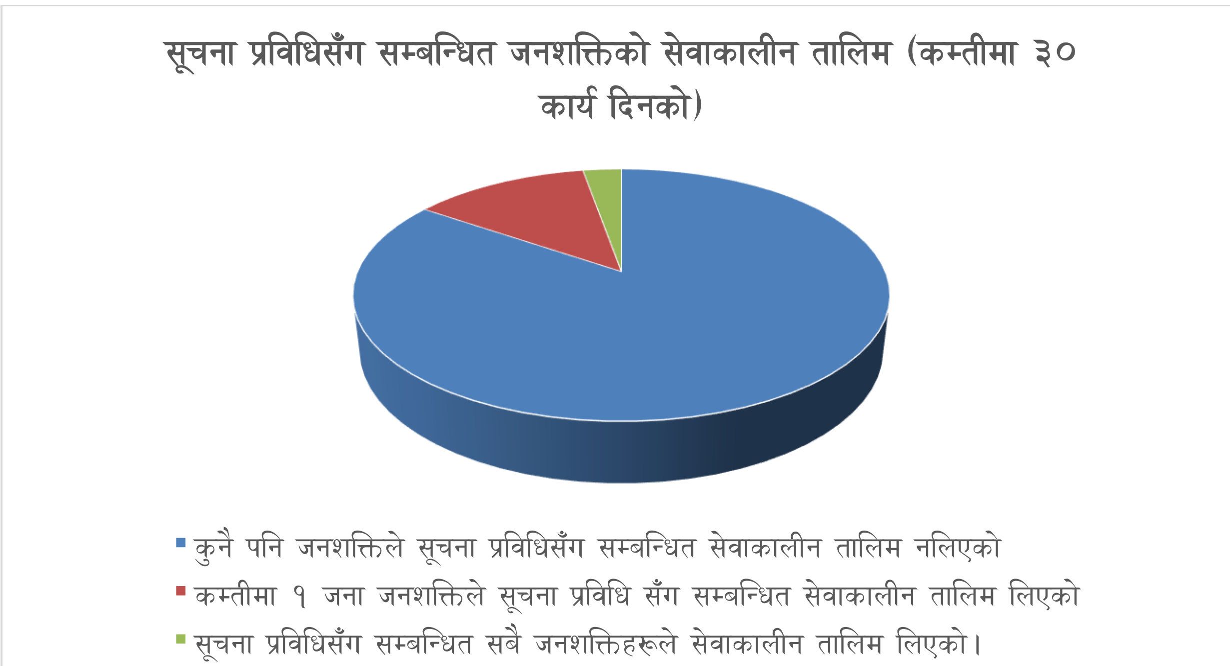

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३६७ वटा स्थानीय तहहरू (८४.५६%) मा कार्यरत कुनै पनि जनशक्तिले सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित सेवाकालीन तालिम नलिएकोदेखिन्छ । यसै गरी ५५ वटा स्थानीय तहहरू (१२.६७%) मा कार्यरत कम्तीमा १ जना जनशक्तिले सूचना प्रविधि सँग सम्बन्धित सेवाकालीन तालिम लिएको देखिन्छ भने १२ वटा स्थानीय तहहरू (२.७६%) मा कार्यरत सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित सबै जनशक्तिहरूले सेवाकालीन तालिम लिएको देखिन्छ ।

२.२ सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित पूर्वाधारको अवस्था

स्थानीय तहहरूबाट प्रदान गरिने सेवाहरू प्रवाह गर्न आवश्यक अर्को महत्वपूर्ण साधन पूर्वाधार पनि हो । विना पूर्वाधार कुनै पनि सेवा सुविधाहरू सर्वसाधारणलाई प्रदान गर्न नसकिने हुन्छ । यसर्थयस खण्डमा विद्युतको उपलब्धता, विद्युतीय सामाग्रीको प्राविधिक परीक्षण, सोलारकोव्याकअप उपलब्धता, इन्टरनेटको पहुँच, कम्प्युटरको उपयोग, कम्प्युटर नेटवर्क, मल्टिमिडिया (Projector, Smart TV, HD Web Camera etc.), सि सि क्यामेरा, Free WiFiको उपलब्धता एवम् साझा र एकीकृत प्रणालीको प्रयोग सम्बन्धमा स्थानीय तहहरूले प्रदान गरेको अङ्कभारहरूको आधारमा मूल्याङ्कन गरिएको छ ।

२.२.१ विद्युतको उपलब्धता

स्थानीय तहहरूमा विद्युतको उपलब्धतालाई (क)पालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा विद्युतको उपलब्धता नभएको (०), (ख) पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा विद्युतको उपलब्धता भएको (१) र (ग) पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा विद्युतको उपलब्धता भएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन सकिने व्यवस्था गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
पालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा विद्युतको उपलब्धता नभएको।	०	२९	६.६८%
पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा विद्युतको उपलब्धता भएको।	१	५१	११.७५%
पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा विद्युतको उपलब्धता भएको ।	२	३५४	८१.५७%
जम्मा		४३४	

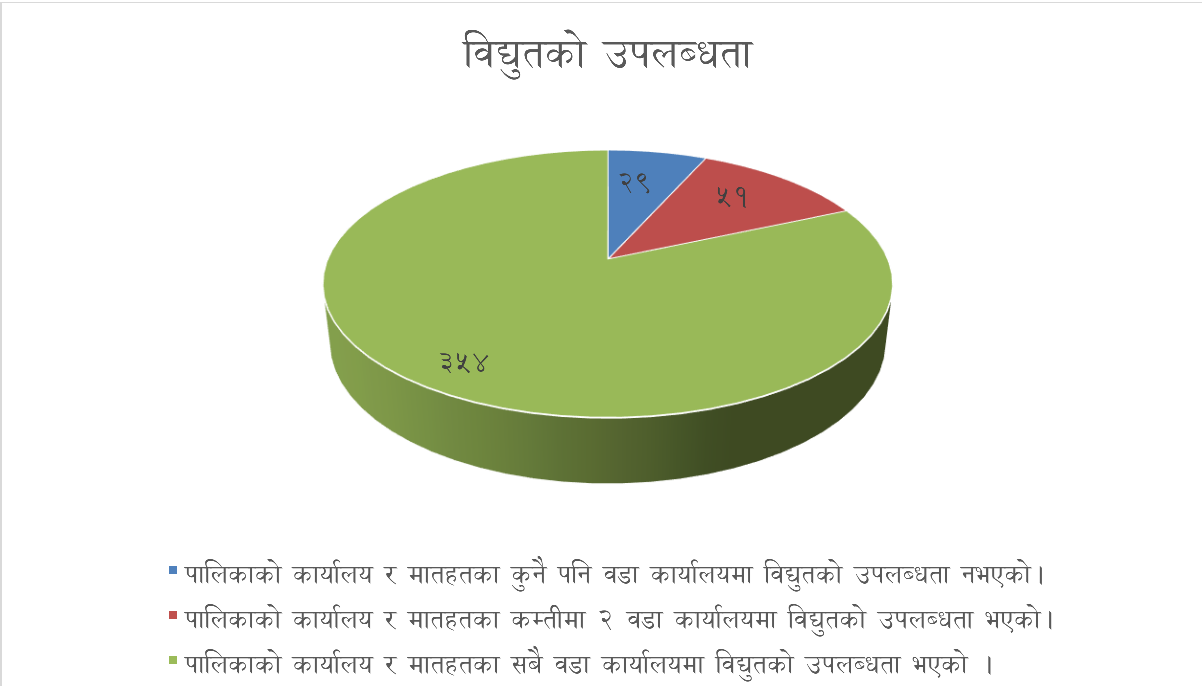

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३५४ वटा स्थानीय तहहरू (८१.५७%) को कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा विद्युतको उपलब्धता भएकोदेखिन्छ । यसै गरी ५१ वटा स्थानीय तहहरू (११.७५%) को कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा विद्युतको उपलब्धता भएको देखिन्छ भने २९ वटा स्थानीय तहहरू (६.६७%) को कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा विद्युतको उपलब्धता नभएकोदेखिन्छ ।

२.२.२ विद्युतीय सामाग्रीको प्राविधिक परीक्षण

स्थानीय तहहरूमा विद्युतीय सामाग्रीको प्राविधिक परीक्षणलाई (क)हुने नगरेको (०), (ख) कम्तीमा वर्षको १ पटक पालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालयको विद्युतीय सामाग्रीको अवस्थाको बारेमा परीक्षण हुने गरेको (१) र (ग) कम्तीमा वर्षको १ पटक पालिका र वडा कार्यालयको विद्युतीय सामाग्रीको अवस्थाको बारेमा परीक्षण हुने गरेको र कार्यालयमा विद्युतीकरण गर्दा विद्युती संहिता लागू गरिएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिने प्रावधान रहेकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय	प्रतिशतमा

		तहहरू	
हुने नगरेको	०	१२०	२७.६५%
कम्तीमा वर्षको १ पटक पालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालयको विद्युतीय सामाग्रीको अवस्थाको बारेमा परीक्षण हुने गरेको	१	२३२	५३.४६%
कम्तीमा वर्षको १ पटक पालिका र वडा कार्यालयको विद्युतीय सामाग्रीको अवस्थाको बारेमा परीक्षण हुने गरेको र कार्यालयमा विद्युतीकरण गर्दा विद्युत संहिता लागू गरिएको ।	२	८२	१८.८९%
जम्मा		४३४	

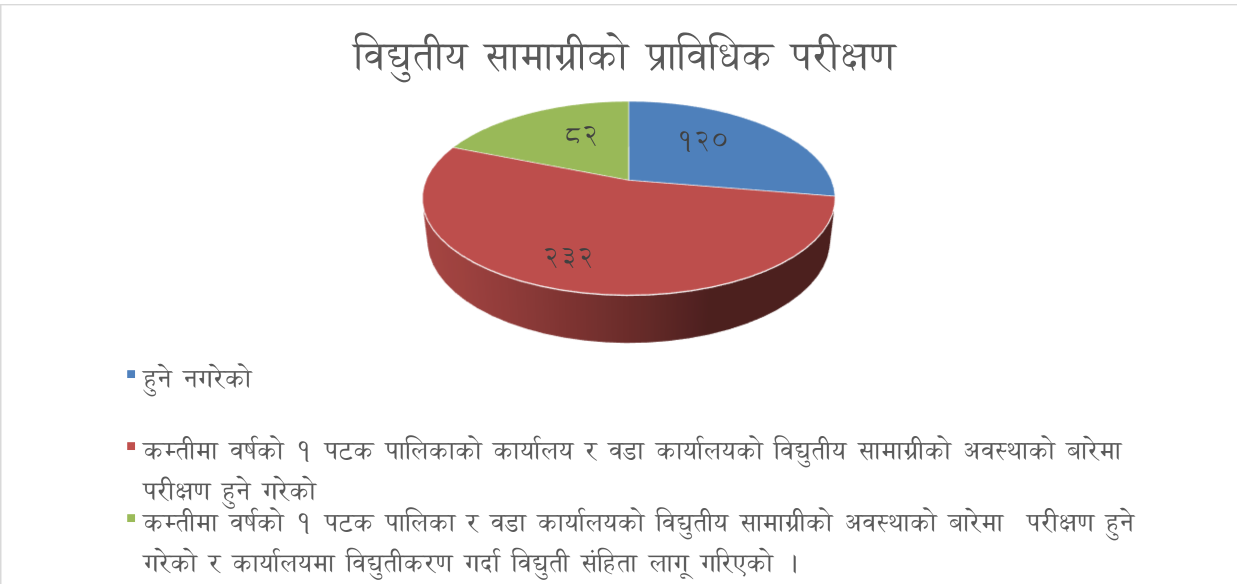

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम १२० वटा स्थानीय तहहरू (२७.६५%) मा विद्युतीय सामाग्रीको प्राविधिक परीक्षण हुने नगरेको देखिन्छ । यसै गरी ८२ वटा स्थानीय तहहरू (५३.४६%) माकम्तीमा वर्षको १ पटक पालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालयको विद्युतीय सामाग्रीको अवस्थाको बारेमा परीक्षण हुने गरेको देखिन्छ भने ८२ वटा स्थानीय तहहरू (१८.८९%) मा कम्तीमा वर्षको १ पटक पालिका र वडा कार्यालयको विद्युतीय सामाग्रीको अवस्थाको बारेमा परीक्षण हुने गरेको र कार्यालयमा विद्युतीकरण गर्दा विद्युत संहिता लागू गरिएको देखिन्छ ।

२.२.३ सोलार व्याकअपको उपलब्धता

स्थानीय तहहरूमा सोलार व्याकअपको उपलब्धतालाई (क)पालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा सोलार व्याकअपको उपलब्धता नभएको (०), (ख) पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा सोलार व्याकअपको उपलब्धता भएको (१) र (ग) पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा सोलार व्याकअपको उपलब्ध भई सेवा प्रवाहमा प्रयोग भएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन सकिने प्रावधान रहेकोमा अवस्था देहाय बमोजिमको रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
पालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा सोलार व्याकअपको उपलब्धता नभएको।	०	१०७	२४.६५%
पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा सोलार व्याकअपको उपलब्धता भएको।	१	१६३	३७.५६%
पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा सोलार व्याकअपको उपलब्ध भई सेवा प्रवाहमा प्रयोग भएको।	२	१६४	३७.७९%
जम्मा		४३४	

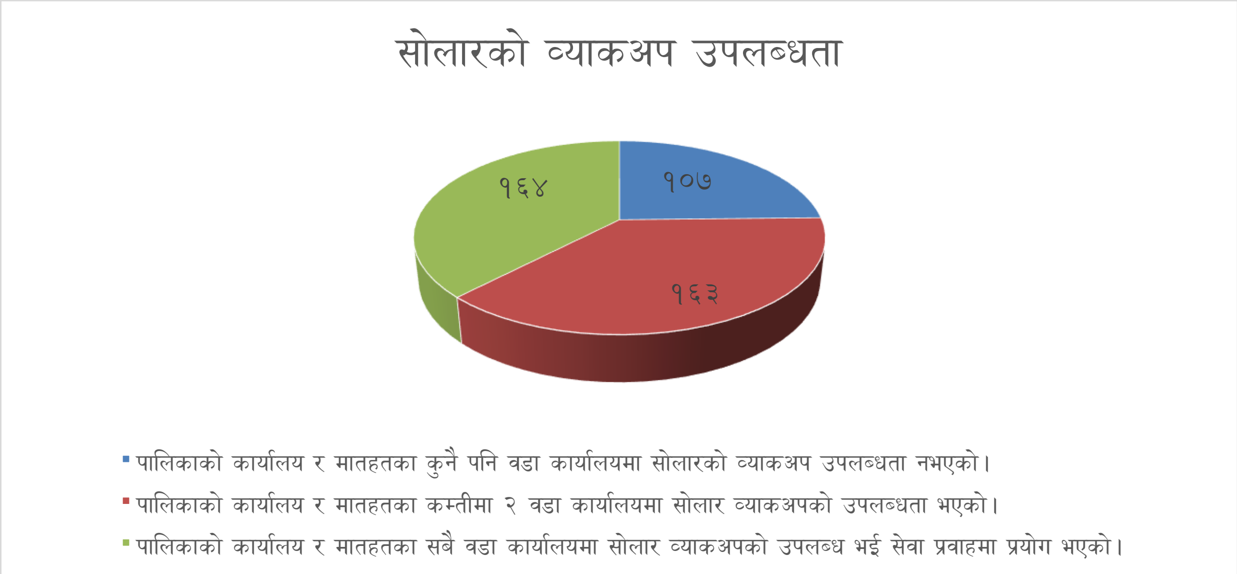

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम १०७ वटा स्थानीय तहहरू (२४.६५%) को कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा सोलार व्याकअपको उपलब्धता नभएको देखिन्छ । यसै गरी १६३ वटा स्थानीय तहहरू (३७.५६%) को कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा सोलारव्याकअपको उपलब्धता भएको देखिन्छ भने १६४ वटा स्थानीय तहहरू (३७.७९%) को कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा सोलार व्याकअपको उपलब्ध भई सेवा प्रवाहमा प्रयोग भएकोदेखिन्छ ।

२.२.४ इन्टरनेटको पहुँच

स्थानीय तहहरूमा इन्टरनेटको पहुँचलाई (क)पालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा ब्रोडब्यान्ड इन्टरनेटको उपलब्धता नभएको (०), (ख) पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा ब्रोडब्यान्ड इन्टरनेटको उपलब्धता भएको (१) र (ग) पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा ब्रोडब्यान्ड इन्टरनेट उपलब्ध भई सेवा प्रवाहमा प्रयोग भएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन सकिने व्यवस्था सहित सूचक तयार गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय तहहरू**	**प्रतिशतमा**
पालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा ब्रोडब्यान्ड इन्टरनेटको उपलब्धता नभएको ।	०	२४	५.५३%
पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा ब्रोडब्यान्ड इन्टरनेटको उपलब्धता भएको ।	१	८९	२०.५१%
पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा ब्रोडब्यान्ड इन्टरनेटको उपलब्धता भएको ।	२	३२१	७३.९६%
जम्मा		४३४	

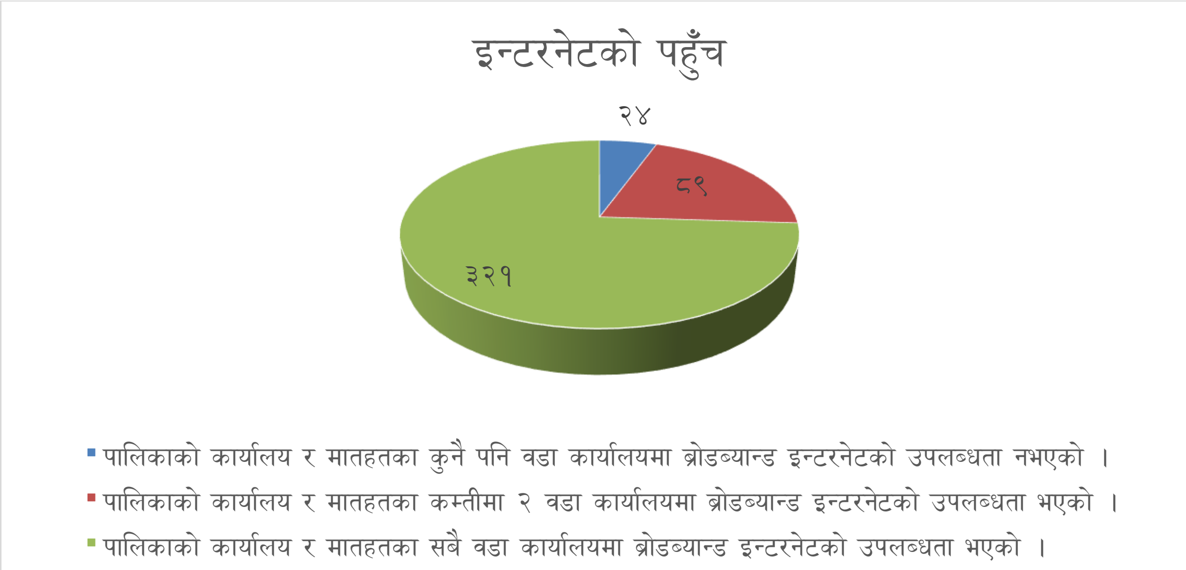

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३२१ वटा स्थानीय तहहरू (७३.९३%) मा पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा ब्रोडब्यान्ड इन्टरनेटको उपलब्धता भएको देखिन्छ । यसै गरी ८९ वटा स्थानीय तहहरू (२०.५१%) मापालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा ब्रोडब्यान्ड इन्टरनेटको उपलब्धता भएको देखिन्छ भने २४ वटा स्थानीय तहहरू (५.५३%) मापालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा ब्रोडब्यान्ड इन्टरनेटको उपलब्धता नभएको देखिन्छ ।

२.२.५ कम्प्युटरको उपयोग

स्थानीय तहहरूमा कम्प्युटरको उपयोगलाई (क)पालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा कम्प्युटरको प्रयोग नभएको (०), (ख) पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा कम्प्युटरको भएको (१) र (ग) पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा कम्प्युटर उपलब्ध भई सेवा प्रवाहमा प्रयोग भएको (२) मा छुट्याईअङ्कभार दिने व्यवस्था गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय तहहरू**	**प्रतिशतमा**
पालिकाको कार्यालयका सबै शाखा र मातहतका कुनै पनि	०	३	०.६९%

वडा कार्यालयमा कम्प्युटरको प्रयोग नभएको ।			
पालिकाको कार्यालयका सबै शाखा र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा कम्प्युटरको प्रयोग भएको ।	१	४९	११.२९%
पालिकाको कार्यालयका सबै शाखा र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा कम्प्युटरको प्रयोग भएको ।	२	३८२	८८.०२%
जम्मा		४३४	

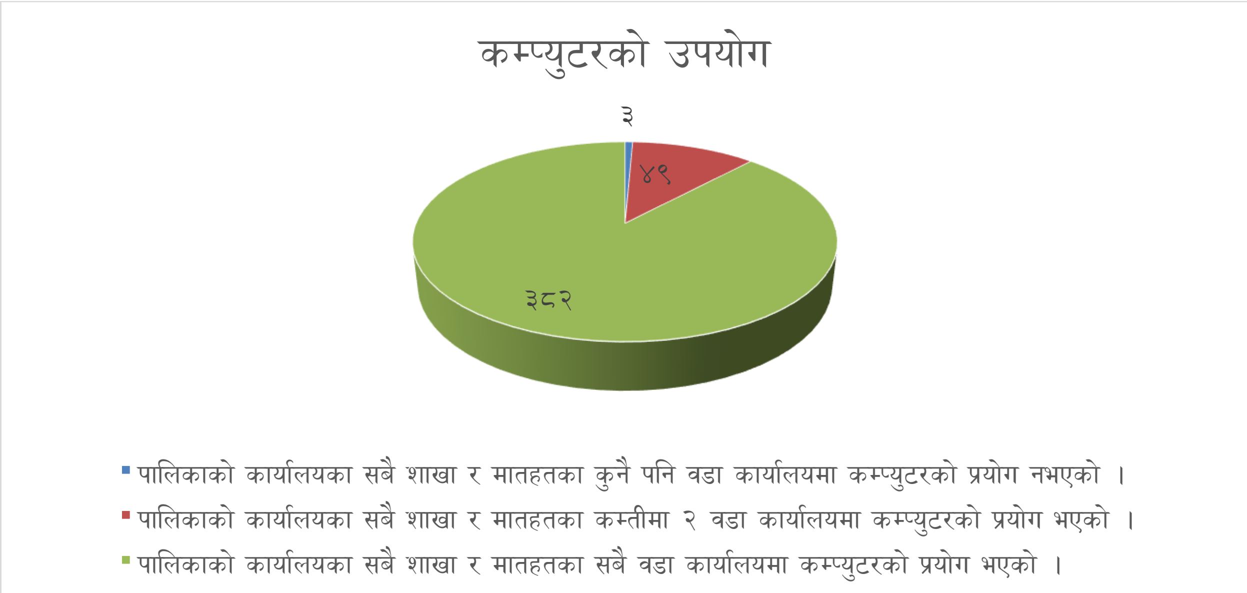

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३८२ वटा स्थानीय तहहरू (८८.०२%) को कार्यालयका सबै शाखा र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा कम्प्युटरको प्रयोग भएकोदेखिन्छ । यसै गरी ४९ वटा स्थानीय तहहरू (११.२९%) को कार्यालयका सबै शाखा र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा कम्प्युटरको प्रयोग भएको देखिन्छ भने ३ वटा स्थानीय तहहरू (०.६९%) को कार्यालयका सबै शाखा र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा कम्प्युटरको प्रयोग नभएको देखिन्छ ।

२.२.६ कम्प्युटर नेटवर्क

स्थानीय तहहरूमा कम्प्युटर नेटवर्कलाई (क)पालिकाको कार्यालयका कुनै पनि शाखा र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा कम्प्युटर नेटवर्कको प्रयोग नभएको (०), (ख) पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा कम्प्युटर नेटवर्क भएको (१) र (ग) पालिकाको कार्यालय

र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा कम् उपलब्ध भई सेवा प्रवाहमा प्रयोग भएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन सकिने व्यवस्था गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण प्राप्त हुन आएको छ ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
पालिकाको कार्यालयका सबै शाखा र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा कम्प्युटर नेटवर्क प्रयोग नभएको	०	१५५	३५.७१%
पालिकाको कार्यालयका सबै शाखा र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा कम्प्युटर नेटवर्क प्रयोग भएको	१	१५२	३५.०२%
पालिकाको कार्यालयका सबै शाखा र मातहतका सबै वडा कार्यालय तथा अन्तरवडा सहितको कम्प्युटर नेटवर्क प्रयोग भएको	२	१२७	२९.२६%
जम्मा		४३४	

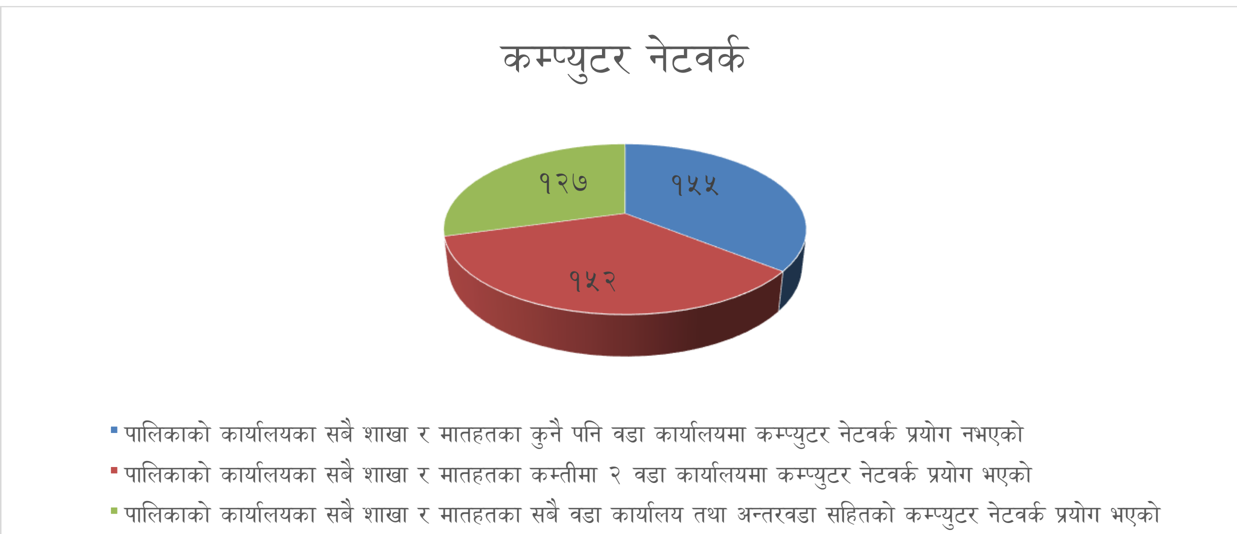

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम १५५ वटा स्थानीय तहहरू (३५.७१%) को पालिकाको कार्यालयका सबै शाखा र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा कम्प्युटर नेटवर्क प्रयोग नभएकोदेखिन्छ । यसै गरी १५२ वटा स्थानीय तहहरू (३५.०२%) को पालिकाको कार्यालयका सबै शाखा र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा कम्प्युटर नेटवर्क प्रयोग भएकोदेखिन्छ भने १२७ वटा स्थानीय

तहहरू (२९.२६%) को पालिकाको कार्यालयका सबै शाखा र मातहतका सबै वडा कार्यालय तथा अन्तरवडा सहितको कम्प्युटर नेटवर्क प्रयोग भएको देखिन्छ ।

२.२.७ मल्टिमिडिया (Projector, Smart TV, HD Web Camera etc.) को उपलब्धता

स्थानीय तहहरूमा मल्टिमिडिया (Projector, Smart TV, HD Web Camera etc.)को उपलब्धतालाई (क)पालिकाको कार्यालयको सभाहलमा मल्टिमिडिया नभएको (०), (ख) पालिकाको कार्यालयमा मल्टिमिडिया भएको (१) र (ग) पालिकाको कार्यालयमा मल्टिमिडिया उपलब्ध भई भिडियो कन्फ्रेसिङमा समेत प्रयोग गरिएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिने लेखाजोखा विधिको प्रावधान अनुरुप स्थानीय तहहरूबाट देहाय बमोजिमको विवरण भरी पठाइएको थियो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
पालिकाको कार्यालयको सभाहलमा मल्टिमिडिया नभएको।	०	४५	१०.३७%
पालिकाको कार्यालयमा मल्टिमिडिया भएको ।	१	२६६	६१.२९%
पालिकाको कार्यालयमा मल्टिमिडिया उपलब्ध भई भिडियो कन्फ्रेसिङमा समेत प्रयोग गरिएको।	२	१२३	२८.३४%
जम्मा		४३४	

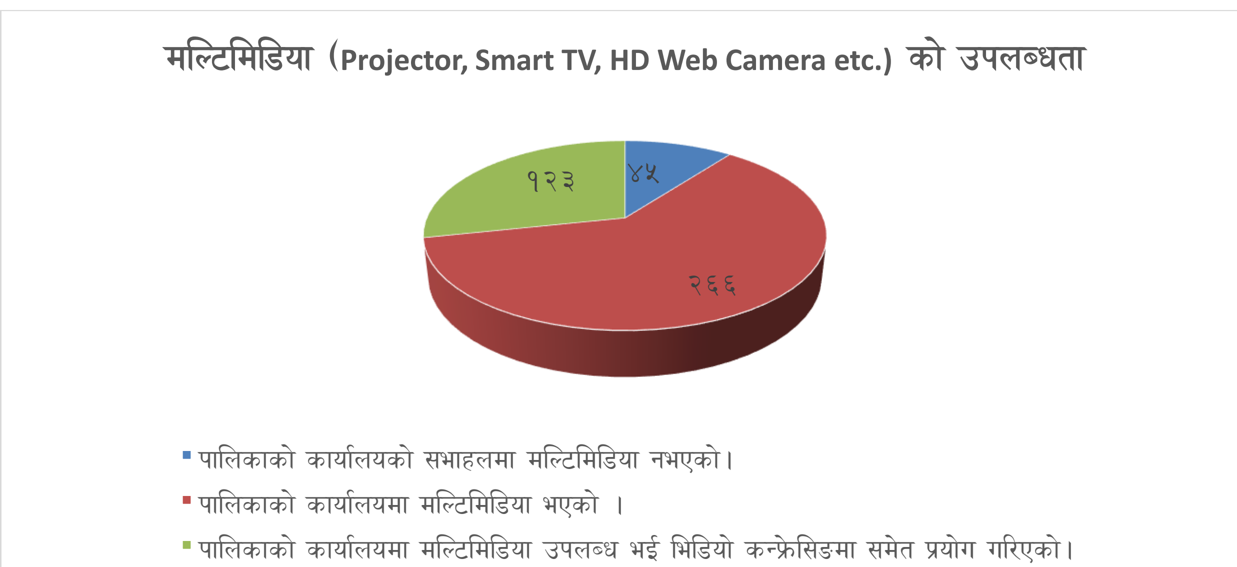

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम २६६ वटा स्थानीय तहहरू (६१.२९%) को पालिकाको कार्यालयमा मल्टिमिडिया भएको देखिन्छ । यसै गरी १२३ वटा स्थानीय तहहरू (२८.३४%) को पालिकाको कार्यालयमा मल्टिमिडिया उपलब्ध भई भिडियो कन्फ्रेसिङमा समेत प्रयोग गरिएको देखिन्छ भने ४५ वटा स्थानीय तहहरू (१०.३७%) को पालिकाको कार्यालयको सभाहलमा मल्टिमिडिया नभएकोदेखिन्छ ।

२.२.८ सि सिटिभि क्यामेराको प्रयोग

स्थानीय तहहरूमा सि सिटिभि क्यामेराको प्रयोगलाई (क)पालिकाको कार्यालयको सभाहलमा मल्टिमिडिया नभएको (०), (ख) पालिकाको कार्यालयमा मल्टिमिडिया भएको (१) र (ग) पालिकाको कार्यालयमा मल्टिमिडिया उपलब्ध भई भिडियो कन्फ्रेसिङमा समेत प्रयोग गरिएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन सकिनेमा स्थानीय तहबाट देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय तहहरू**	**प्रतिशतमा**
पालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा सि सिटिभि क्यामेरा जडान नभएको वा पालिकाको कार्यालयमा मात्र सि. सि. क्यामेरा जडान भएको ।	०	२४७	५६.९१%
पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा सि सिटिभि क्यामेरा जडान भई नियमित अनुगमन हुने गरेको।	१	१५६	३५.९४%
पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा सि सिटिभि क्यामेरा जडान भई नियमित अनुगमन (अनुमति प्राप्त व्यक्ति/निकायले) जुनसुकै स्थानबाट हुने गरेको	२	३१	७.१४%
जम्मा		४३४	

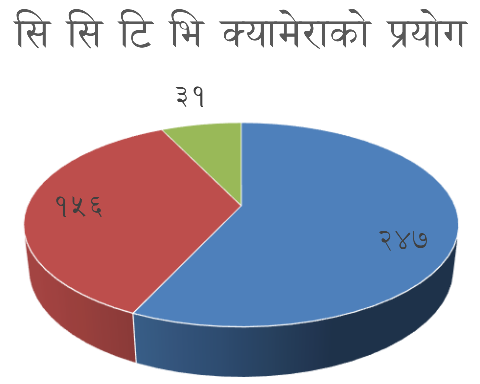

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम २४७ वटा स्थानीय तहहरू (५६.९१%) को पालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा सि सिटिभि क्यामेरा जडान नभएको वा पालिकाको कार्यालयमा मात्र सि. सि. क्यामेरा जडान भएको देखिन्छ । यसै गरी १५६ वटा स्थानीय तहहरू (३५.९४%) को पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा सि सिटिभि क्यामेरा जडान भई नियमित अनुगमन हुने गरेकोदेखिन्छ भने ३१ वटा स्थानीय तहहरू (७.१४%) को पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा सि सिटिभि क्यामेरा जडान भई नियमित अनुगमन (अनुमति प्राप्त व्यक्ति/निकायले) जुनसुकै स्थानबाट हुने गरेकोदेखिन्छ ।

२.२.९ Free WiFiको उपलब्धता

स्थानीय तहहरूमा Free WiFiको उपलब्धतालाई (क)पालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा Free WiFiको उपलब्धता नभएको (०), (ख) पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा Free WiFiको उपलब्धता भएको (१) र (ग) पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा Free WiFiको उपलब्धता भएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार कायम गरी सूचक तयार गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय**	**प्रतिशतमा**

		तहहरू	
पालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा Free WiFiको उपलब्धता नभएको।	०	२०९	४८.१६%
पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा Free WiFiको उपलब्धता भएको।	१	१४९	३४.३३%
पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा Free WiFiको उपलब्धता भएको।	२	७६	१७.५१%
जम्मा		४३४	

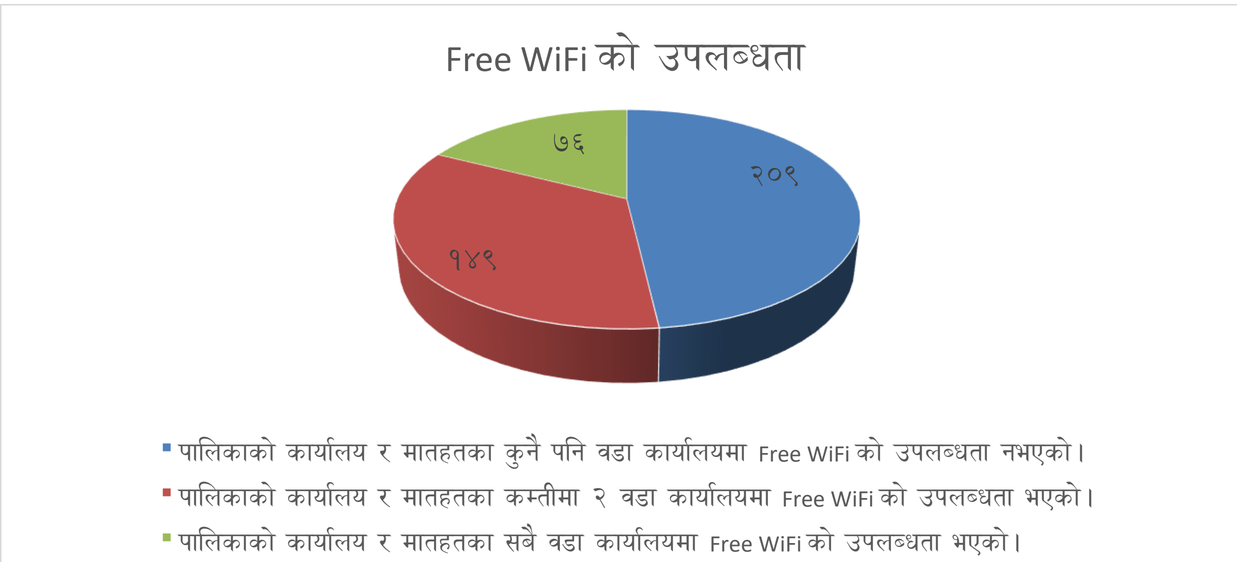

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम २०९ वटा स्थानीय तहहरू (४८.१६%) को पालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा Free WiFiको उपलब्धता नभएकोदेखिन्छ । यसै गरी १४९ वटा स्थानीय तहहरू (३४.३३%) को पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वडा कार्यालयमा Free WiFiको उपलब्धता भएकोदेखिन्छ भने ७६ वटा स्थानीय तहहरू (१७.५१%) को पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा Free WiFiको उपलब्धता भएकोदेखिन्छ ।

२.२.१० साझा र एकीकृत प्रणालीको प्रयोग

स्थानीय तहहरूमा साझा र एकीकृत प्रणालीको प्रयोगलाई (क)साझा र एकीकृत प्रणालीको प्रयोग नभएको (०), (ख) पालिकाको कार्यालयमा मात्र साझा र एकीकृत प्रणालीको प्रयोग भएको (१) र (ग) पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयहरूमा साझा र एकीकृत प्रणालीको प्रयोग भएको (२) मा छुट्याई अङ्क दिने व्यवस्था रहेकोमा देहाय बमोजिमको विवरण प्राप्त हुन आएको छ ।

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय तहहरू**	**प्रतिशतमा**
साझा र एकीकृत प्रणालीको प्रयोग नभएको	०	२१६	४९.७७%
पालिकाको कार्यालयमा मात्र साझा र एकीकृत प्रणालीको प्रयोग भएको	१	११५	२६.५०%
पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयहरूमा साझा र एकीकृत प्रणालीको प्रयोग भएको	२	१०३	२३.७३%
जम्मा		४३४	

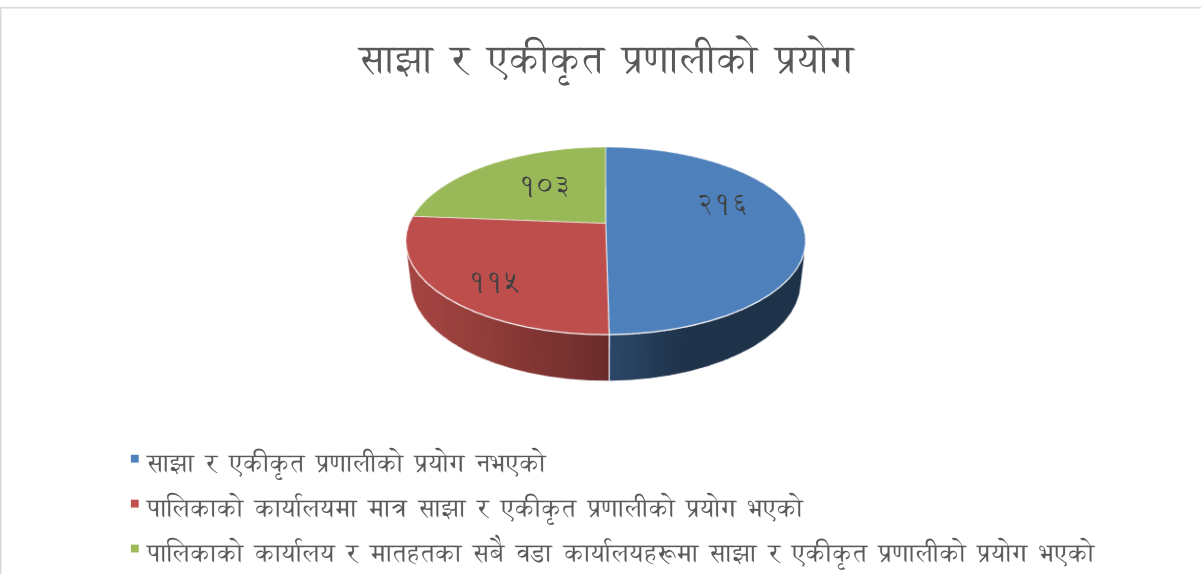

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम २१६ वटा स्थानीय तहहरू (४९.७७%) मासाझा र एकीकृत प्रणालीको प्रयोग नभएकोदेखिन्छ । यसै गरी ११५ वटा स्थानीय तहहरू (२६.५०%) को पालिकाको कार्यालयमा मात्र साझा र एकीकृत प्रणालीको प्रयोग भएकोदेखिन्छ भने १०३ वटा स्थानीय तहहरू

(२३.७३%) को पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयहरूमा साझा र एकीकृत प्रणालीको प्रयोग भएकोदेखिन्छ ।

२.३ सूचना प्रविधिमा संस्थागत क्षमता

स्थानीय तहहरूबाट प्रदान गरिने सेवाहरू प्रवाह गर्न सूचना प्रविधिमा आधारित संस्थागत क्षमता पनि हो । विना संस्थागत क्षमता प्रवाह गरिने सेवा सुविधाहरू सर्वसाधारणलाई प्रदान गर्न कठिनाई हुने जाने हुन्छ । यसर्थ यस खण्डमा युनिकोडको प्रयोग, ईमेल, सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिमएबम्अफिस प्याकेज प्रयोग सम्बन्धमा स्थानीय तहहरूले प्रदान गरेको अङ्कभारहरूको आधारमा मूल्याङ्कन गरिएको छ ।

२.३.१ युनिकोडको प्रयोग

स्थानीय तहहरूमा युनिकोडको प्रयोगलाई (क)२५ प्रतिशत भन्दा कम डेस्क कर्मचारीहरूले युनिकोडमा स्वयम् टाइप गरी दैनिक कार्य सम्पादन गर्ने गरेको (०), (ख) २५-५० प्रतिशत सम्म डेस्क कर्मचारीहरूले युनिकोडमा स्वयम् टाइप गरी दैनिक कार्य सम्पादन गर्ने गरेको (१) र (ग) ५० प्रतिशत भन्दा बढी डेस्क कर्मचारीहरूले युनिकोडमा स्वयम् टाइप गरी दैनिक कार्य सम्पादन गर्ने गरेको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय तहहरू**	**प्रतिशतमा**
२५ प्रतिशत भन्दा कम डेस्क कर्मचारीहरूले युनिकोडमा स्वयम् टाइप गरी दैनिक कार्य सम्पादन गर्ने गरेको	०	५३	१२.२१%
२५-५० प्रतिशत सम्म डेस्क कर्मचारीहरूले युनिकोडमा स्वयम् टाइप गरी दैनिक कार्य सम्पादन गर्ने गरेको	१	१३८	३१.८०%
५० प्रतिशत भन्दा बढी डेस्क कर्मचारीहरूले युनिकोडमा स्वयम् टाइप गरी दैनिक कार्य सम्पादन गर्ने गरेको	२	२४३	५५.९९%
जम्मा		४३४	

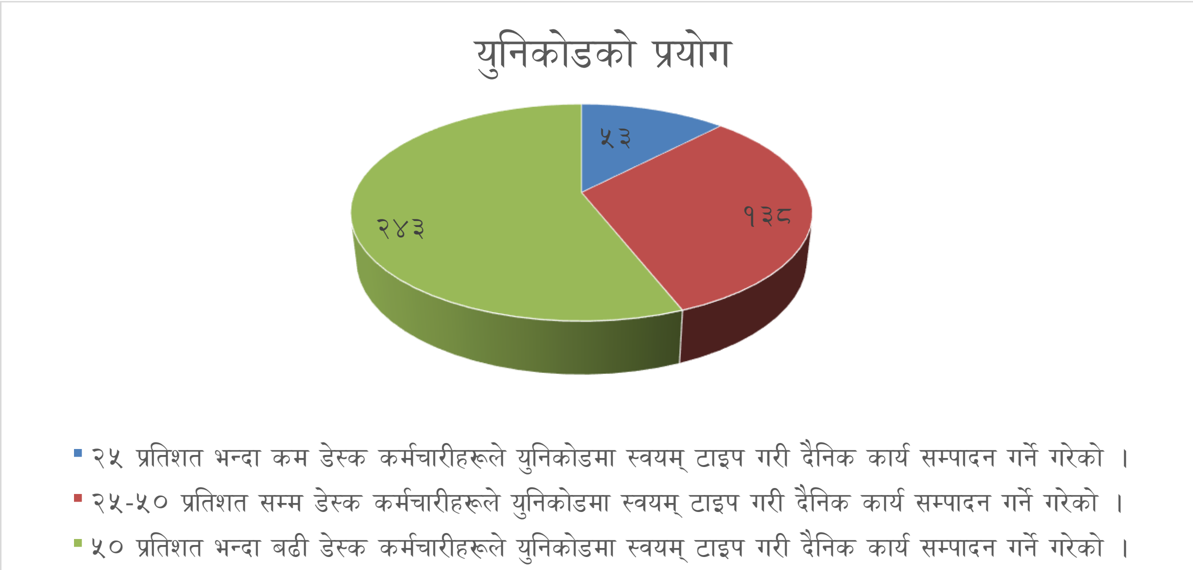

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम २४३ वटा स्थानीय तहहरू (५५.९९%) मा५० प्रतिशत भन्दा बढी डेस्क कर्मचारीहरूले युनिकोडमा स्वयम् टाइप गरी दैनिक कार्य सम्पादन गर्ने गरेकोदेखिन्छ । यसै गरी १३८ वटा स्थानीय तहहरू (३१.८०%) मा२५-५० प्रतिशत सम्म डेस्क कर्मचारीहरूले युनिकोडमा स्वयम् टाइप गरी दैनिक कार्य सम्पादन गर्ने गरेको प्रयोग भएकोदेखिन्छ भने ५३ वटा स्थानीय तहहरू (१२.२१%) मा२५ प्रतिशत भन्दा कम डेस्क कर्मचारीहरूले युनिकोडमा स्वयम् टाइप गरी दैनिक कार्य सम्पादन गर्ने गरेको देखिन्छ ।

२.३.२ ईमेलको प्रयोग

स्थानीय तहहरूमा ईमेलको प्रयोगलाई (क)२५ प्रतिशत भन्दा कम डेस्क कर्मचारीहरूले सरकारी ईमेल प्रयोग गर्ने गरेको (०), (ख) २५-५० प्रतिशत सम्म डेस्क कर्मचारीहरूलेकर्मचारीहरूले सरकारी ईमेल प्रयोग गर्ने गरेको (१) र (ग) ५० प्रतिशत भन्दा बढी डेस्क कर्मचारीहरूले सरकारी ईमेल प्रयोग गर्ने गरेको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा

२५ प्रतिशत भन्दा कम डेस्क कर्मचारीहरूले सरकारी ईमेल प्रयोग गर्ने गरेको ।	०	१७८	४१.०१%
२५-५० प्रतिशत सम्म डेस्क कर्मचारीहरूलेकर्मचारीहरूले सरकारी ईमेल प्रयोग गर्ने गरेको ।	१	११८	२७.१९%
५० प्रतिशत भन्दा बढी डेस्क कर्मचारीहरूले सरकारी ईमेल प्रयोग गर्ने गरेको ।	२	१३८	३१.८०%
जम्मा		४३४	

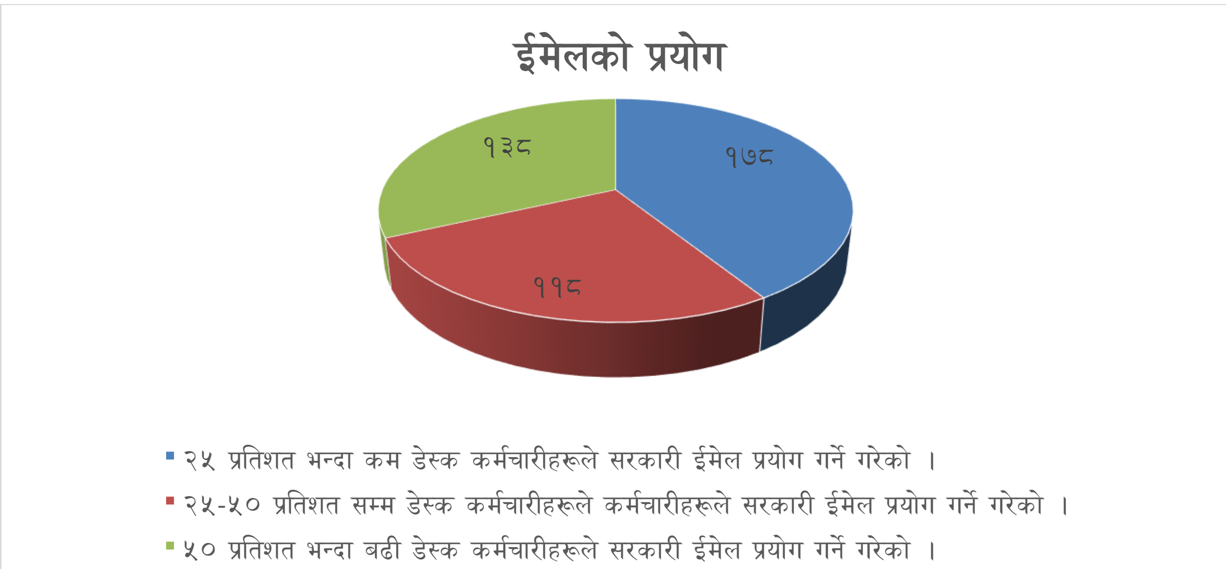

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम १७८ वटा स्थानीय तहहरू (४१.०१%) मा२५ प्रतिशत भन्दा कम डेस्क कर्मचारीहरूले सरकारी ईमेल प्रयोग गर्ने गरेकोदेखिन्छ । यसै गरी ११८ वटा स्थानीय तहहरू (२७.१९%) मा२५-५० प्रतिशत सम्म डेस्क कर्मचारीहरूलेकर्मचारीहरूले सरकारी ईमेल प्रयोग गर्ने गरेकोदेखिन्छ भने १३८ वटा स्थानीय तहहरू (३१.८०%) मा ५० प्रतिशत भन्दा बढी डेस्क कर्मचारीहरूले सरकारी ईमेल प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ ।

२.३.३ सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिम

स्थानीय तहहरूमा सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिमलाई (क)१० प्रतिशत भन्दा कम डेस्क कर्मचारीहरूले सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिम नलिएको (०), (ख) १० देखि २५ प्रतिशत भन्दा कम डेस्क कर्मचारीहरूले सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिम नलिएको(१) र (ग) २५

प्रतिशत भन्दा बढी डेस्क कर्मचारीहरूले सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिम लिएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय तहहरू**	**प्रतिशतमा**
१० प्रतिशत भन्दा कम डेस्क कर्मचारीहरूले सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिम नलिएको।	०	११६	२६.७३%
१० देखि २५ प्रतिशत भन्दा कम डेस्क कर्मचारीहरूले सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिम नलिएको।	१	१७०	३९.१७%
२५ प्रतिशत भन्दा बढी डेस्क कर्मचारीहरूले सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिम लिएको।	२	१४८	३४.१०%
जम्मा		४३४	

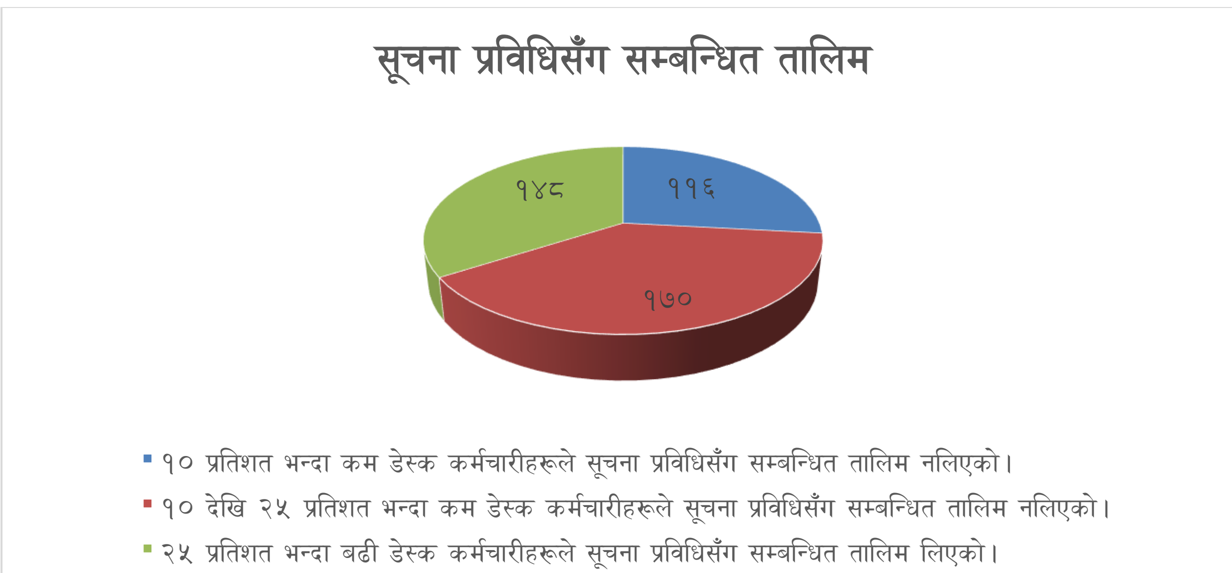

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ११६ वटा स्थानीय तहहरू (२६.७३%) मा१० प्रतिशत भन्दा कम डेस्क कर्मचारीहरूले सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिम नलिएकोदेखिन्छ । यसै गरी १७० वटा स्थानीय तहहरू (३९.१७%) मा१० देखि २५ प्रतिशत भन्दा कम डेस्क कर्मचारीहरूले सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिम नलिएकोदेखिन्छ भने १४८ वटा स्थानीय तहहरू (३४.१०%) मा २५ प्रतिशत भन्दा बढी डेस्क कर्मचारीहरूले सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिम लिएको देखिन्छ ।

२.३.४ अफिस प्याकेज प्रयोग

स्थानीय तहहरूमा अफिस प्याकेज प्रयोगलाई (क)१० प्रतिशत भन्दा कम डेस्क कर्मचारीहरूले सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिम नलिएको (०), (ख) १० देखि २५ प्रतिशत भन्दा कम डेस्क कर्मचारीहरूले सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिम नलिएको(१) र (ग) २५ प्रतिशत भन्दा बढी डेस्क कर्मचारीहरूले सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिम लिएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
२५ प्रतिशत भन्दा कम डेस्क कर्मचारीहरूले अफिस प्याकेज चलाउन जानेको	०	३१	७.१४%
२५-५० प्रतिशत सम्म डेस्क कर्मचारीहरूले अफिस प्याकेज चलाउन जानेको	१	१०५	२४.१९%
५० प्रतिशत भन्दा बढी डेस्क कर्मचारीहरूले अफिस प्याकेज चलाउन जानेको	२	२९८	६८.६६%
जम्मा		४३४	

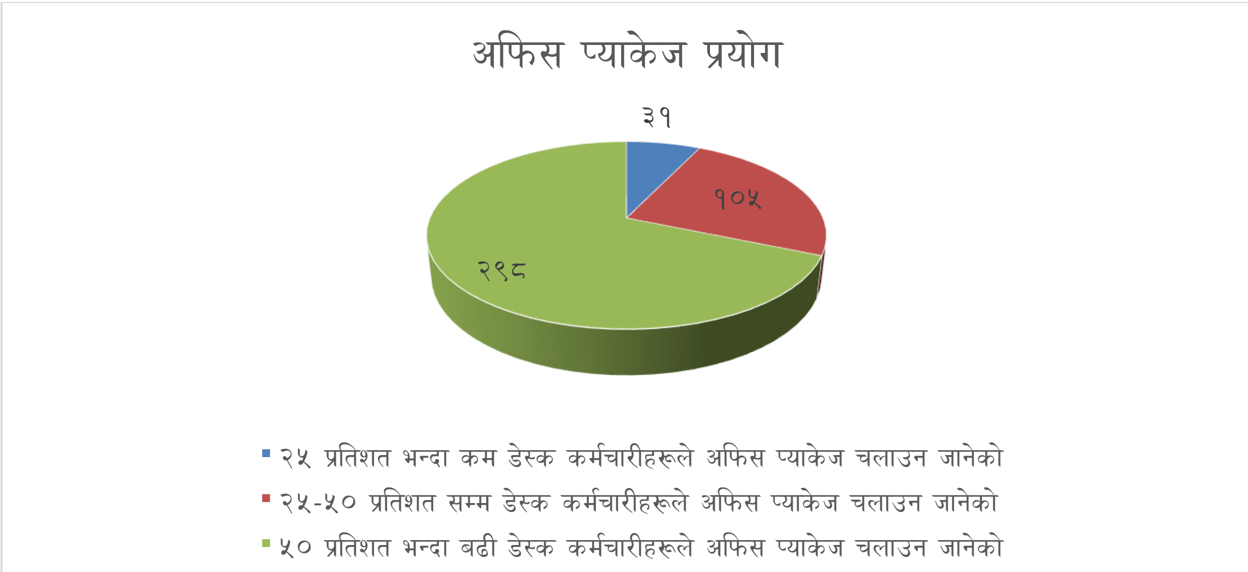

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम २९८ वटा स्थानीय तहहरू (६८.६६%) मा५० प्रतिशत भन्दा बढी डेस्क कर्मचारीहरूले अफिस प्याकेज चलाउन जानेकोदेखिन्छ । यसै गरी १०५ वटा स्थानीय तहहरू (२४.१९%) मा२५-५० प्रतिशत सम्म डेस्क कर्मचारीहरूले अफिस प्याकेज चलाउन जानेकोदेखिन्छ भने ३१ वटा स्थानीय तहहरू (७.१४%) मा २५ प्रतिशत भन्दा कम डेस्क कर्मचारीहरूले अफिस प्याकेज चलाउन जानेको देखिन्छ ।

२.४सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोग

स्थानीय तहहरूबाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोगले हालको संस्थागत क्षमता को स्थिति देखाउने गर्दछ । यसर्थ यस खण्डमाआर्थिक प्रशासनमा SuTRAको प्रयोग, विद्युतीय हाजिरीको प्रयोग र अनुगमन, अफिस अटोमेशन, E-Building Permission System (अनलाईन नक्सापास प्रणाली), अनलाईनRevenue Payment System, E-Bidding, राजस्वको नक्साङ्कन, Street & House Addressing , योजनाहरूको लागत अनुमान तथा DPR को निर्माणमा सफ्टवेयरको प्रयोग , अनुगमन प्रणालीमा सफ्टवेयरको प्रयोग, Resource Mapping (स्रोत नक्सा), पालिका मातहतका शैक्षिक संस्थामा सूचना प्रविधिको प्रयोग, पालिका मातहतका स्वास्थ्य संस्थामा Tele / E Medicine को प्रयोग, हेलो सरकार तथा गुनासो व्यवस्थापन, व्यक्तिगत घटना दर्तामा सफ्टवेयरको प्रयोग, सेवा प्रवाहमा विद्युतीय पालो (e-queue) व्यवस्थापन प्रणालीको प्रयोग, डिजिटल नागरिक वडापत्र तथा Display Notice Board व्यवस्थापन, सूचना प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोग (Bulk SMS/Email etc.)मा स्थानीय तहहरूले प्रदान गरेको अङ्कभारहरूको आधारमा मूल्याङ्कन गरिएको छ ।

२.४.१ आर्थिक प्रशासनमा SuTRAको प्रयोग

स्थानीय तहहरूमा आर्थिक प्रशासनमा SuTRAको प्रयोगलाई (क)नभएको (०), (ख) आंशिक रूपमा प्रयोग भएको (बजेट कार्यक्रम तथा योजना र खर्च मध्ये कुनै एक)(१) र (ग) पूर्ण रूपमा प्रयोग भएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा

नभएको	०	२	०.४६%
आंशिक रूपमा प्रयोग भएको (बजेट कार्यक्रम तथा योजना र खर्चमध्ये कुनै एक)	१	१२	२.७६%
पूर्ण रूपमा प्रयोग भएको	२	४२०	९६.७७%
जम्मा		४३४	

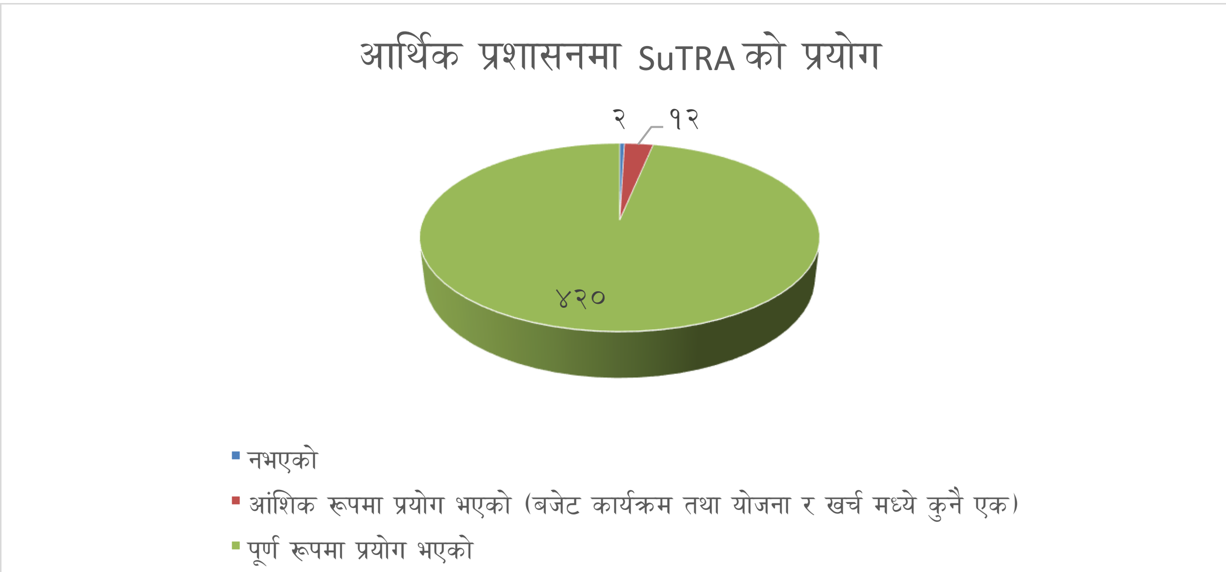

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम आर्थिक प्रशासनमा SuTRAको प्रयोग४२० वटा स्थानीय तहहरू (९६.७७%) मा पूर्ण रुपमा प्रयोग भएको देखिन्छ । यसै गरी १२ वटा स्थानीय तहहरू (२.७६%) माआर्थिक प्रशासनमा SuTRAको प्रयोग आंशिक रूपमा प्रयोग भएको (बजेट कार्यक्रम तथा योजना र खर्च मध्ये कुनै एक)देखिन्छ भने २ वटा स्थानीय तहहरू (०.४६%) मा आर्थिक प्रशासनमा SuTRAको प्रयोग नभएको देखिन्छ ।

२.४.२ विद्युतीय हाजिरीको प्रयोग र अनुगमन

स्थानीय तहहरूमा विद्युतीय हाजिरीको प्रयोग र अनुगमनलाई (क)पालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमाविद्युतीय हाजिरीको प्रयोग नभएको(०), (ख) पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वटा वडा कार्यालयमाविद्युतीय हाजिरीको प्रयोग भएको तथापालिकाको कार्यालयमा मात्र प्रयोग भएको (१) र (ग) पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा

कार्यालयमाविद्युतीय हाजिरीको प्रयोग गरी अनुगमन गर्ने व्यवस्था भएको (२) मा छुट्याईअङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय तहहरू**	**प्रतिशतमा**
पालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमाविद्युतीय हाजिरीको प्रयोग नभएको।	०	१८९	४३.५५%
पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वटा वडा कार्यालयमा विद्युतीय हाजिरीको प्रयोग भएको तथा पालिकाको कार्यालयमा मात्र प्रयोग भएको ।	१	१५७	३६.१८%
पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा विद्युतीय हाजिरीको प्रयोग गरी अनुगमन गर्ने व्यवस्था भएको।	२	८८	२०.२८%
जम्मा		४३४	

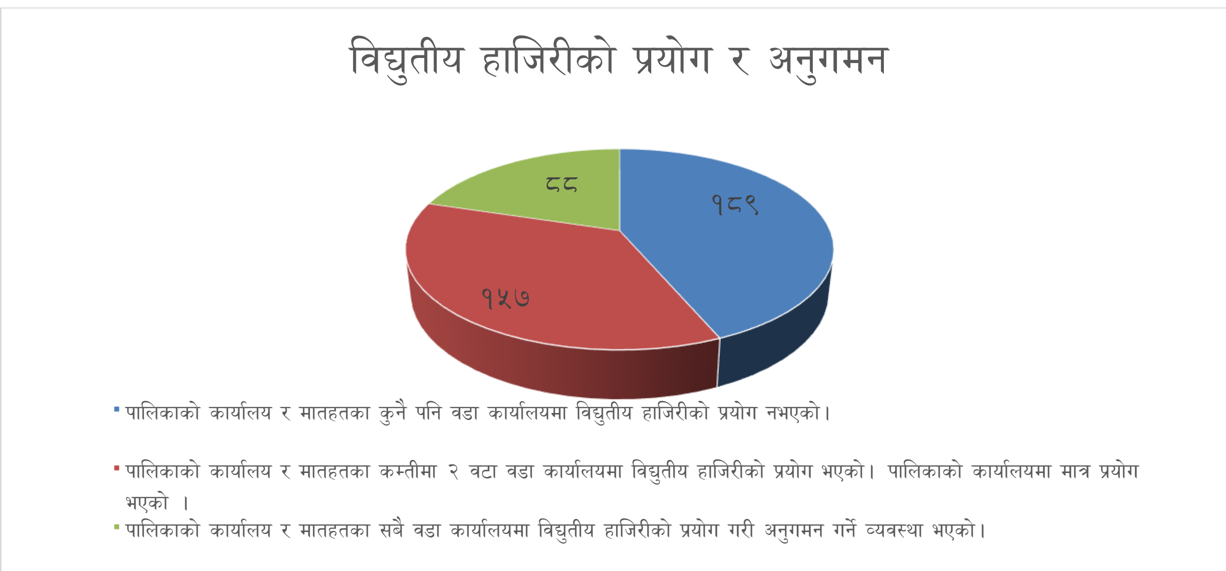

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम १८९ वटा स्थानीय तहहरू (४३.५५%) मा पालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा विद्युतीय हाजिरीको प्रयोग नभएकोदेखिन्छ । यसै गरी १५७ वटा स्थानीय तहहरू (३६.१८%) मा पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वटा वडा कार्यालयमा विद्युतीय हाजिरीको प्रयोग भएको तथा पालिकाको कार्यालयमा मात्र प्रयोग भएको

देखिन्छ भने ८८ वटा स्थानीय तहहरू (२०.२८%) मा पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा विद्युतीय हाजिरीको प्रयोग गरी अनुगमन गर्ने व्यवस्था भएको देखिन्छ ।

२.४.३ अफिस अटोमेशन प्रणालीको प्रयोग

स्थानीय तहहरूमा अफिस अटोमेशन प्रणालीको प्रयोगलाई (क)पालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा अफिस अटोमेशनको प्रयोग नभएको(०), (ख) पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वटा वडा कार्यालयहरूमा अफिस अटोमेशनको प्रयोग भएको(१) र (ग) पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा अफिस अटोमेशनको प्रयोग भएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय तहहरू**	**प्रतिशतमा**
पालिकाको कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा अफिस अटोमेशनको प्रयोग नभएको।	०	३३९	७८.११%
पालिकाको कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वटा वडा कार्यालयहरूमा अफिस अटोमेशनको प्रयोग भएको।	१	५१	११.७५%
पालिकाको कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा अफिस अटोमेशनको प्रयोग भएको।	२	४४	१०.१४%
जम्मा		४३४	

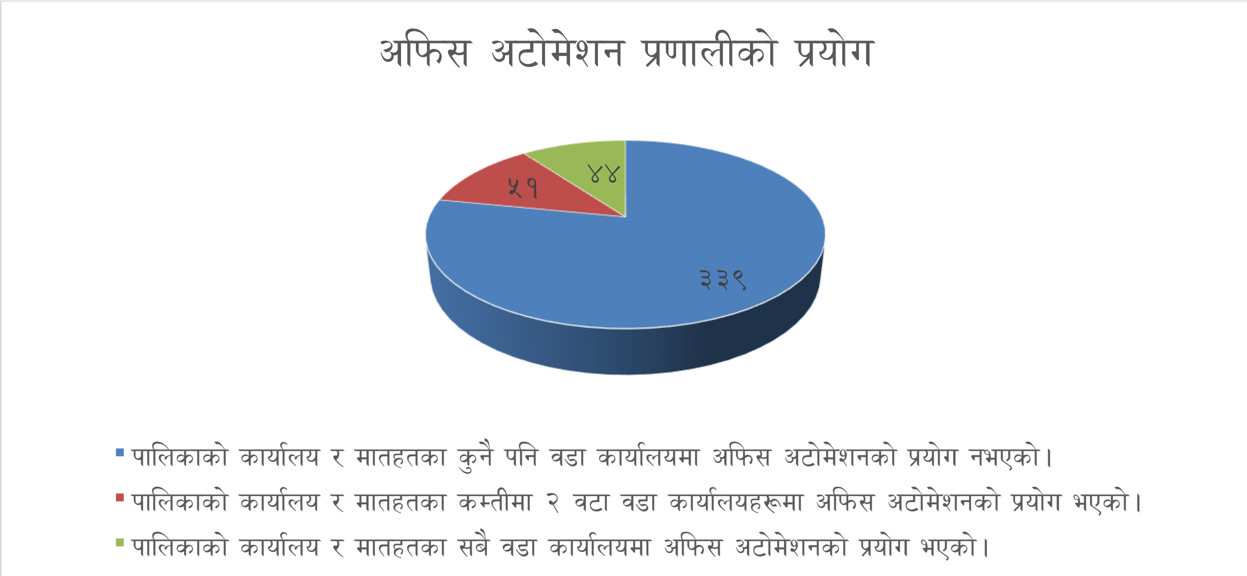

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३३९ वटा स्थानीय तहहरू (७८.११%) को कार्यालय र मातहतका कुनै पनि वडा कार्यालयमा अफिस अटोमेशनको प्रयोग नभएको देखिन्छ । यसै गरी ५१ वटा स्थानीय तहहरू (११.७५%) को कार्यालय र मातहतका कम्तीमा २ वटा वडा कार्यालयहरूमा अफिस अटोमेशनको प्रयोग भएको देखिन्छ भने ४४ वटा स्थानीय तहहरू (१०.१४%) को कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालयमा अफिस अटोमेशनको प्रयोग भएकोदेखिन्छ ।

२.४.४ E-Building Permission System (अनलाईन नक्सापास प्रणाली) को प्रयोग

स्थानीय तहहरूमा E-Building Permission System (अनलाईन नक्सापास प्रणाली) को प्रयोगलाई (क)प्रयोगमा नआएको(०), (ख) कम्तीमा २ वटा वडा कार्यालयहरूमा प्रयोगमा आएको(१) र (ग) पूर्ण रूपमा प्रयोग भएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
प्रयोगमा नआएको	०	४०२	९२.६३%
कम्तीमा २ वटा वडा कार्यालयहरूमा प्रयोगमा आएको	१	८	१.८४%
पूर्ण रूपमा प्रयोग भएको	२	२४	५.५३%

जम्मा		४३४	

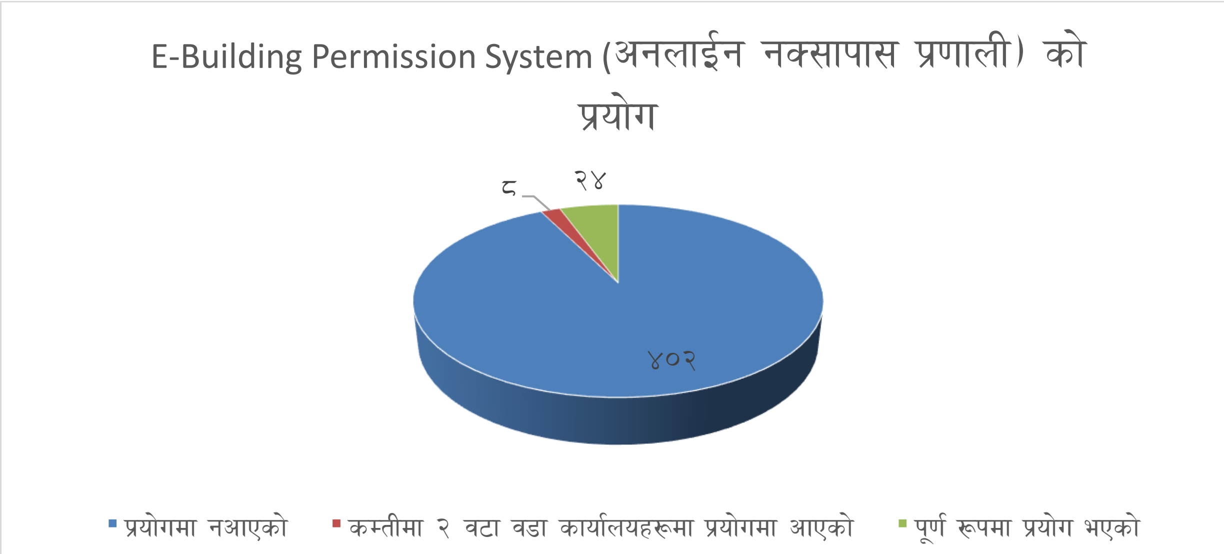

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ४०२ वटा स्थानीय तहहरू (९२.६३%) मा E-Building Permission System (अनलाईन नक्सापास प्रणाली) प्रयोगमा नआएकोदेखिन्छ । यसै गरी ८ वटा स्थानीय तहहरू (१.८४%) माकम्तीमा २ वटा वडा कार्यालयहरूमा प्रयोगमा आएको देखिन्छ भने २४ वटा स्थानीय तहहरू (५.५३%) मा पूर्ण रूपमा प्रयोग भएको देखिन्छ ।

२.४.५ अनलाईन Revenue Payment System को प्रयोग

स्थानीय तहहरूमा अनलाईन Revenue Payment System को प्रयोगलाई (क)प्रयोगमा नआएको (०), (ख) आंशिक रूपमा प्रयोगमा आएको(१) र (ग) पूर्णरूपमा प्रयोग भएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
प्रयोगमा नआएको	०	२६८	६१.७५%
आंशिक रूपमा प्रयोगमा आएको	१	७०	१६.१३%
पूर्ण रूपमा प्रयोग भएको	२	९६	२२.१२%
जम्मा		४३४	

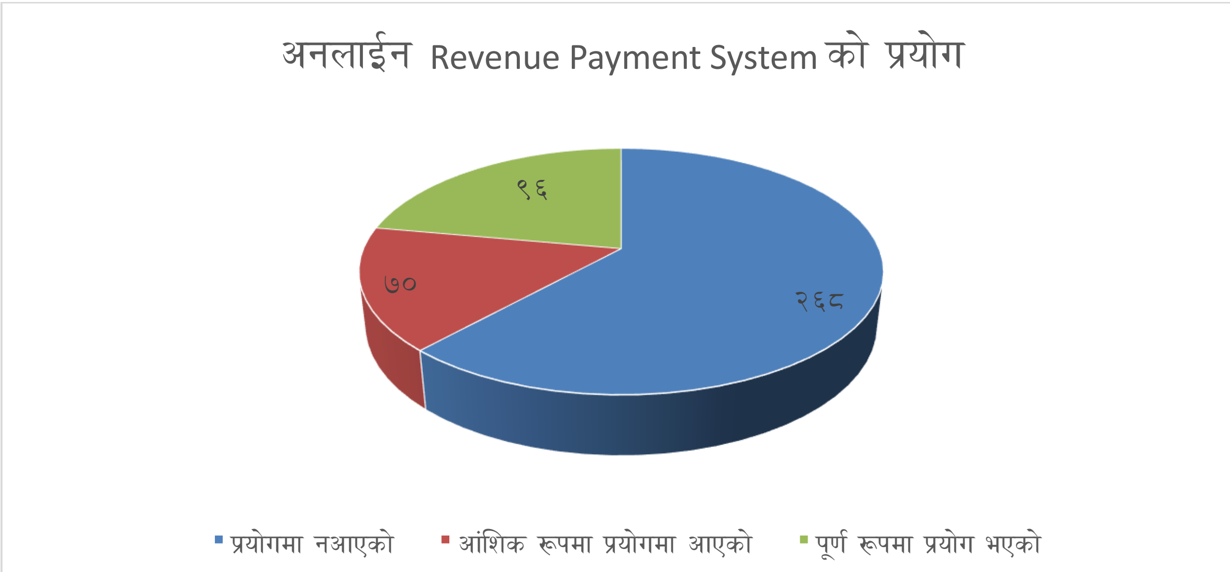

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम २६८ वटा स्थानीय तहहरू (६१.७५%) मा अनलाईनRevenue Payment System प्रयोगमा नआएको देखिन्छ । यसै गरी ७० वटा स्थानीय तहहरू (१६.१३%) मा आंशिक रूपमा प्रयोगमा आएको देखिन्छ भने ९६ वटा स्थानीय तहहरू (२२.१२%) मा पूर्ण रूपमा प्रयोग भएकोदेखिन्छ ।

२.४.६ E-Biddingको प्रयोग

स्थानीय तहहरूमा E-Bidding को प्रयोगलाई (क) प्रयोगमा नआएको (०), (ख) आंशिक रूपमा प्रयोगमा आएको(१) र (ग) पूर्णरूपमा प्रयोग भएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
प्रयोगमा नआएको	०	३२	७.३७%
आंशिक रूपमा प्रयोगमा आएको	१	१०७	२४.६५%
पूर्ण रूपमा प्रयोग भएको	२	२९५	६७.९७%
जम्मा		४३४	

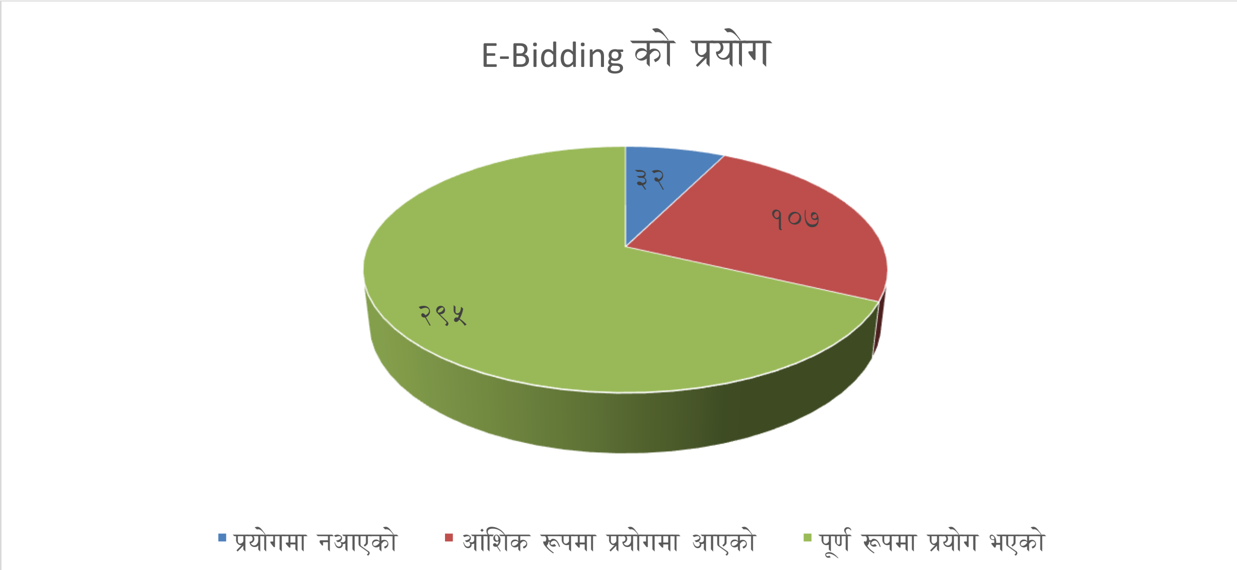

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम २९५ वटा स्थानीय तहहरू (६७.९७%) मा E-Bidding पूर्ण रूपमा प्रयोग भएको देखिन्छ । यसै गरी १०७ वटा स्थानीय तहहरू (२४.६५%) मा आंशिक रूपमा प्रयोगमा आएको देखिन्छ भने ३२ वटा स्थानीय तहहरू (७.३७%) मा प्रयोगमा नआएको देखिन्छ ।

२.४.७ राजस्वको नक्साङ्कन

स्थानीय तहहरूमा राजस्वको नक्साङ्कनलाई (क)प्रयोगमा नआएको (०), (ख) सीमित करमा मात्र Digital Mapping प्रयोग गरी Tax Mapping गरिएको(१) र (ग) सबै करमा Digital Mapping प्रयोग गरी Tax Mapping गरिएको (२) मा छुट्याईअङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
प्रयोगमा नआएको	०	३८३	८८.२५%
सीमित करमा मात्र Digital Mapping प्रयोग गरी Tax Mapping गरिएको	१	३६	८.२९%
सबै करमा DigitalMapping प्रयोग गरी Tax Mapping गरिएको	२	१५	३.४६%

जम्मा		४३४	

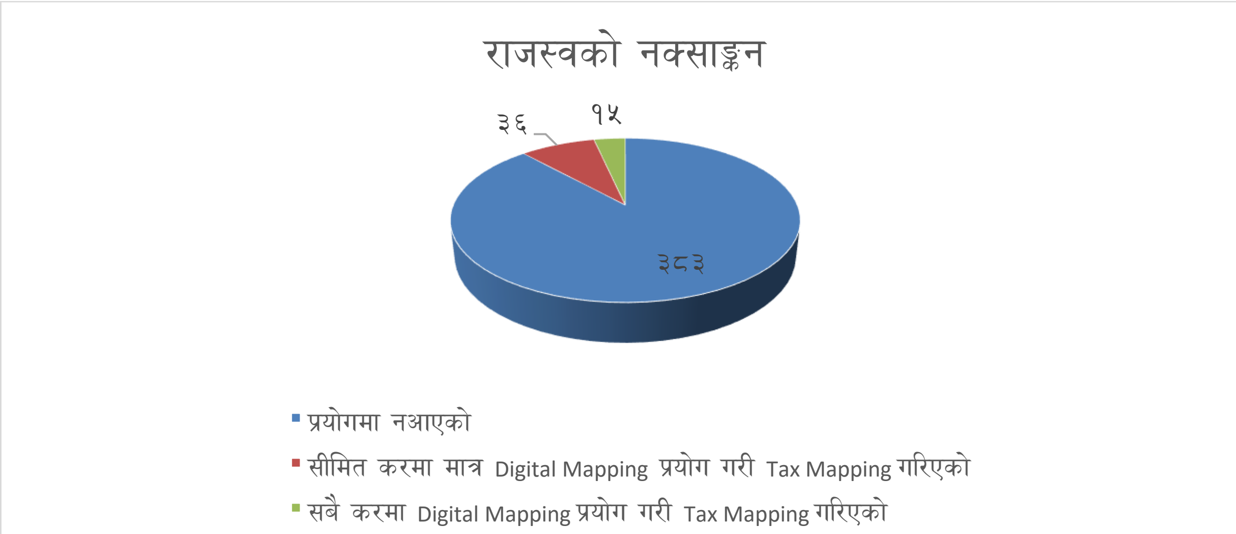

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३८३ वटा स्थानीय तहहरू (८८.२५%) मा राजस्वको नक्साङ्कनप्रयोगमा नआएकोदेखिन्छ । यसै गरी ३६ वटा स्थानीय तहहरू (८.२९%) मासीमित करमा मात्र Digital Mapping प्रयोग गरी Tax Mapping गरिएको देखिन्छ भने १५ वटा स्थानीय तहहरू (३.४६%) मा सबै करमा Digital Mapping प्रयोग गरी Tax Mapping गरिएकोदेखिन्छ ।

२.४.८ Street & House Addressing को प्रयोग

स्थानीय तहहरूमा Street & House Addressing को प्रयोगलाई (क)काम नभएको (०), (ख) प्रयोगमा ल्याईएको(१) र (ग) GPS प्रणालीमा आधारित प्रयोगमा ल्याईएको (२) मा छुट्याईअङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
काम नभएको	०	३७०	८५.२५%
प्रयोगमा ल्याईएको	१	४७	१०.८३%
GPS प्रणालीमा आधारित प्रयोगमा ल्याईएको	२	१७	३.९२%
जम्मा		४३४	

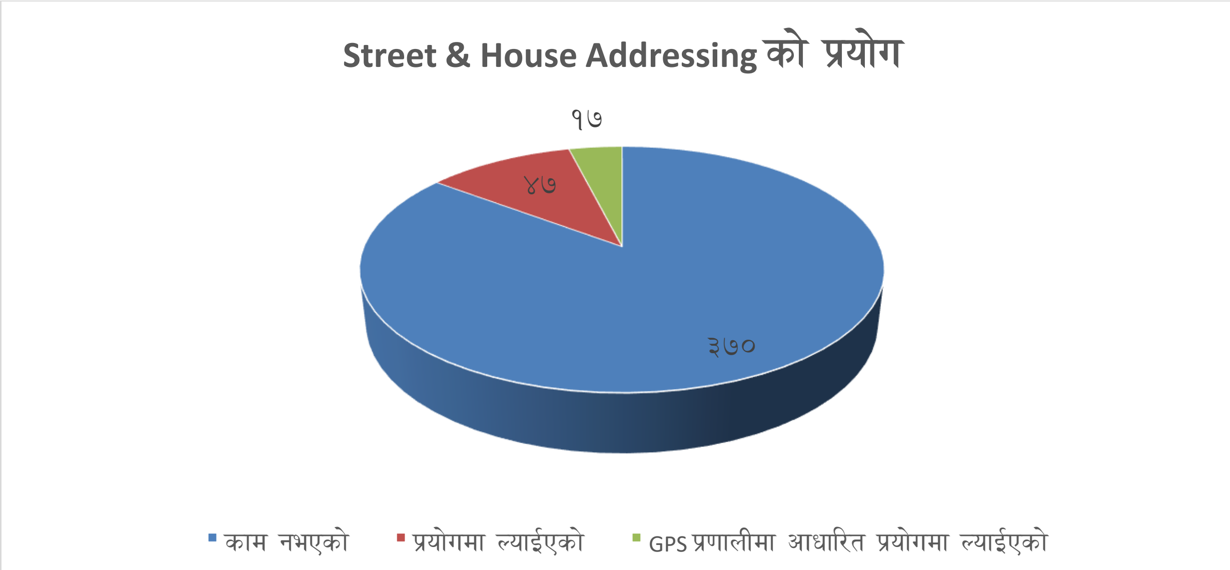

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३७० वटा स्थानीय तहहरू (८५.२५%) मा Street & House Addressing को प्रयोग सम्बन्धी काम नभएको देखिन्छ । यसै गरी ४७ वटा स्थानीय तहहरू (१०.८३%) माStreet & House Addressing प्रयोगमा ल्याईएको देखिन्छ भने १७ वटा स्थानीय तहहरू (३.९२%) मा GPS प्रणालीमा आधारित Street & House Addressing प्रयोगमा ल्याईएको देखिन्छ ।

२.४.९ योजनाहरूको लागत अनुमान तथा DPR को निर्माणमा सफ्टवेयरको प्रयोग

स्थानीय तहहरूमा योजनाहरूको लागत अनुमान तथा DPR को निर्माणमा सफ्टवेयरको प्रयोगलाई (क)Manual रूपमा तयार गर्ने गरेको (०), (ख) १० लाख भन्दा बढी लागतको लागि सफ्टवेयरको प्रयोग गर्ने गरेको(१) र (ग) सबै योजनाहरूको लागत अनुमान Drawing Design र Specification मा विशिष्टीकृत सफ्टवेयरको प्रयोग गरिएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
Manual रूपमा तयार गर्ने गरेको	०	३३०	७६.०४%
१० लाख भन्दा बढी लागतको लागि सफ्टवेयरको प्रयोग गर्ने गरेको	१	५०	११.५२%

सबै योजनाहरूको लागत अनुमान Drawing Design र Specification मा विशिष्टीकृत सफ्टवेयरको प्रयोग गरिएको	२	५४	१२.४४%
जम्मा		४३४	

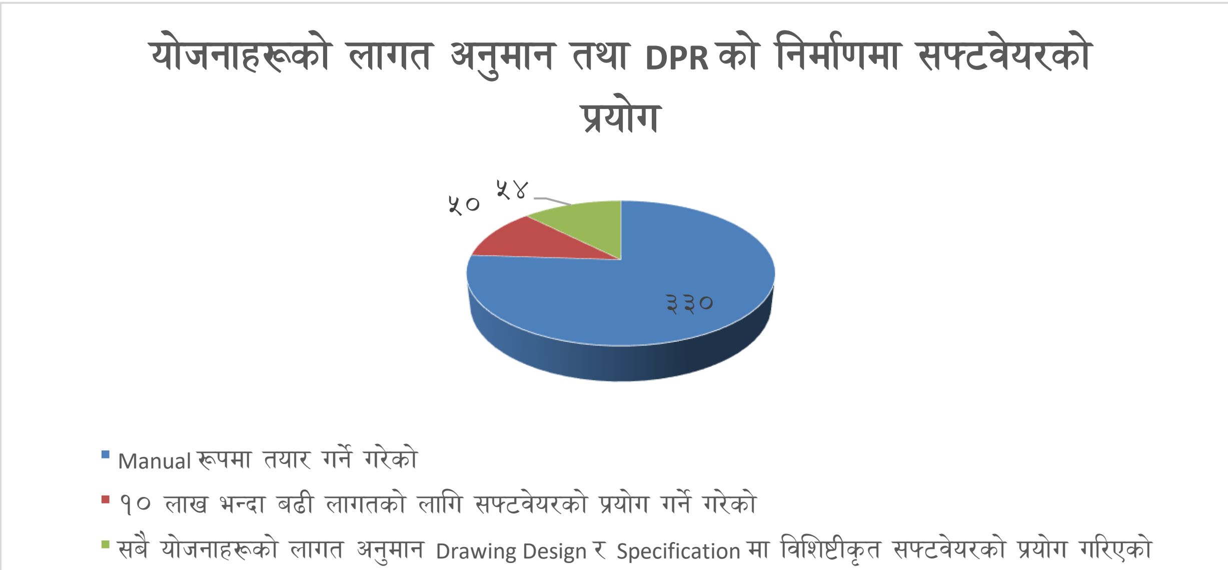

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३३० वटा स्थानीय तहहरू (७६.०४%) मा योजनाहरूको लागत अनुमान तथा DPR को निर्माणमा सफ्टवेयरको प्रयोगनगरी Manual रूपमा तयार गर्ने गरेको देखिन्छ । यसै गरी ५० वटा स्थानीय तहहरू (११.५२%) मा१० लाख भन्दा बढी लागतको लागि सफ्टवेयरको प्रयोग गर्ने गरेकोदेखिन्छ भने ५४ वटा स्थानीय तहहरू (१२.४४%) मा सबै योजनाहरूको लागत अनुमान Drawing Design र Specification मा विशिष्टीकृत सफ्टवेयरको प्रयोग गरिएकोदेखिन्छ ।

२.४.१० अनुगमन प्रणालीमा सफ्टवेयरको प्रयोग

स्थानीय तहहरूमा अनुगमन प्रणालीमा सफ्टवेयरको प्रयोगलाई (क)प्रयोग नभएको (०), (ख) आंशिक प्रयोग भएको(१) र (ग) पूर्णरूपमा प्रयोग भएको(२) मा छुट्याईअ ङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
प्रयोग नभएको	०	३९४	९०.७८%
आंशिक प्रयोग भएको	१	३४	७.८३%
पूर्णरूपमा प्रयोग भएको	२	६	१.३८%
जम्मा		४३४	

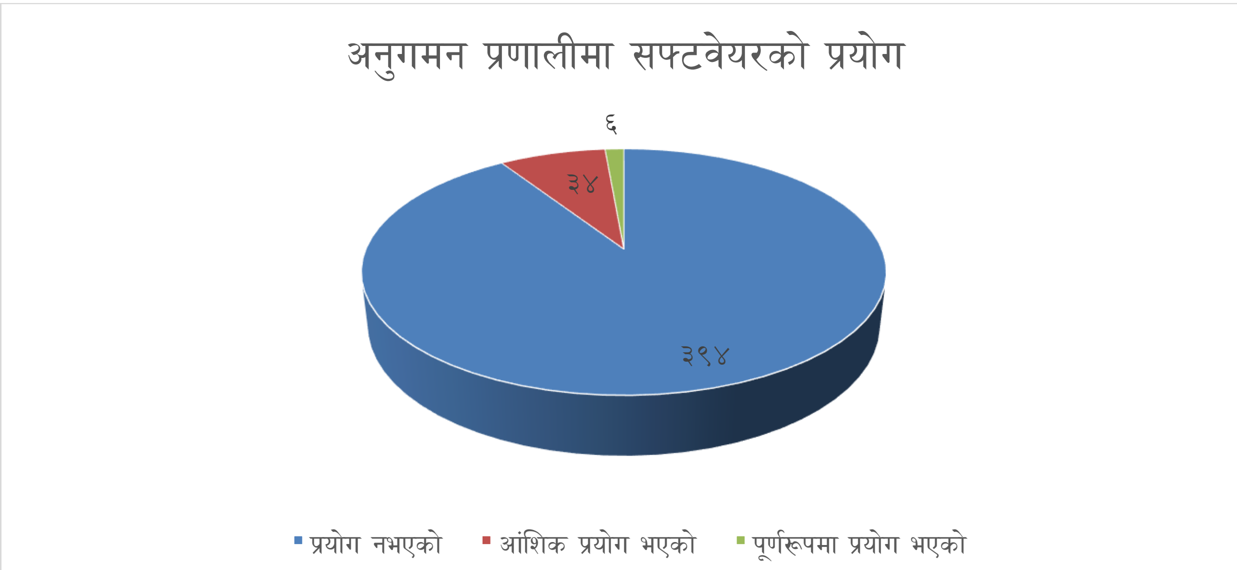

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३३० वटा स्थानीय तहहरू (७६.०४%) मा योजनाहरूको लागत अनुमान तथा DPR को निर्माणमा सफ्टवेयरको प्रयोगनगरी Manual रूपमा तयार गर्ने गरेको देखिन्छ । यसै गरी ५० वटा स्थानीय तहहरू (११.५२%) मा१० लाख भन्दा बढी लागतको लागि सफ्टवेयरको प्रयोग गर्ने गरेकोदेखिन्छ भने ५४ वटा स्थानीय तहहरू (१२.४४%) मा सबै योजनाहरूको लागत अनुमान Drawing Design र Specification मा विशिष्टीकृत सफ्टवेयरको प्रयोग गरिएको देखिन्छ ।

२.४.११ **Resource Mapping (स्रोत नक्सा) को प्रयोग**

स्थानीय तहहरूमा Resource Mapping (स्रोत नक्सा) को प्रयोगलाई (क)प्रयोग नभएको (०), (ख) आंशिक रूपमा प्रयोगमा आएको (१) र (ग) GIS Based स्रोत नक्सा तयार पारिएको(२) मा छुट्याईअङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
प्रयोग नभएको	०	३०५	७०.२८%
आंशिक रूपमा प्रयोगमा आएको	१	९७	२२.३५%
GIS Based स्रोत नक्सा तयार पारिएको	२	३२	७.३७%
जम्मा		४३४	

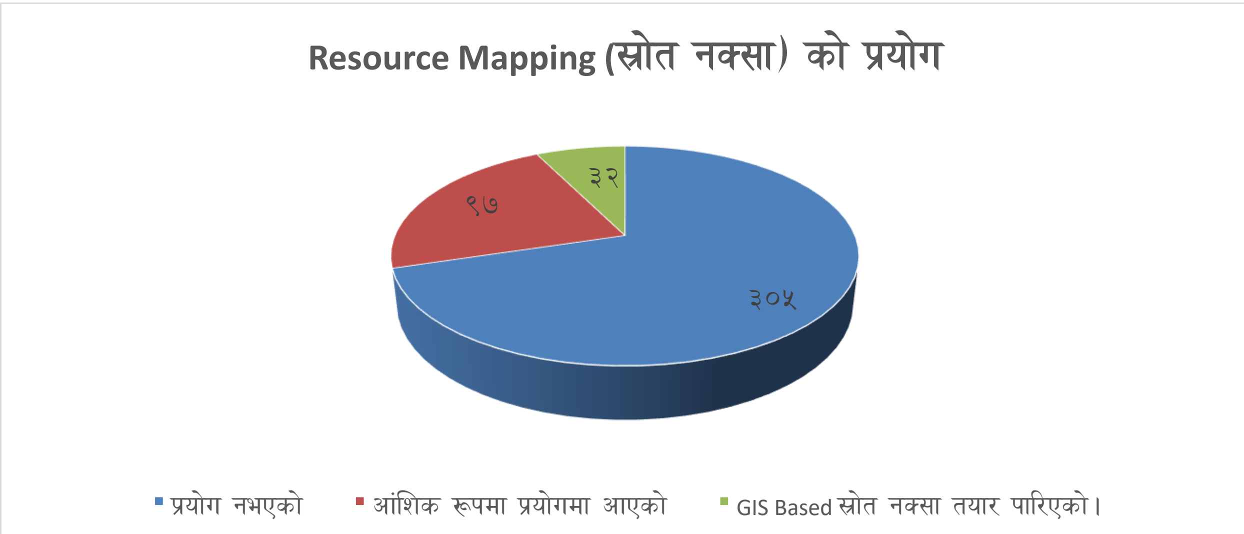

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३०५ वटा स्थानीय तहहरू (७०.२८%) मा Resource Mapping (स्रोत नक्सा) को प्रयोग नभएको देखिन्छ । यसै गरी ९७ वटा स्थानीय तहहरू (२२.३५%) माआंशिक रूपमा Resource Mapping (स्रोत नक्सा) प्रयोगमा आएको देखिन्छ भने ३२ वटा स्थानीय तहहरू (७.३७%) मा GIS BasedResource Mapping (स्रोत नक्सा) तयार पारिएको देखिन्छ ।

२.४.१२ मातहतका शैक्षिक संस्थामा सूचना प्रविधिको प्रयोग

स्थानीय तहहरूमातहतका शैक्षिक संस्थामा सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई (क)नरहेको(०), (ख) ५०% विद्यालयहरू/शैक्षिक संस्थाहरूमा प्रयोगमा रहेको (१) र (ग) सबै विद्यालयमा कम्तीमा १ कम्प्युटर ल्याब सहित अनलाइनबाट समेत शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप गर्ने व्यवस्था रहेको (२) मा छुट्याईअङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
नरहेको	०	६७	१५.४४%
५०% विद्यालयहरू/शैक्षिक संस्थाहरूमा प्रयोगमा रहेको	१	३३१	७६.२७%
सबै विद्यालयमा कम्तीमा १ कम्प्युटर ल्याब सहित अनलाइनबाट समेत शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप गर्ने व्यवस्था रहेको	२	३६	८.२९%
जम्मा		४३४	

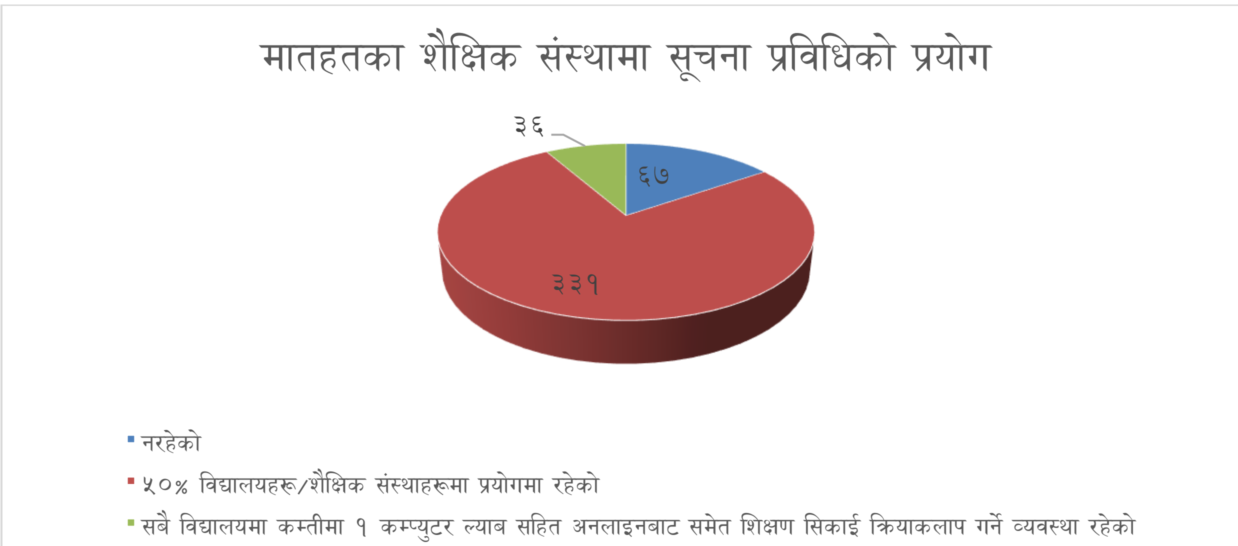

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ६७ वटा स्थानीय तहहरू (१५.४४%) मातहतका शैक्षिक संस्थामा सूचना प्रविधिको प्रयोगनरहेकोदेखिन्छ । यसै गरी ३३१ वटा स्थानीय तहहरू (७६.२७%) मा५०% विद्यालयहरू/शैक्षिक संस्थाहरूमा प्रयोगमा रहेकोदेखिन्छ भने ३६ वटा स्थानीय तहहरू (८.२९%) मा सबै विद्यालयमा कम्तीमा १ कम्प्युटर ल्याब सहित अनलाइनबाट समेत शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप गर्ने व्यवस्था रहेको देखिन्छ ।

२.४.१३ मातहतका स्वास्थ्य संस्थामा Tele / E Medicine को प्रयोग

स्थानीय तहहरूमातहतका स्वास्थ्य संस्थामा Tele / E Medicine को प्रयोगलाई (क)नरहेको (०), (ख) ५०% स्वास्थ्य संस्थामा Tele/e-Medicine प्रयोगमा रहेको(१) र (ग) कम्तीमा एक स्वास्थ्य

संस्थामा विशेषज्ञ डाक्टर सहित सबै स्वास्थ्य संस्थामा Tele Medicine सेवा प्रवाह हुने गरेको(२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
नरहेको	०	३८९	८९.६३%
५०% स्वास्थ्य संस्थामा Tele/e-Medicine प्रयोगमा रहेको	१	४२	९.६८%
कम्तीमा एक स्वास्थ्य संस्थामा विशेषज्ञ डाक्टर सहित सबै स्वास्थ्य संस्थामा Tele Medicine सेवा प्रवाह हुने गरेको	२	३	०.६९%
जम्मा		४३४	

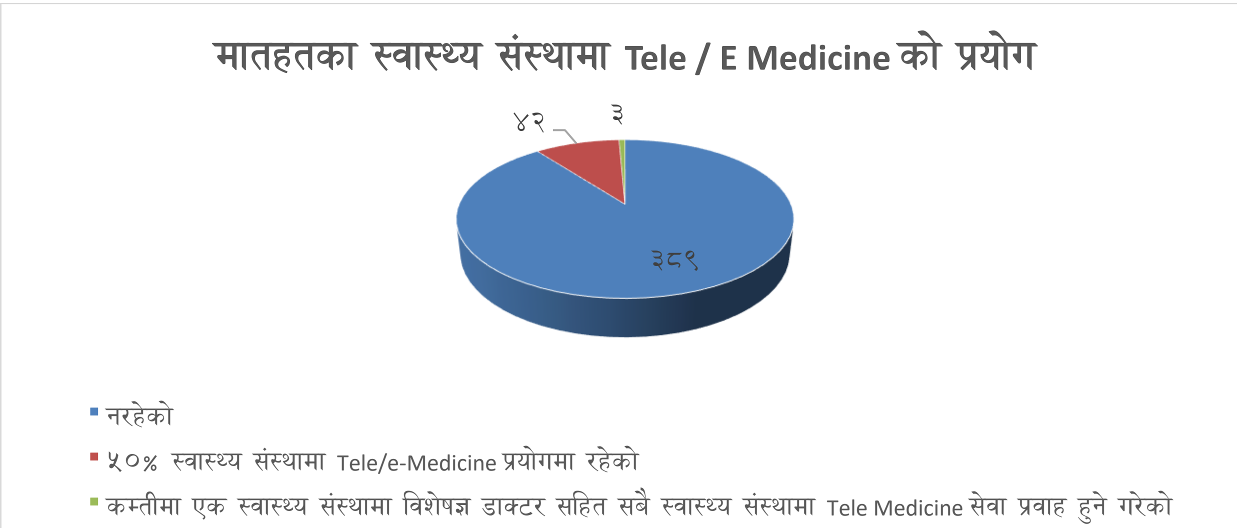

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३८९ वटा स्थानीय तहहरू (८९.६३%) मातहतका स्वास्थ्य संस्थामा Tele / E Medicine प्रयोगमा नरहेकोदेखिन्छ । यसै गरी ४२ वटा स्थानीय तहहरू (९.६८%) मा५०% स्वास्थ्य संस्थामा Tele/e-Medicine प्रयोगमा रहेको देखिन्छ भने ३ वटा स्थानीय तहहरू (०.६९%) मा कम्तीमा एक स्वास्थ्य संस्थामा विशेषज्ञ डाक्टर सहित सबै स्वास्थ्य संस्थामा Tele Medicine सेवा प्रवाह हुने गरेकोदेखिन्छ ।

२.४.१४ हेलो सरकार तथा गुनासो व्यवस्थापन

स्थानीय तहहरूमाहेलो सरकार तथा गुनासो व्यवस्थापनलाई (क)नरहेको (०), (ख) पालिकाको कार्यालयमा मात्र रहेको(१) र (ग) पालिका सहित सम्पूर्ण वडा कार्यालयमा समेत रहेको(२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
नरहेको	०	१३२	३०.४१%
पालिकाको कार्यालयमा मात्र रहेको	१	२५३	५८.२९%
पालिका सहित सम्पूर्ण वडा कार्यालयमा समेत रहेको	२	४९	११.२९%
जम्मा		४३४	

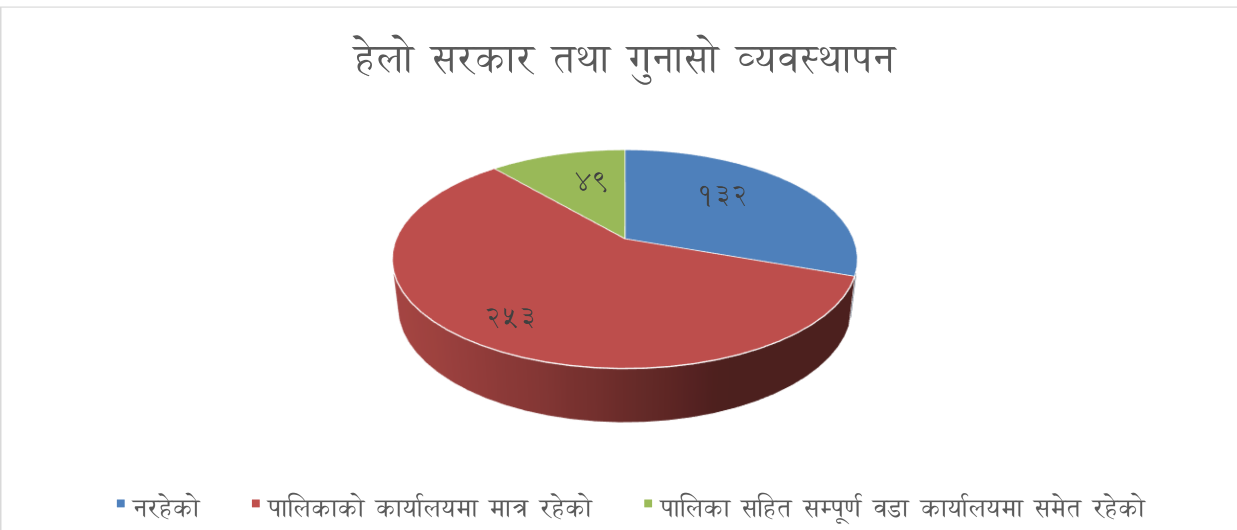

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम १३२ वटा स्थानीय तहहरू (३०.४१%) माहेलो सरकार तथा गुनासो व्यवस्थापननरहेकोदेखिन्छ । यसै गरी ४२ वटा स्थानीय तहहरू (९.६८%) मा५०% स्वास्थ्य संस्थामा Tele/e-Medicine प्रयोगमा रहेको देखिन्छ भने ३ वटा स्थानीय तहहरू (०.६९%) मा कम्तीमा एक स्वास्थ्य संस्थामा विशेषज्ञ डाक्टर सहित सबै स्वास्थ्य संस्थामा Tele Medicine सेवा प्रवाह हुने गरेकोदेखिन्छ ।

२.४.१५ व्यक्तिगत घटना दर्तामा सफ्टवेयरको प्रयोग

स्थानीय तहहरूमा व्यक्तिगत घटना दर्तामा सफ्टवेयरको प्रयोगलाई (क)नरहेको (०), (ख) पालिकाको कार्यालयमा मात्र रहेको (१) र (ग) पालिका सहित सम्पूर्ण वडा कार्यालयमा समेत रहेको (२) मा छुटयाई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
Manual रूपमा हुने गरेको	०	९५	२१.८९%
कम्तीमा २ वटा वडाहरूमा प्रयोगमा आएको	१	७८	१७.९७%
पालिका सहित सबै वडामा प्रयोगमा आएको	२	२६१	६०.१४%
जम्मा		४३४	

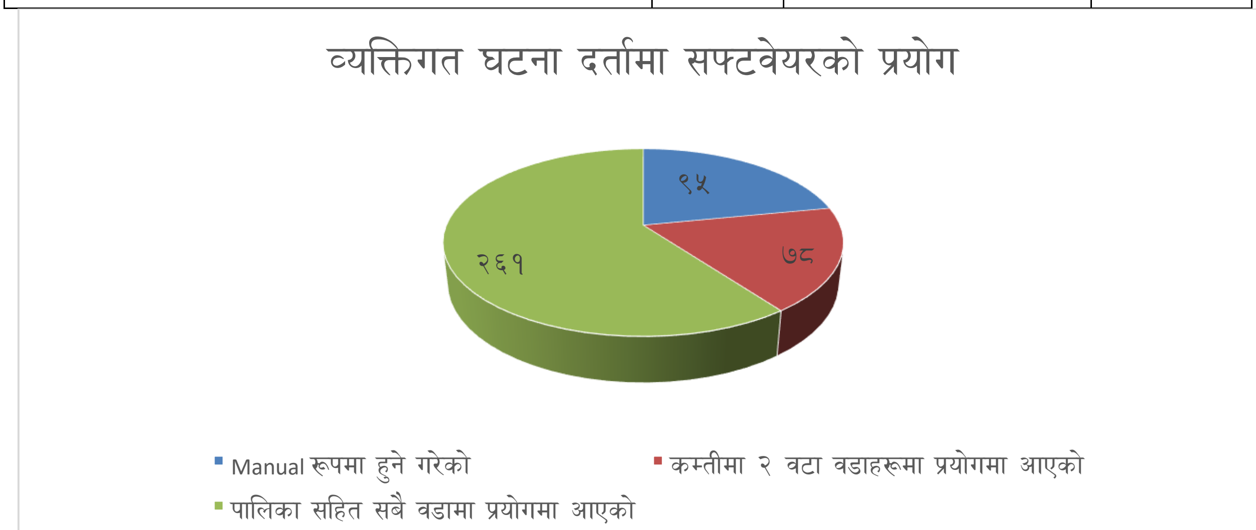

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ९५ वटा स्थानीय तहहरू (३०.४१%) माव्यक्तिगत घटना दर्ता Manual रूपमा हुने गरेकोदेखिन्छ । यसै गरी ७८ वटा स्थानीय तहहरू (१७.९७%) माकम्तीमा २ वटा वडाहरूमा व्यक्तिगत घटना दर्तामा सफ्टवेयर प्रयोगमा आएकोदेखिन्छ भने २६१ वटा स्थानीय तहहरू (६०.१४%) मा व्यक्तिगत घटना दर्तामा सफ्टवेयर पालिका सहित सबै वडामा प्रयोगमा आएकोदेखिन्छ ।

२.४.१६ सेवा प्रवाहमा विद्युतीय पालो (e-queue) व्यवस्थापन प्रणालीको प्रयोग

स्थानीय तहहरूमा सेवा प्रवाहमा विद्युतीय पालो (e-queue) व्यवस्थापन प्रणालीको प्रयोगलाई (क)नभएको (०), (ख) पालिकाको कार्यालयमा मात्र भएको (१) र (ग) पालिकाको कार्यालय लगायत कम्तीमा १ वडा समेतमा भएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय तहहरू**	**प्रतिशतमा**
नभएको	०	४०५	९३.३२%
पालिकाको कार्यालयमा मात्र भएको	१	२४	५.५३%
पालिकाको कार्यालय लगायत कम्तीमा १ वडा समेतमा भएको	२	५	१.१५%
जम्मा		४३४	

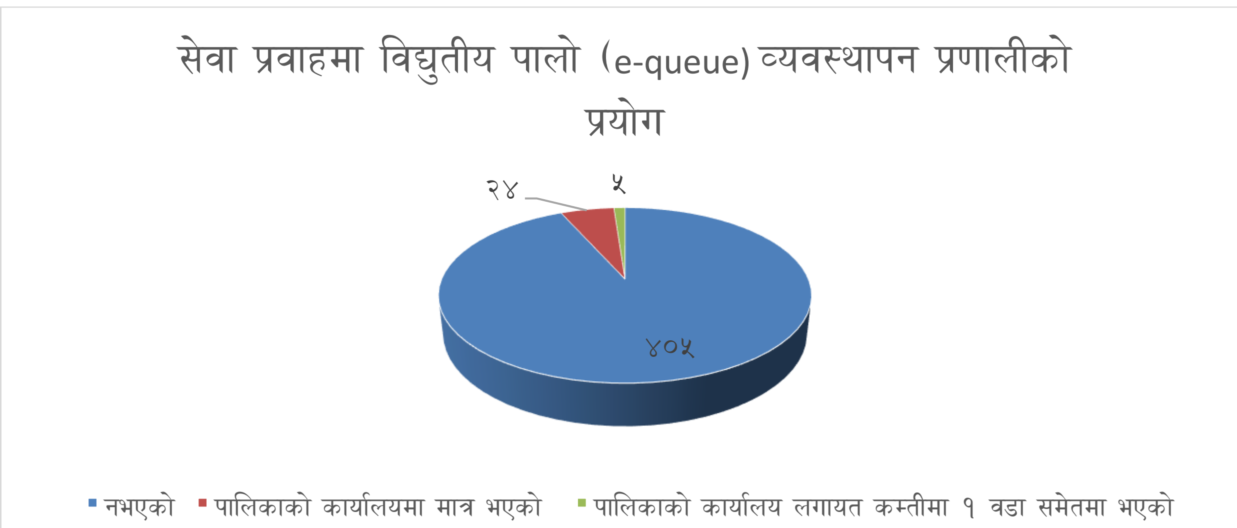

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ४०५ वटा स्थानीय तहहरू (९३.३२%) मासेवा प्रवाहमा विद्युतीय पालो (e-queue) व्यवस्थापन प्रणालीको प्रयोगनरहेकोदेखिन्छ । यसै गरी २४ वटा स्थानीय तहहरू (५.५३%) मापालिकाको कार्यालयमा मात्र भएकोदेखिन्छ भने ५ वटा स्थानीय तहहरू (१.१५%) मा पालिकाको कार्यालय लगायत कम्तीमा १ वडा समेतमा भएकोदेखिन्छ ।

२.४.१७ डिजिटल नागरिक वडापत्र तथा Display Notice Board व्यवस्थापन

स्थानीय तहहरूमा डिजिटल नागरिक वडापत्र तथा Display Notice Board व्यवस्थापनलाई (क) नभएको (०), (ख) पालिकाको कार्यालयमा र कम्तीमा २ वटा वडामा भएको (१) र (ग) पालिकाको कार्यालय लगायत सबै वडा समेतमा भएको (२) मा छुट्याईअङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
नभएको	०	२५२	५८.०६%
पालिकाको कार्यालयमा र कम्तीमा २ वटा वडामा भएको	१	१६७	३८.४८%
पालिकाको कार्यालय लगायत सबै वडा समेतमा भएको	२	१५	३.४६%
जम्मा		४३४	

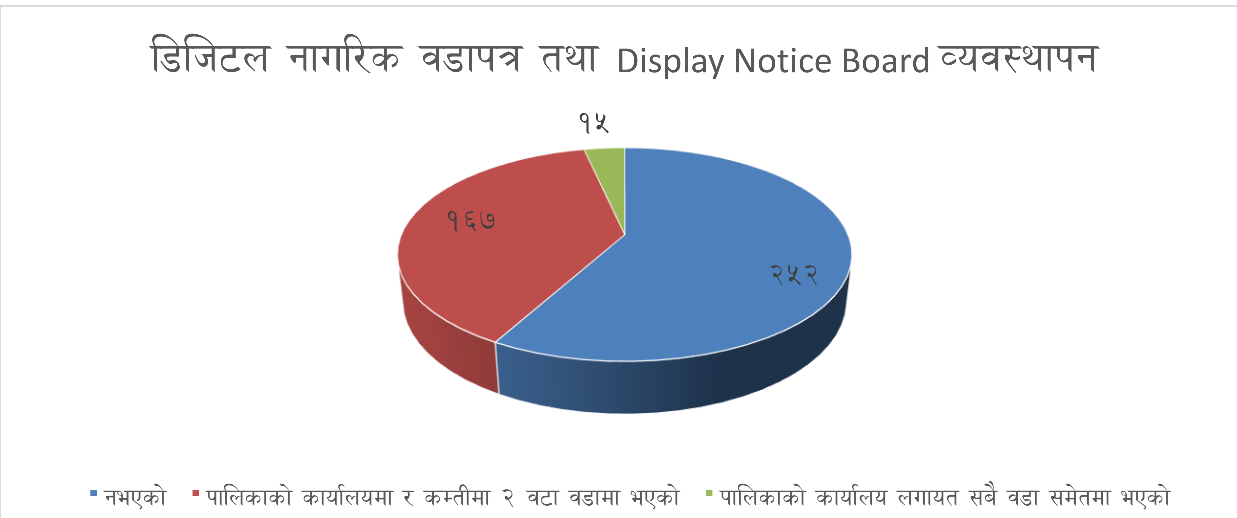

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम २५२ वटा स्थानीय तहहरू (५८.०६%) माडिजिटल नागरिक वडापत्र तथा Display Notice Board व्यवस्थापननरहेकोदेखिन्छ । यसै गरी १६७ वटा स्थानीय तहहरू (३८.४८%) मापालिकाको कार्यालयमा र कम्तीमा २ वटा वडामा भएकोदेखिन्छ भने १५ वटा स्थानीय तहहरू (३.४६%) मा पालिकाको कार्यालय लगायत सबै वडा समेतमा भएकोदेखिन्छ ।

२.४.१८ सूचना प्रवाहमा सूचना प्रविधि(Bulk SMS/Email etc.)को प्रयोग

स्थानीय तहहरूमा सूचना प्रवाहमा सूचना प्रविधि(Bulk SMS/Email etc.)को प्रयोगलाई (क) नभएको (०), (ख) आन्तरिक सूचना प्रवाहमा मात्र प्रयोग गर्ने गरेको (१) र (ग) आन्तरिक तथा जनस्तरमा समेत प्रयोग गर्ने (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
नभएको	०	४९	११.२९%
आन्तरिक सूचना प्रवाहमा मात्र प्रयोग गर्ने गरेको	१	२१५	४९.५४%
आन्तरिक तथा जनस्तरमा समेत प्रयोग गर्ने	२	१७०	३९.१७%
जम्मा		४३४	

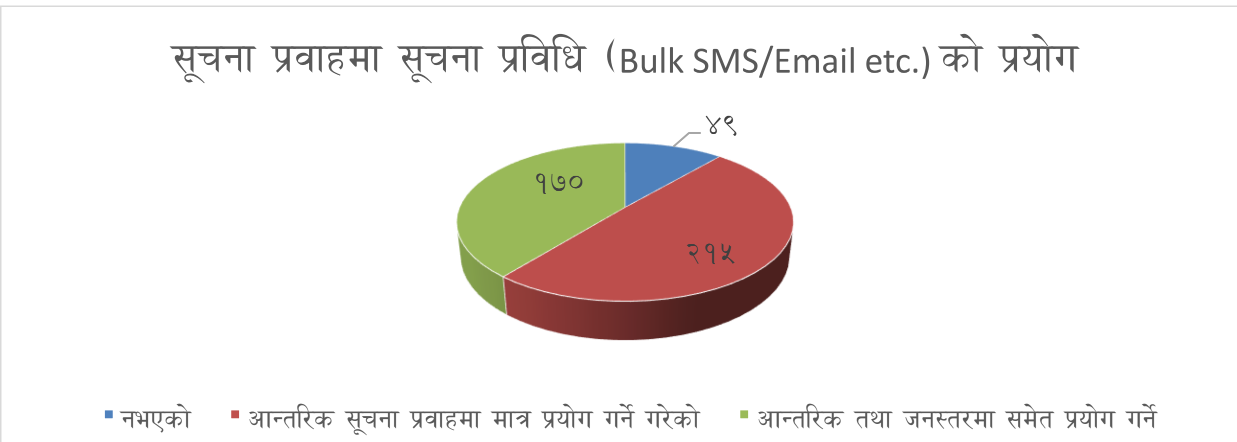

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ४९ वटा स्थानीय तहहरू (११.२९%) मासूचना प्रवाहमा सूचना प्रविधि(Bulk SMS/Email etc.)को प्रयोग नभएको देखिन्छ । यसै गरी २१५ वटा स्थानीय तहहरू (४९.५४%) मा आन्तरिक सूचना प्रवाहमा मात्र प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ भने १७० वटा स्थानीय तहहरू (३९.१७%) मा आन्तरिक तथा जनस्तरमा समेत प्रयोग गर्नेगरेको देखिन्छ ।

२.५वेबसाइट व्यवस्थापन

स्थानीय तहहरूको वेबसाइट व्यवस्थापनले स्थानीय तहहरूले आफ्नो पालिकाको वेबसाइट के कसरी व्यवस्थापन गरिरहेका छन् भन्ने कुराको जानकारी प्रदान गर्ने गर्दछ ।यसर्थ यस खण्डमा

वेबसाइटको अवस्था, वेबसाइटमा Digital Certificate (https) को प्रयोग, वेबसाइटको तथ्याङ्क सरकारी डाटासेन्टर भित्र रहेको, वेबसाइटमा निर्वाचित पदाधिकारीको विवरण राखे/नराखेको, कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण वेबसाइटमा राखे/नराखेको, सूचना अधिकारी, गुनासो सुन्ने अधिकारी लगायतका कर्मचारीको विवरण वेबसाइटमा राखे/नराखेको, सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन नियमावली बमोजिमको स्वतः प्रशासन, प्रदान गरिने सेवाहरूको विस्तृत विवरणमा स्थानीय तहहरूले प्रदान गरेको अङ्कभारहरूको आधारमा मूल्याङ्कन गरिएको छ ।

२.५.१ वेबसाइटको अवस्था

स्थानीय तहहरूमा वेबसाइटको अवस्थालाई (क)डोमेन मात्र दर्ता भइ वेबसाइट सञ्चालनमा नरहेको(०), (ख) वेबसाइट सञ्चालनमा रहेको तर नियमित अद्यावधिक हुने नगरेको (१) र (ग) वेबसाइट सञ्चालनमा रहेको तथा नियमित रूपमा अद्यावधिक हुने गरेको(२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
डोमेन मात्र दर्ता भइ वेबसाइट सञ्चालनमा नरहेको	०	१	०.२३%
वेबसाइट सञ्चालनमा रहेको तर नियमित अद्यावधिक हुने नगरेको	१	१४	३.२३%
वेबसाइट सञ्चालनमा रहेको तथा नियमित रूपमा अद्यावधिक हुने गरेको	२	४१९	९६.५४%
जम्मा		**४३४**	

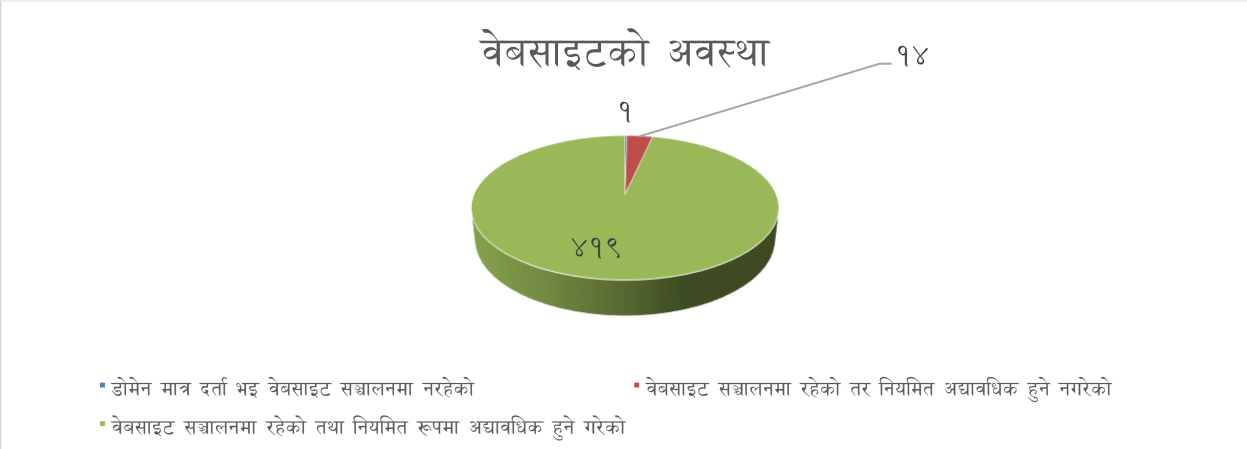

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ४१९ वटा स्थानीय तहहरू (९६.५४%) मावेबसाइट सञ्चालनमा रहेको तथा नियमित रूपमा अद्यावधिक हुने गरेको देखिन्छ । यसै गरी १४ वटा स्थानीय तहहरू (३.२३%) मावेबसाइट सञ्चालनमा रहेको तर नियमित अद्यावधिक हुने नगरेकोदेखिन्छ भने १ वटा स्थानीय तह (०.२३%) मा डोमेन मात्र दर्ता भइ वेबसाइट सञ्चालनमा नरहेकोदेखिन्छ ।

२.५.२ वेबसाइटमा Digital Certificate (https) को प्रयोग

स्थानीय तहहरूमा वेबसाइटमा Digital Certificate (https) को प्रयोगलाई (क)प्रयोगमा नल्याएको (०), (ख) प्रयोगमा ल्याएको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
प्रयोगमा नल्याएको	०	१०३	२३.७३
प्रयोगमा ल्याएको	२	३३१	७६.२७
जम्मा		४३४	

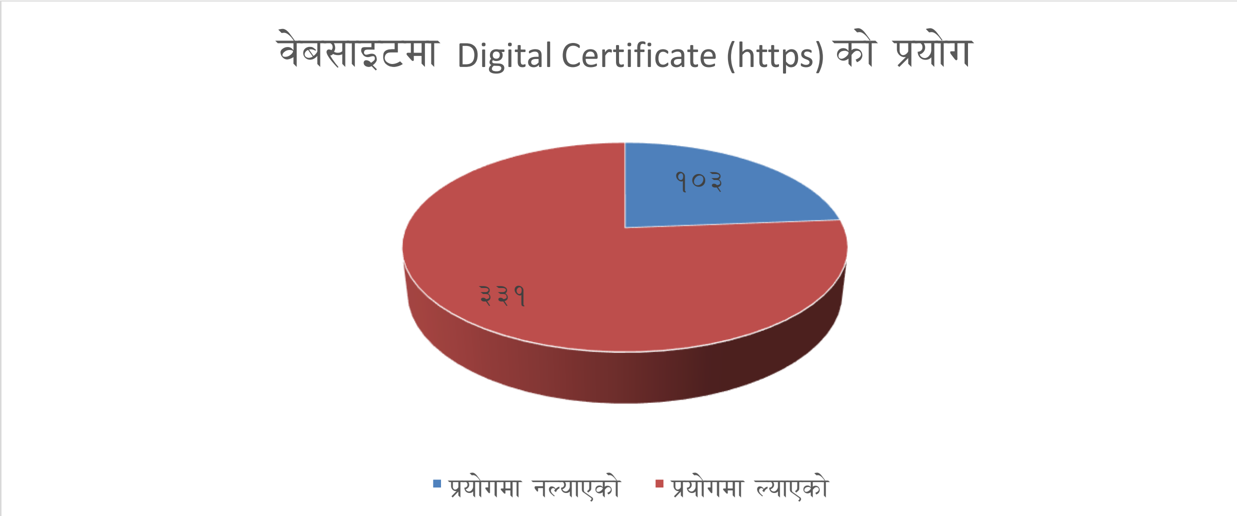

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३३१ वटा स्थानीय तहहरू (७६.२७%) को वेबसाइटमा Digital Certificate (https) प्रयोगमा ल्याएको देखिन्छ भने १०३ वटा स्थानीय तहहरू (२३.७३%) को वेबसाइटमाDigital Certificate (https) प्रयोग नभएको देखिन्छ ।

२.५.३ वेबसाइटको तथ्याङ्क सरकारी डाटासेन्टर भित्र रहेको

स्थानीय तहहरूमा वेबसाइटको तथ्याङ्क सरकारी डाटासेन्टर भित्र रहेकोलाई (क)नरहेको (०), (ख) कम्तीमा ५०% तथ्याङ्क सरकारी डाटासेन्टर भित्र रहेको (१) र (ग) सबै तथ्याङ्कहरू सरकारी डाटासेन्टरमा रहेको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
नरहेको	०	५३	१२.२१%
कम्तीमा ५०% तथ्याङ्क सरकारी डाटासेन्टर भित्र रहेको	१	८१	१८.६६%
सबै तथ्याङ्कहरू सरकारी डाटासेन्टरमा रहेको	२	३००	६९.१२%
जम्मा		४३४	

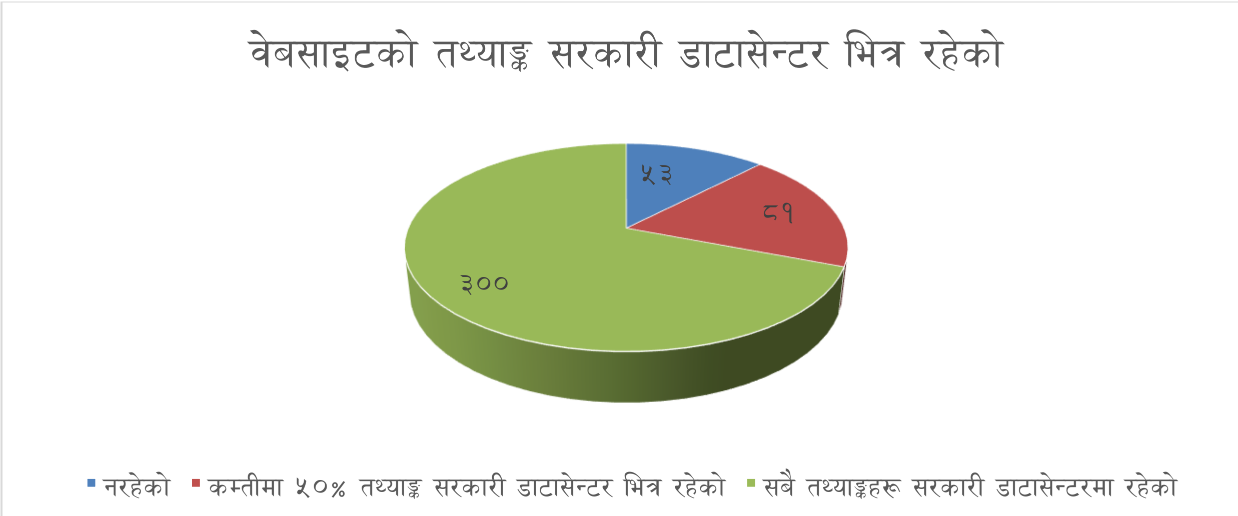

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३०० वटा स्थानीय तहहरू (६९.१२%) को वेबसाइटको तथ्याङ्क सरकारी डाटासेन्टर भित्र रहेको देखिन्छ । यसै गरी ८१ वटा स्थानीय तहहरू (१८.६६%) को कम्तीमा ५०% तथ्याङ्क सरकारी डाटासेन्टर भित्र रहेको देखिन्छ भने ५३ वटा स्थानीय तहहरू (१२.२१%) को वेबसाइटको तथ्याङ्क सरकारी डाटासेन्टर भित्र नरहेको देखिन्छ ।

२.५.४ वेबसाइटमा निर्वाचित पदाधिकारीको विवरण राखे/नराखेको

स्थानीय तहहरूमा वेबसाइटमा निर्वाचित पदाधिकारीको विवरण राखे/नराखेकोलाई (क)नराखेको(०), (ख) राखेको तर विवरण नियमित अद्यावधिक नभएको (१) र (ग) राखेको र विवरण नियमित रूपमा अद्यावधिक हुने गरेको (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय तहहरू**	**प्रतिशतमा**
नराखेको	०	१	०.२३%
राखेको तर विवरण नियमित अद्यावधिक नभएको	१	३५	८.०६%
राखेको र विवरण नियमित रूपमा अद्यावधिक हुने गरेको	२	३९८	९१.७१%
जम्मा		४३४	

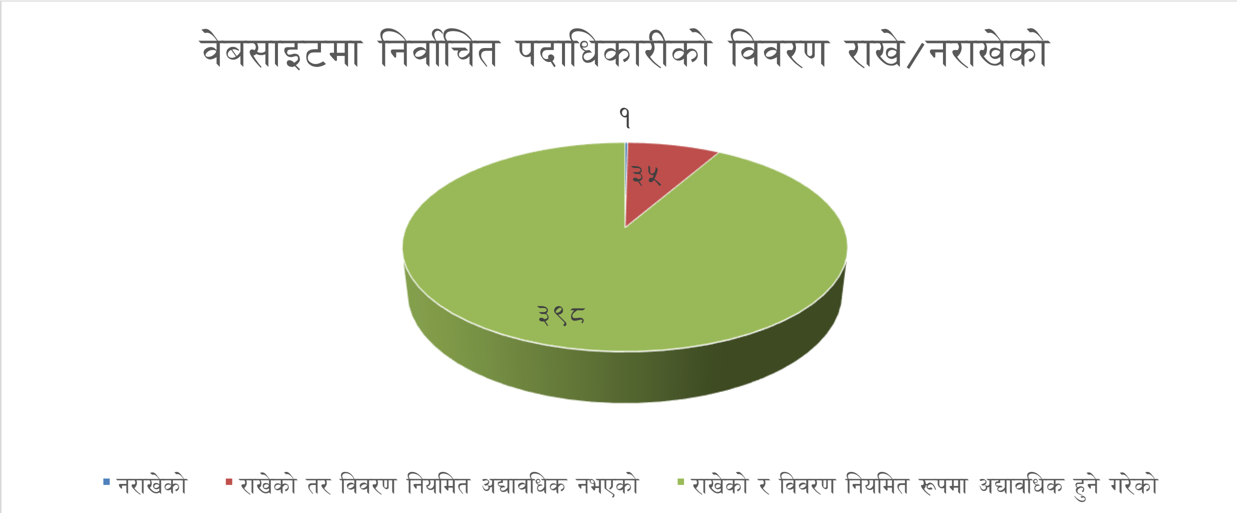

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३९८ वटा स्थानीय तहहरू (९१.७१%) को वेबसाइटमा निर्वाचित पदाधिकारीको विवरण राखेको र विवरण नियमित रूपमा अद्यावधिक हुने गरेको देखिन्छ । यसै गरी ३५ वटा स्थानीय तहहरू (८.०६%) को वेबसाइटमा निर्वाचित पदाधिकारीको विवरण राखेको तर विवरण नियमित अद्यावधिक नभएको देखिन्छ भने १ वटा स्थानीय तह (०.२३%) को वेबसाइटमा निर्वाचित पदाधिकारीको विवरण नराखेको देखिन्छ ।

२.५.५ कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण वेबसाइटमा राखे/नराखेको

स्थानीय तहहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण वेबसाइटमा राखे/नराखेकोलाई (क)नराखेको (०), (ख) राखेको तर विवरण नियमित अद्यावधिक नभएको (१) र (ग) राखेको र विवरण नियमित रूपमा अद्यावधिक हुने गरेको (२) मा छुट्याईअङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय तहहरू**	**प्रतिशतमा**
नराखेको	०	४	०.९२%
राखेको तर विवरण नियमित अद्यावधिक नभएको	१	३२	७.३७%
राखेको र विवरण नियमित रूपमा अद्यावधिक हुने गरेको	२	३९८	९१.७१%
जम्मा		४३४	

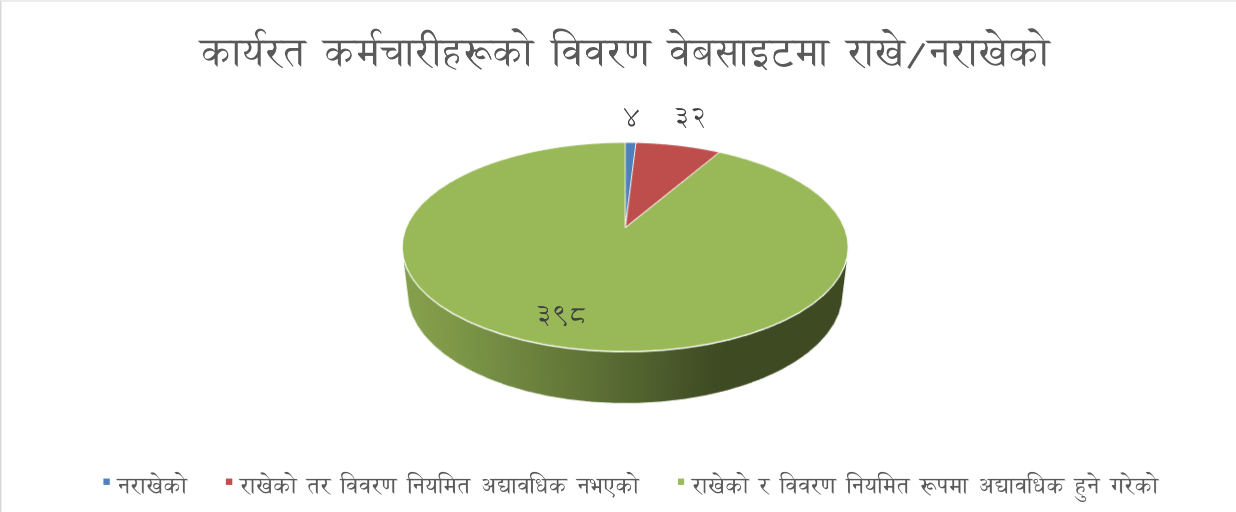

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३९८ वटा स्थानीय तहहरू (९१.७१%) कोकार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण वेबसाइटमा राखेको र विवरण नियमित रूपमा अद्यावधिक हुने गरेको देखिन्छ । यसै गरी ३२ वटा स्थानीय तहहरू (७.३७%) को कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण वेबसाइटमा राखेको तर विवरण नियमित अद्यावधिक नभएको देखिन्छ भने ४ वटा स्थानीय तह (०.९२%) को कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण वेबसाइटमा नराखेको देखिन्छ ।

२.५.६ सूचना अधिकारी, गुनासो सुन्ने अधिकारी लगायतका कर्मचारीको विवरण वेबसाइटमा राखे/नराखेको

स्थानीय तहहरूमा सूचना अधिकारी, गुनासो सुन्ने अधिकारी लगायतका कर्मचारीको विवरण वेबसाइटमा राखे/नराखेकोलाई (क)नराखेको (०), (ख) राखेको तर विवरण नियमित अद्यावधिक नभएको (१) र (ग) राखेको र विवरण नियमित रूपमा अद्यावधिक हुने गरेको (२) मा छुट्याईअङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय तहहरू**	**प्रतिशतमा**
नराखेको	०	३०	६.९१%
राखेको तर विवरण नियमित अद्यावधिक नभएको	१	४४	१०.१४%
राखेको र विवरण नियमित रूपमा अद्यावधिक हुने गरेको	२	३६०	८२.९५%
जम्मा		४३४	

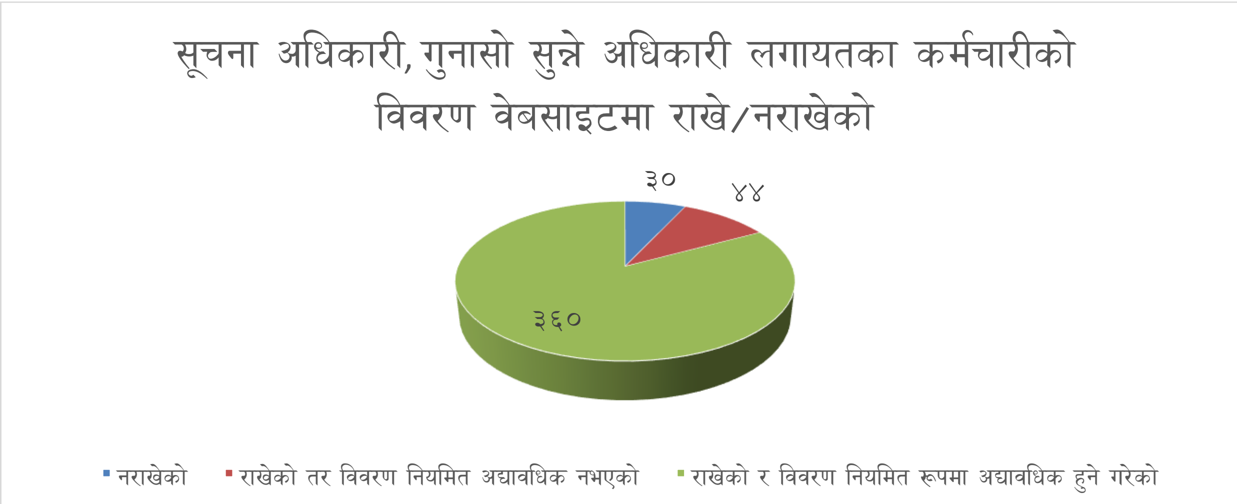

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३६० वटा स्थानीय तहहरू (८२.९५%) मासूचना अधिकारी, गुनासो सुन्ने अधिकारी लगायतका कर्मचारीको विवरण वेबसाइटमा राखेको र विवरण नियमित रूपमा अद्यावधिक हुने गरेको देखिन्छ । यसै गरी ४४ वटा स्थानीय तहहरू (१०.१४%) मासूचना अधिकारी, गुनासो सुन्ने अधिकारी लगायतका कर्मचारीको विवरण वेबसाइटमा राखेको तर विवरण नियमित अद्यावधिक नभएको देखिन्छ भने ३० वटा स्थानीय तह (६.९१%) को सूचना अधिकारी, गुनासो सुन्ने अधिकारी लगायतका कर्मचारीको विवरण वेबसाइटमा नराखेको देखिन्छ ।

२.५.७ सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन नियमावली बमोजिमको स्वतःप्रकाशन

स्थानीय तहहरूमा सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन नियमावली बमोजिमको स्वतःप्रकाशनलाई (क)नगरेको (०), (ख) स्वतः प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना मध्ये कम्तीमा ५०% सूचना प्रकाशन र अद्यावधिक हुने गरेको (१) र (ग) सम्पूर्ण सूचना नियमित रूपमा प्रकाशन र अद्यावधिक हुने गरेको(२) मा छुट्याईअङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
नगरेको	०	८४	१९.३५%
स्वतः प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना मध्ये कम्तीमा ५०% सूचना प्रकाशन र अद्यावधिक हुने गरेको	१	१२८	२९.४९%

सम्पूर्ण सूचना नियमित रूपमा प्रकाशन र अद्यावधिक हुने गरेको	२	२२२	५१.१५%
जम्मा		४३४	

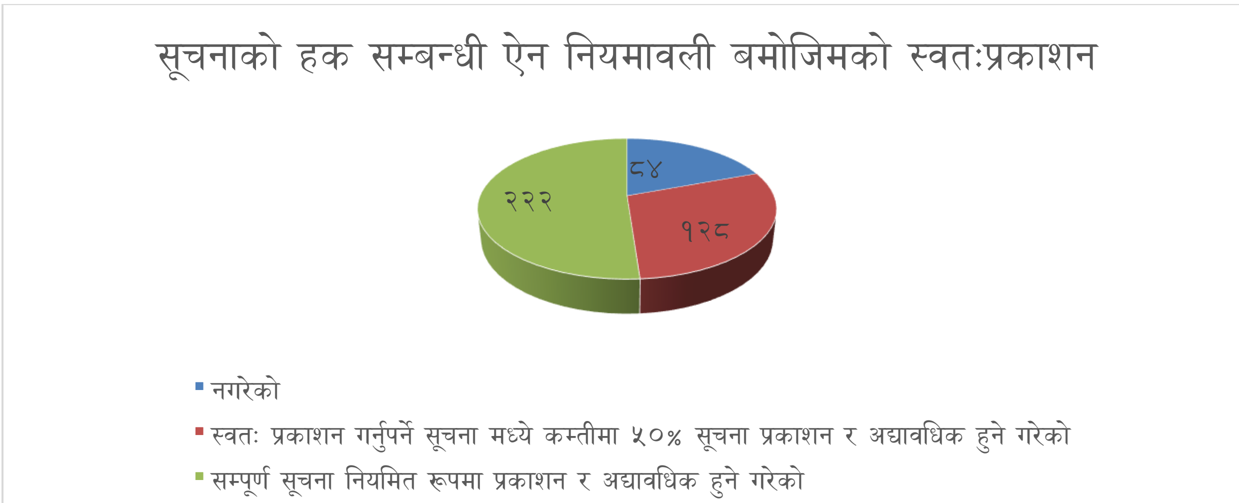

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम २२२ वटा स्थानीय तहहरू (५१.१५%) मासूचनाको हक सम्बन्धी ऐन नियमावली बमोजिमको स्वत:प्रकाशन सम्बन्धी सम्पूर्ण सूचना नियमित रूपमा प्रकाशन र अद्यावधिक हुने गरेको देखिन्छ । यसै गरी १२८ वटा स्थानीय तहहरू (२९.४९%) मा सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन नियमावली बमोजिमको स्वत: प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना मध्ये कम्तीमा ५०% सूचना प्रकाशन र अद्यावधिक हुने गरेको देखिन्छ भने ८४ वटा स्थानीय तह (१९.३५%) मासूचनाको हक सम्बन्धी ऐन नियमावली बमोजिमको स्वत:प्रकाशन नगरेको देखिन्छ ।

२.५.८ प्रदान गरिने सेवाहरूको विस्तृत विवरण

स्थानीय तहहरूमा प्रदान गरिने सेवाहरूको विस्तृत विवरणलाई (क)नराखेको (०), (ख) आंशिक रूपमा मात्र राखेको (१) र (ग) सबै सेवाहरूको विस्तृत विवरण अद्यावधिक गरी राखेको(२) मा छुट्याईअङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	**जम्मा स्थानीय तहहरू**	**प्रतिशतमा**
नराखेको	०	१४	३.२३%

आंशिक रूपमा मात्र राखेको	१	१९०	४३.७८%
सबै सेवाहरूको विस्तृत विवरण अद्यावधिक गरी राखेको	२	२३०	५३.००%
जम्मा		४३४	

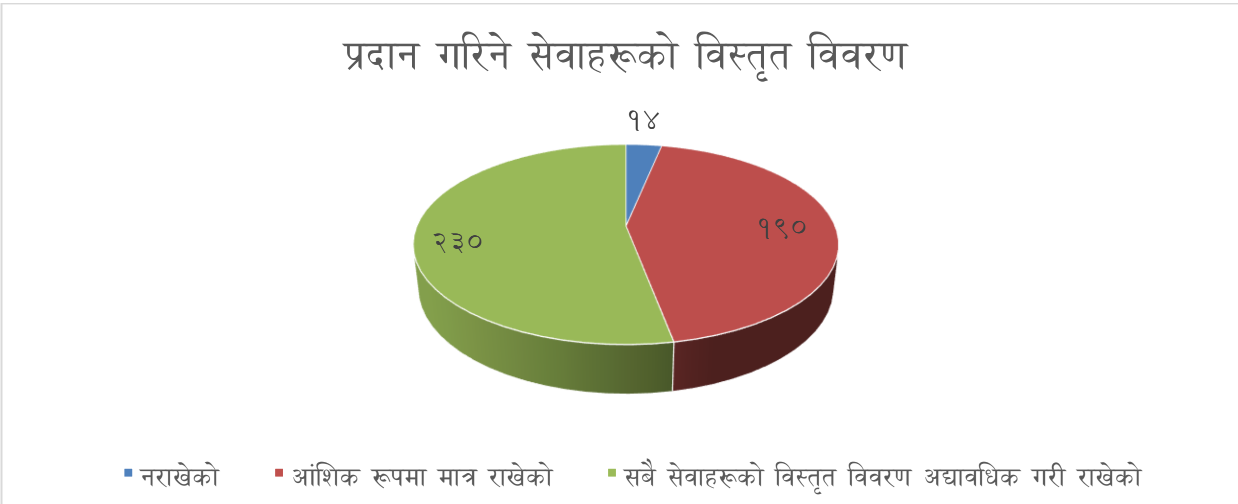

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम २३० वटा स्थानीय तहहरू (५३.००%) मा प्रदान गरिने सबै सेवाहरूको विस्तृत विवरण अद्यावधिक गरी राखेकोदेखिन्छ । यसै गरी १९० वटा स्थानीय तहहरू (४३.७८%) मा प्रदान गरिने सेवाहरूको विवरण आंशिक रूपमा मात्र राखेकोदेखिन्छ भने १४ वटा स्थानीय तह (३.२३%) मा प्रदान गरिने सेवाहरूको विस्तृत विवरणनराखेकोदेखिन्छ ।

२.६पालिकामा डिजिटल साक्षरताको अवस्था

स्थानीय तहहरूमा डिजिटल साक्षरताको अवस्थाले स्थानीय तहहरूले प्रदान गर्ने सेवाहरूलाई सूचना प्रविधिको माध्यमबाट प्रवाह गर्न थप मद्दत गर्ने देखिन्छ । यसर्थ यस खण्डमाइन्टरनेटको पहुँच, मोबाईलको पहुँच र व्यवसायको करदाताहरूको डिजिटल बिलिङशिर्षकहरूमास्थानीय तहहरूले प्रदान गरेको अङ्कभारहरूको आधारमा मूल्याङ्कन गरिएको छ ।

२.६.१ इन्टरनेटको पहुँच

स्थानीय तहहरूमा इन्टरनेटको पहुँचलाई (क)२५ प्रतिशत भन्दा कम घरधुरीमा(०), (ख) २५-५० प्रतिशत सम्म (१) र (ग) ५० प्रतिशत भन्दा बढी(२) मा छुट्याईअङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
२५ प्रतिशत भन्दा कम घरधुरीमा	०	१५२	३५.०२%
२५-५० प्रतिशत सम्मघरधुरीमा	१	१११	२५.५८%
५० प्रतिशत भन्दा बढीघरधुरीमा	२	१७१	३९.४०%
जम्मा		४३४	

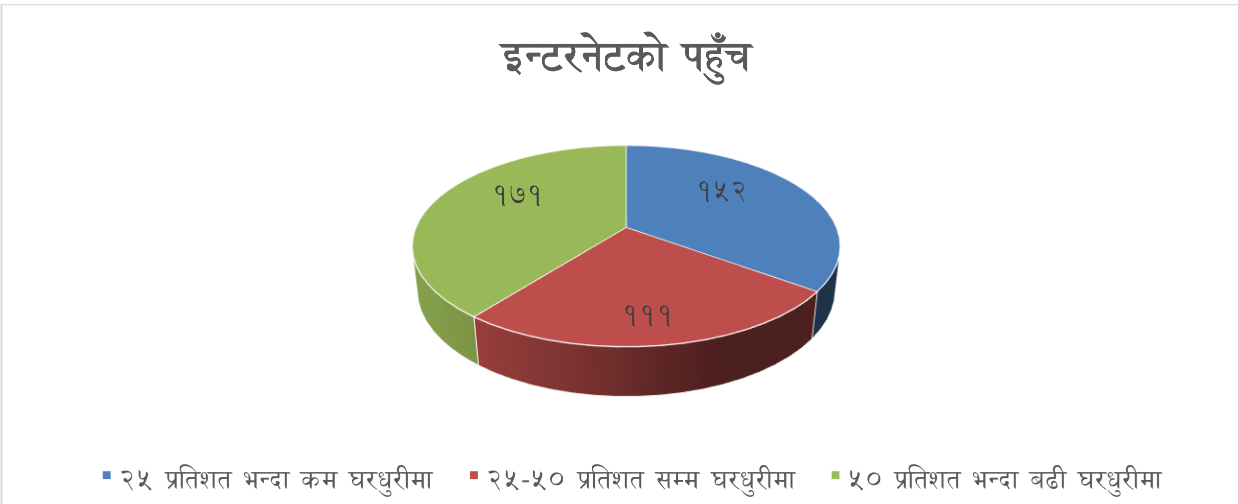

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम १७१ वटा स्थानीय तहहरू (३९.४०%) मा इन्टरनेटको पहुँच५० प्रतिशत भन्दा बढी घरधुरीमा पुगेको देखिन्छ । यसै गरी १११ वटा स्थानीय तहहरू (२५.५८%) मा २५-५० प्रतिशत घरधुरी सम्म पुगेको देखिन्छ भने १५२ वटा स्थानीय तह (३५.०२%) मा २५ प्रतिशत भन्दा कम घरधुरीमा देखिन्छ ।

२.६.२ मोबाईलको पहुँच

स्थानीय तहहरूमा मोबाईलको पहुँचलाई (क)३० प्रतिशत भन्दा कम घरधुरीमा (०), (ख) ३० – ५० प्रतिशत सम्म (१) र (ग) ५० प्रतिशत भन्दा बढी (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
३० प्रतिशत भन्दा कम घरधुरीमा	०	११	२.५३%
३० –५० प्रतिशत सम्म	१	३६	८.२९%
५० प्रतिशत भन्दा बढी	२	३८७	८९.१७%
जम्मा		४३४	

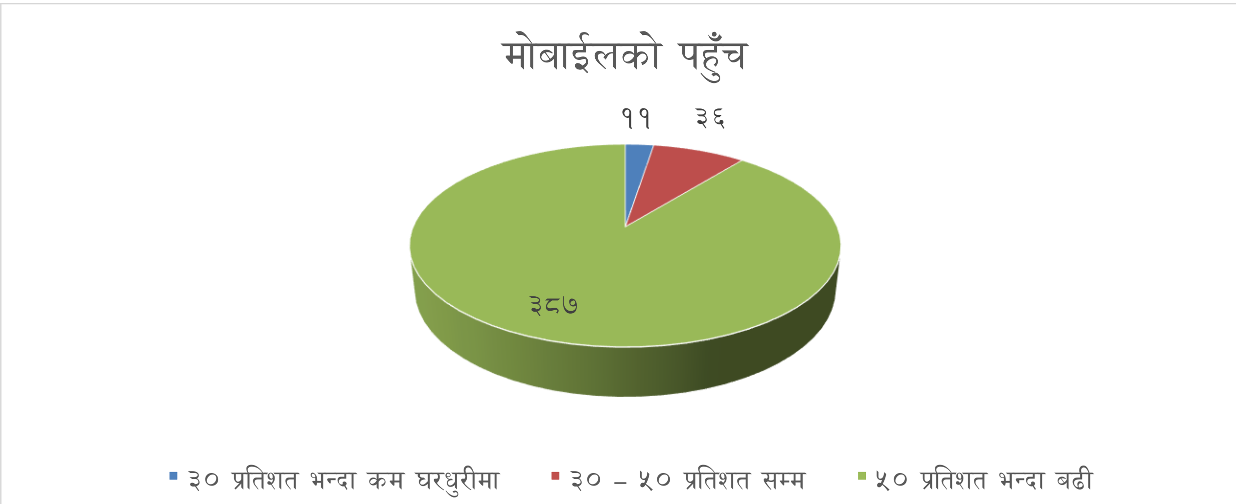

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३८७ वटा स्थानीय तहहरू (८९.१७%) मा मोबाइलको पहुँच ५० प्रतिशत भन्दा बढी पुगेको देखिन्छ । यसै गरी ३६ वटा स्थानीय तहहरू (८.२९%) मा ३० – ५० प्रतिशत सम्म पुगेको देखिन्छ भने ११ वटा स्थानीय तह (२.५३%) मा ३० प्रतिशत भन्दा कम घरधुरीमा पुगेको देखिन्छ ।

२.६.३ व्यवसायको करदाताहरूको डिजिटल बिलिङ

स्थानीय तहहरूमा व्यवसायको करदाताहरूको डिजिटल बिलिङलाई (क)व्यवसाय करको दायरामा आएका व्यवसायीहरूले उपभोक्ताहरूलाई डिजिटल बिल नदिने गरेका (०), (ख) २५ प्रतिशतले सम्मले दिने गरेका (१) र (ग) ५० प्रतिशत भन्दा बढी (२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
व्यवसाय करको दायरामा आएका व्यवसायीहरूले उपभोक्ताहरूलाई डिजिटल बिल नदिने गरेका	०	२९७	६८.४३%
२५ प्रतिशतले सम्मले दिने गरेका	१	५८	१३.३६%
२५ प्रतिशत भन्दा माथि	२	७९	१८.२०%
जम्मा		४३४	

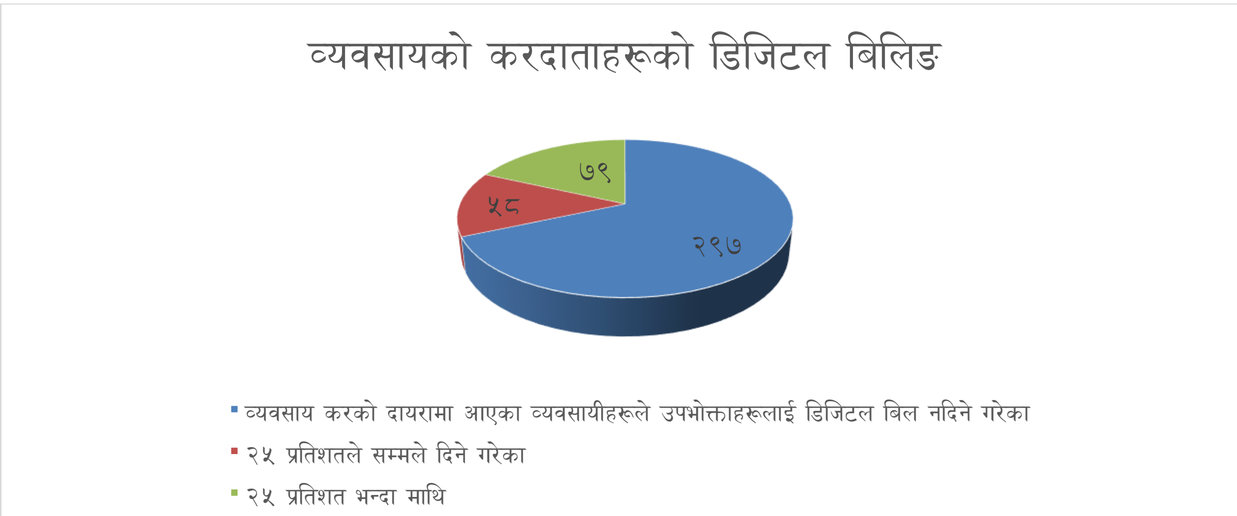

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम २९७ वटा स्थानीय तहहरू (६८.४३%) मा व्यवसाय करको दायरामा आएका व्यवसायीहरूले उपभोक्ताहरूलाई डिजिटल बिल नदिने गरेकादेखिन्छ । यसै गरी ५८ वटा स्थानीय तहहरू (१३.३६%) मा व्यवसाय करको दायरामा आएका व्यवसायीहरू मध्ये २५ प्रतिशतले सम्मले उपभोक्ताहरूलाई डिजिटल बिल दिने गरेकादेखिन्छ भने ७९ वटा स्थानीय तह (१८.२०%) मा करको दायरामा आएका व्यवसायीहरू मध्ये २५ प्रतिशत भन्दा माथिले उपभोक्ताहरूलाई डिजिटल बिल दिने गरेको देखिन्छ ।

२.७सूचना प्रविधि सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था

स्थानीय तहहरूमा सूचना प्रविधि सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्थाले स्थानीय तहहरूले प्रदान गर्ने सेवाहरूलाई सूचना प्रविधिको माध्यमबाट प्रवाह गर्न कानूनी आधार प्रदान गर्ने हुन्छ । यसर्थ यस

खण्डमा सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित स्थानीय ऐनको अवस्था र जनशक्तिहरूको लागि सूचना प्रविधि सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था शिर्षकहरूमा स्थानीय तहहरूले प्रदान गरेको अङ्कभारहरूको आधारमा मूल्याङ्कन गरिएको छ ।

२.७.१ सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित स्थानीय ऐनको अवस्था

स्थानीय तहहरूमा सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित स्थानीय ऐनको अवस्थालाई (क)जारी नभएको (०), (ख) जारीमात्र भइ राजपत्रमा प्रकाशित भएको तर कार्यान्वयन नभएको (१) र (ग) जारी भइ कार्यान्वयनमा ल्याइएको(२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
जारी नभएको	०	४१५	९५.६२%
जारीमात्र भइ राजपत्रमा प्रकाशित भएको तर कार्यान्वयन नभएको	१	८	१.८४%
जारी भइ कार्यान्वयनमा ल्याइएको	२	११	२.५३%
जम्मा		४३४	

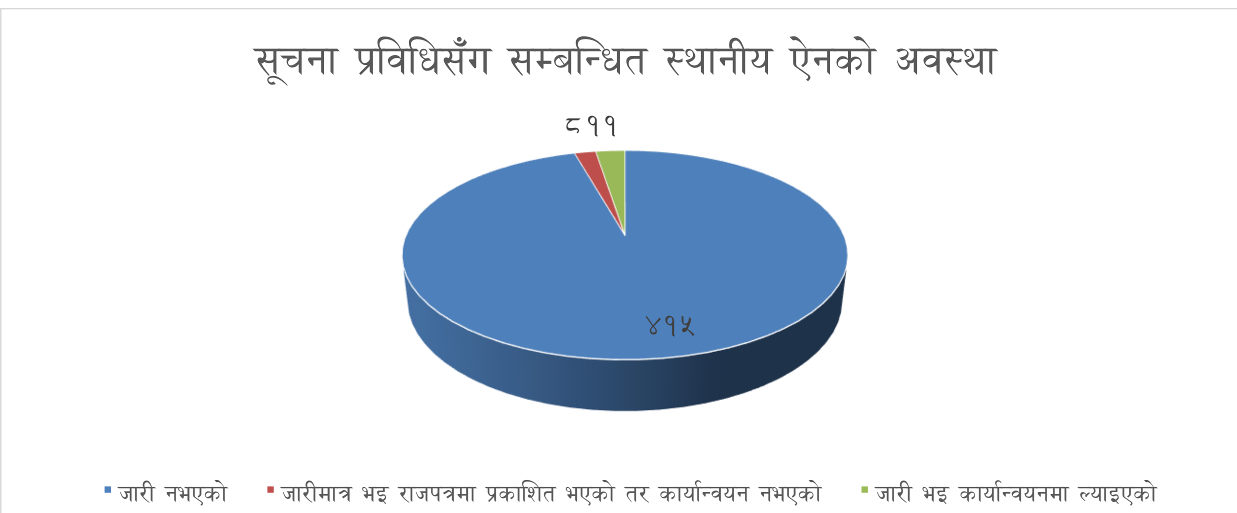

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ४१५ वटा स्थानीय तहहरू (९५.६२%) मा सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित स्थानीय ऐनजारी नभएकोदेखिन्छ । यसै गरी ८ वटा स्थानीय तहहरू (१.८४%) मा सूचना

प्रविधिसँग सम्बन्धित स्थानीय ऐन जारीमात्र भइ राजपत्रमा प्रकाशित भएको तर कार्यान्वयन नभएकोदेखिन्छ भने ११ वटा स्थानीय तह (२.५३%) मा सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित स्थानीय ऐनजारी भइ कार्यान्वयनमा ल्याएको देखिन्छ ।

२.७.२ जनशक्तिहरूको लागि सूचना प्रविधिसम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था

स्थानीय तहहरूमा जनशक्तिहरूको लागि सूचना प्रविधिसम्बन्धी नीतिगत व्यवस्थालाई (क)नगरेको(०), (ख) भएको तर राजपत्रमा प्रकाशित नभएको (१) र (ग) भएको र राजपत्रमा प्रकाशन गरिएको(२) मा छुट्याई अङ्कभार दिन अनुरोध गरिएकोमा देहाय बमोजिमको विवरण रहेको पाइयो ।

	अङ्कभार	जम्मा स्थानीय तहहरू	प्रतिशतमा
नगरेको	०	३५१	८०.८८%
भएको तर राजपत्रमा प्रकाशित नभएको	१	७२	१६.५९%
भएको र राजपत्रमा प्रकाशन गरिएको	२	११	२.५३%
जम्मा		४३४	

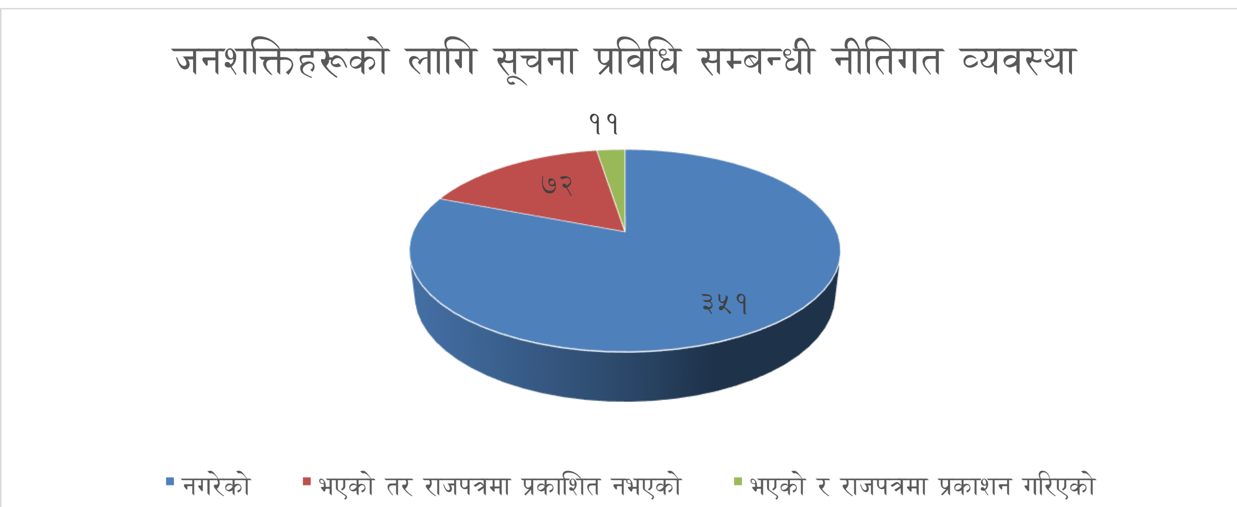

उपरोक्त तथ्याङ्क बमोजिम ३५१ वटा स्थानीय तहहरू (८०.८८%) मा जनशक्तिहरूको लागि सूचना प्रविधिसम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था नगरेको देखिन्छ । यसै गरी ७२ वटा स्थानीय तहहरू

(१६.५९%) मा जनशक्तिहरूको लागि सूचना प्रविधिसम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था भएको तर राजपत्रमा प्रकाशित नभएकोदेखिन्छ भने ११ वटा स्थानीय तह (२.५३%) मा जनशक्तिहरूको लागि सूचना प्रविधिसम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था भएको र राजपत्रमा प्रकाशन गरिएको देखिन्छ ।

परिच्छेद ३ — स्थानीय तहहरूको समग्र मूल्याङ्कन

माथि उल्लेख गरिएका विभिन्न ७ वटा क्षेत्रहरूमा दिइएका सूचकाङ्कको आधारमा स्थानीय तहहरूले प्रविष्ट गरेको अङ्कभार बमोजिम स्थानीय तहहरूको सूचना प्रविधि क्षमताको लेखाजोखा गर्दा देहाय बमोजिम रहेको छ ।

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	पालिकाको प्रकार	स्थानीय तहकोनाम	कूल प्रासाङ्क
१	कर्णाली प्रदेश	रुकुम (पश्चिमभाग)	नगरपालिका	चौरजहारीनगरपालिका, रुकुम (पश्चिम भाग)	८०
२	गण्डकी प्रदेश	स्याङजा	नगरपालिका	वालिङनगरपालिका, स्याङजा	७८
३	बागमती प्रदेश	काठमाण्डौं	नगरपालिका	कीर्तिपुरनगरपालिका, काठमाण्डौं	७८
४	बागमती प्रदेश	चितवन	नगरपालिका	खैरहनीनगरपालिका, चितवन	७६
५	सुदूरपश्चिमप्रदेश	कैलाली	उपमहानगरपालिका	धनगढीउप-महानगरपालिका, कैलाली	७६
६	बागमती प्रदेश	धादिङ	गाउँपालिका	ज्वालामूखीगाउँपालिका, धादिङ	७५
७	प्रदेश नं. १	झापा	नगरपालिका	कन्काईनगरपालिका, झापा	७४
८	प्रदेश नं. २	रौतहट	नगरपालिका	गौर नगरपालिका, रौतहट	७३
९	गण्डकी प्रदेश	कास्की	महानगरपालिका	पोखरामहानगरपालिका, कास्की	७१
१०	लुम्बिनी प्रदेश	दाङ	उपमहानगरपालिका	तुल्सीपुरउप-महानगरपालिका, दाङ	७१
११	कर्णाली प्रदेश	सल्यान	नगरपालिका	शारदानगरपालिका, सल्यान	७०
१२	कर्णाली प्रदेश	सुर्खेत	नगरपालिका	गुर्भाकोटनगरपालिका, सुर्खेत	६८
१३	प्रदेश नं. २	सिराहा	गाउँपालिका	सखुवानान्कारकट्टीगाउँपालिका, सिराहा	६८
१४	लुम्बिनी प्रदेश	बाँके	उपमहानगरपालिका	नेपालगञ्जउप-महानगरपालिका, बाँके	६८
१५	सुदूरपश्चिमप्रदेश	अछाम	गाउँपालिका	मेल्लेखगाउँपालिका, अछाम	६८
१६	गण्डकी प्रदेश	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	नगरपालिका	गैंडाकोटनगरपालिका, नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	६७
१७	प्रदेश नं. १	झापा	नगरपालिका	शिवसताक्षीनगरपालिका, झापा	६७
१८	प्रदेश नं. १	संखुवासभा	गाउँपालिका	चिचिलागाउँपालिका, संखुवासभा	६७
१९	प्रदेश नं. १	मोरङ	गाउँपालिका	ग्रामथानगाउँपालिका, मोरङ	६७
२०	प्रदेश नं. १	मोरङ	गाउँपालिका	केराबारीगाउँपालिका, मोरङ	६७
२१	प्रदेश नं. २	सिराहा	गाउँपालिका	विष्णुपुरगाउँपालिका, सिराहा	६७
२२	बागमती प्रदेश	काठमाण्डौं	नगरपालिका	कागेश्वरी—मनोहरानगरपालिका, काठमाण्डौं	६७

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	पालिकाको प्रकार	स्थानीय तहकोनाम	कूल प्राप्ताङ्क
२३	लुम्बिनी प्रदेश	दाङ	गाउँपालिका	बंगलाचुलीगाउँपालिका, दाङ	६७
२४	सुदूरपश्चिमप्रदेश	कैलाली	नगरपालिका	घोडाघोडीनगरपालिका, कैलाली	६६
२५	लुम्बिनी प्रदेश	प्यूठान	गाउँपालिका	मल्लरानीगाउँपालिका, प्यूठान	६५
२६	सुदूरपश्चिमप्रदेश	डडेल्धुरा	गाउँपालिका	अजयमेरुगाउँपालिका, डडेल्धुरा	६५
२७	गण्डकी प्रदेश	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	नगरपालिका	देवचुलीनगरपालिका, नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	६४
२८	गण्डकी प्रदेश	तनहुँ	नगरपालिका	भिमादनगरपालिका, तनहुँ	६४
२९	प्रदेश नं. १	झापा	गाउँपालिका	हल्दिबारीगाउँपालिका, झापा	६४
३०	प्रदेश नं. १	मोरङ	नगरपालिका	रतुवामाईनगरपालिका, मोरङ	६४
३१	प्रदेश नं. १	मोरङ	गाउँपालिका	जहदागाउँपालिका, मोरङ	६४
३२	प्रदेश नं. १	इलाम	गाउँपालिका	फाकफोकथुमगाउँपालिका, इलाम	६४
३३	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	गाउँपालिका	भोटेकोशीगाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोक	६४
३४	बागमती प्रदेश	काभ्रेपलाञ्चोक	नगरपालिका	पांचखालनगरपालिका, काभ्रेपलाञ्चोक	६४
३५	लुम्बिनी प्रदेश	बाँके	गाउँपालिका	जानकीगाउँपालिका, बाँके	६४
३६	लुम्बिनी प्रदेश	रूपन्देही	गाउँपालिका	मायादेवीगाउँपालिका, रूपन्देही	६४
३७	लुम्बिनी प्रदेश	गुल्मी	नगरपालिका	रेसुंगानगरपालिका, गुल्मी	६४
३८	प्रदेश नं. १	झापा	नगरपालिका	अर्जुनधारानगरपालिका, झापा	६३
३९	बागमती प्रदेश	धादिङ	गाउँपालिका	बेनीघाटरोराङ्गगाउँपालिका, धादिङ	६३
४०	बागमती प्रदेश	मकवानपुर	नगरपालिका	थाहा नगरपालिका, मकवानपुर	६३
४१	बागमती प्रदेश	काठमाण्डौं	नगरपालिका	टोखा नगरपालिका, काठमाण्डौं	६३
४२	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	नगरपालिका	चौतारासागाचोकगढी नगरपालिका, सिन्धुपाल्चोक	६३
४३	लुम्बिनी प्रदेश	रूपन्देही	नगरपालिका	सैनामैनानगरपालिका, रूपन्देही	६३
४४	लुम्बिनी प्रदेश	रूपन्देही	नगरपालिका	देवदहनगरपालिका, रूपन्देही	६३
४५	कर्णाली प्रदेश	सुर्खेत	नगरपालिका	पञ्चपुरीनगरपालिका, सुर्खेत	६२
४६	गण्डकी प्रदेश	लमजुङ	गाउँपालिका	दोर्दीगाउँपालिका, लमजुङ	६२
४७	गण्डकी प्रदेश	स्याङजा	गाउँपालिका	आँधिखोलागाउँपालिका, स्याङजा	६२
४८	प्रदेश नं. १	इलाम	नगरपालिका	ईलाम नगरपालिका, इलाम	६२
४९	प्रदेश नं. १	धनकुटा	नगरपालिका	धनकुटानगरपालिका, धनकुटा	६२
५०	लुम्बिनी प्रदेश	कपिलबस्तु	नगरपालिका	शिवराजनगरपालिका, कपिलबस्तु	६२
५१	सुदूरपश्चिमप्रदेश	अछाम	गाउँपालिका	बान्नीगढीजयगढगाउँपालिका, अछाम	६२
५२	कर्णाली प्रदेश	जुम्ला	गाउँपालिका	सिंजागाउँपालिका, जुम्ला	६१
५३	गण्डकी प्रदेश	मनाङ	गाउँपालिका	चामेगाउँपालिका, मनाङ	६१
५४	प्रदेश नं. १	खोटाङ	गाउँपालिका	वराहपोखरीगाउँपालिका, खोटाङ	६१

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	पालिकाको प्रकार	स्थानीय तहकोनाम	कूल प्राप्ताङ्क
५५	प्रदेश नं. १	झापा	नगरपालिका	दमक नगरपालिका, झापा	६१
५६	प्रदेश नं. २	महोत्तरी	नगरपालिका	रामगोपालपुरनगरपालिका, महोत्तरी	६१
५७	बागमती प्रदेश	सिन्धुली	गाउँपालिका	मरिणगाउँपालिका, सिन्धुली	६१
५८	बागमती प्रदेश	चितवन	महानगरपालिका	भरतपुरमहानगरपालिका, चितवन	६१
५९	लुम्बिनी प्रदेश	दाङ	गाउँपालिका	बबईगाउँपालिका, दाङ	६१
६०	लुम्बिनी प्रदेश	रूपन्देही	गाउँपालिका	कन्चनगाउँपालिका, रूपन्देही	६१
६१	लुम्बिनी प्रदेश	रोल्पा	गाउँपालिका	गंगादेवगाउँपालिका, रोल्पा	६१
६२	लुम्बिनी प्रदेश	गुल्मी	गाउँपालिका	रुरुक्षेत्रगाउँपालिका, गुल्मी	६१
६३	सुदूरपश्चिमप्रदेश	कैलाली	नगरपालिका	गोदावरीनगरपालिका, कैलाली	६१
६४	गण्डकी प्रदेश	बाग्लुङ	गाउँपालिका	काठेखोलागाउँपालिका, बाग्लुङ	६०
६५	गण्डकी प्रदेश	गोरखा	गाउँपालिका	सिरानचोकगाउँपालिका, गोरखा	६०
६६	प्रदेश नं. १	सुनसरी	गाउँपालिका	देवानगञ्जगाउँपालिका, सुनसरी	६०
६७	प्रदेश नं. २	बारा	गाउँपालिका	सुवर्णगाउँपालिका, बारा	६०
६८	बागमती प्रदेश	धादिङ	गाउँपालिका	नेत्रावतीडबजोङगाउँपालिका, धादिङ	६०
६९	बागमती प्रदेश	सिन्धुली	नगरपालिका	कमलामाईनगरपालिका, सिन्धुली	६०
७०	लुम्बिनी प्रदेश	गुल्मी	गाउँपालिका	मालिकागाउँपालिका, गुल्मी	६०
७१	लुम्बिनी प्रदेश	दाङ	नगरपालिका	लमही नगरपालिका, दाङ	६०
७२	कर्णाली प्रदेश	रुकुम (पश्चिमभाग)	नगरपालिका	मुसिकोटनगरपालिका, रुकुम (पश्चिम भाग)	५९
७३	गण्डकी प्रदेश	स्याङजा	नगरपालिका	पुतलीबजारनगरपालिका, स्याङजा	५९
७४	प्रदेश नं. १	मोरङ	गाउँपालिका	धनपालथानगाउँपालिका, मोरङ	५९
७५	प्रदेश नं. २	सप्तरी	नगरपालिका	राजविराजनगरपालिका, सप्तरी	५९
७६	बागमती प्रदेश	काभ्रेपलाञ्चोक	नगरपालिका	बनेपानगरपालिका, काभ्रेपलाञ्चोक	५९
७७	बागमती प्रदेश	ललितपुर	महानगरपालिका	ललितपुरमहानगरपालिका, ललितपुर	५९
७८	बागमती प्रदेश	दोलखा	नगरपालिका	भिमेश्वरनगरपालिका, दोलखा	५९
७९	लुम्बिनी प्रदेश	बर्दिया	नगरपालिका	गुलरियानगरपालिका, बर्दिया	५९
८०	लुम्बिनी प्रदेश	रोल्पा	गाउँपालिका	माडीगाउँपालिका, रोल्पा	५९
८१	सुदूरपश्चिमप्रदेश	अछाम	गाउँपालिका	ढकारीगाउँपालिका, अछाम	५९
८२	सुदूरपश्चिमप्रदेश	डोटी	नगरपालिका	शिखर नगरपालिका, डोटी	५९
८३	सुदूरपश्चिमप्रदेश	कैलाली	नगरपालिका	टिकापुरनगरपालिका, कैलाली	५९
८४	सुदूरपश्चिमप्रदेश	अछाम	गाउँपालिका	तुर्माखाँदगाउँपालिका, अछाम	५९
८५	गण्डकी प्रदेश	कास्की	गाउँपालिका	माछापुछ्रेगाउँपालिका, कास्की	५८
८६	प्रदेश नं. १	पाँचथर	गाउँपालिका	फाल्गुनन्दगाउँपालिका, पाँचथर	५८
८७	प्रदेश नं. १	संखुवासभा	नगरपालिका	धर्मदेवीनगरपालिका, संखुवासभा	५८
८८	प्रदेश नं. २	सिराहा	नगरपालिका	मिर्चैयानगरपालिका, सिराहा	५८

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	पालिकाको प्रकार	स्थानीय तहकोनाम	कूल प्राप्ताङ्क
८९	बागमती प्रदेश	धादिङ	नगरपालिका	नीलकण्ठनगरपालिका, धादिङ	५८
९०	बागमती प्रदेश	धादिङ	गाउँपालिका	गजुरीगाउँपालिका, धादिङ	५८
९१	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	नगरपालिका	मेलम्चीनगरपालिका, सिन्धुपाल्चोक	५८
९२	लुम्बिनी प्रदेश	अर्घाखाँची	नगरपालिका	शितगंगानगरपालिका, अर्घाखाँची	५८
९३	लुम्बिनी प्रदेश	बाँके	गाउँपालिका	खजुरागाउँपालिका, बाँके	५८
९४	लुम्बिनी प्रदेश	दाङ	उपमहानगरपालिका	घोराहीउप-महानगरपालिका, दाङ	५८
९५	लुम्बिनी प्रदेश	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पश्चिम)	गाउँपालिका	सरावलगाउँपालिका, नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पश्चिम)	५८
९६	सुदूरपश्चिमप्रदेश	दार्चुला	गाउँपालिका	दुहुँगाउँपालिका, दार्चुला	५८
९७	सुदूरपश्चिमप्रदेश	कैलाली	गाउँपालिका	जानकीगाउँपालिका, कैलाली	५८
९८	गण्डकी प्रदेश	कास्की	गाउँपालिका	अन्नपूर्णगाउँपालिका, कास्की	५७
९९	गण्डकी प्रदेश	स्याङजा	गाउँपालिका	कालीगण्डकीगाउँपालिका, स्याङजा	५७
१००	प्रदेश नं. १	इलाम	नगरपालिका	देउमाईनगरपालिका, इलाम	५७
१०१	प्रदेश नं. १	भोजपुर	नगरपालिका	भोजपुरनगरपालिका, भोजपुर	५७
१०२	प्रदेश नं. १	सुनसरी	उपमहानगरपालिका	इटहरीउप-महानगरपालिका, सुनसरी	५७
१०३	प्रदेश नं. १	सुनसरी	गाउँपालिका	गढी गाउँपालिका, सुनसरी	५७
१०४	प्रदेश नं. १	खोटाङ	नगरपालिका	हलेसीतुवाचुङनगरपालिका, खोटाङ	५७
१०५	प्रदेश नं. १	ताप्लेजुङ	गाउँपालिका	पाथिभरायाङ्वरकगाउँपालिका, ताप्लेजुङ	५७
१०६	प्रदेश नं. २	सिराहा	नगरपालिका	धनगढीमाईनगरपालिका, सिराहा	५७
१०७	प्रदेश नं. २	महोत्तरी	नगरपालिका	बर्दिबासनगरपालिका, महोत्तरी	५७
१०८	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	नगरपालिका	वाह्रविसेनगरपालिका, सिन्धुपाल्चोक	५७
१०९	बागमती प्रदेश	काभ्रेपलाञ्चोक	नगरपालिका	मण्डनदेउपुरनगरपालिका, काभ्रेपलाञ्चोक	५७
११०	बागमती प्रदेश	काभ्रेपलाञ्चोक	नगरपालिका	धुलिखेलनगरपालिका, काभ्रेपलाञ्चोक	५७
१११	बागमती प्रदेश	काठमाण्डौं	नगरपालिका	गोकर्णेश्वरनगरपालिका, काठमाण्डौं	५७
११२	लुम्बिनी प्रदेश	पाल्पा	गाउँपालिका	बगनासकालीगाउँपालिका, पाल्पा	५७
११३	लुम्बिनी प्रदेश	कपिलबस्तु	गाउँपालिका	मायादेवीगाउँपालिका, कपिलबस्तु	५७
११४	लुम्बिनी प्रदेश	दाङ	गाउँपालिका	गढवागाउँपालिका, दाङ	५७
११५	लुम्बिनी प्रदेश	बाँके	नगरपालिका	कोहलपुरनगरपालिका, बाँके	५७
११६	कर्णाली प्रदेश	कालिकोट	गाउँपालिका	शुभ कालिकागाउँपालिका, कालिकोट	५६
११७	प्रदेश नं. १	खोटाङ	गाउँपालिका	केपिलासगढीगाउँपालिका, खोटाङ	५६
११८	प्रदेश नं. १	धनकुटा	गाउँपालिका	साँगुरीगढीगाउँपालिका, धनकुटा	५६
११९	प्रदेश नं. १	झापा	गाउँपालिका	कचनकवलगाउँपालिका, झापा	५६

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	पालिकाको प्रकार	स्थानीय तहकोनाम	कूल प्राप्ताङ्क
१२०	प्रदेश नं. २	रौतहट	नगरपालिका	चन्द्रपुरनगरपालिका, रौतहट	५६
१२१	प्रदेश नं. २	सप्तरी	नगरपालिका	डाक्नेश्वरीनगरपालिका, सप्तरी	५६
१२२	प्रदेश नं. २	सिराहा	गाउँपालिका	लक्ष्मीपुरपतारीगाउँपालिका, सिराहा	५६
१२३	प्रदेश नं. २	बारा	नगरपालिका	निजगढनगरपालिका, बारा	५६
१२४	बागमती प्रदेश	रामेछाप	गाउँपालिका	सुनापतिगाउँपालिका, रामेछाप	५६
१२५	बागमती प्रदेश	चितवन	नगरपालिका	रत्ननगरनगरपालिका, चितवन	५६
१२६	बागमती प्रदेश	काभ्रेपलाञ्चोक	नगरपालिका	नमोबुद्धनगरपालिका, काभ्रेपलाञ्चोक	५६
१२७	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	गाउँपालिका	सुनकोशीगाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोक	५६
१२८	बागमती प्रदेश	चितवन	नगरपालिका	माडी नगरपालिका, चितवन	५६
१२९	लुम्बिनी प्रदेश	गुल्मी	गाउँपालिका	इस्मागाउँपालिका, गुल्मी	५६
१३०	सुदूरपश्चिमप्रदेश	कैलाली	गाउँपालिका	जोशीपुरगाउँपालिका, कैलाली	५६
१३१	सुदूरपश्चिमप्रदेश	अछाम	नगरपालिका	मंगलसेननगरपालिका, अछाम	५६
१३२	कर्णाली प्रदेश	दैलेख	गाउँपालिका	महाबुगाउँपालिका, दैलेख	५५
१३३	गण्डकी प्रदेश	पर्वत	गाउँपालिका	जलजलागाउँपालिका, पर्वत	५५
१३४	गण्डकी प्रदेश	स्याङजा	नगरपालिका	भीरकोटनगरपालिका, स्याङजा	५५
१३५	गण्डकी प्रदेश	गोरखा	नगरपालिका	पालुङटारनगरपालिका, गोरखा	५५
१३६	प्रदेश नं. १	झापा	गाउँपालिका	गौरिगंजगाउँपालिका, झापा	५५
१३७	प्रदेश नं. १	मोरङ	महानगरपालिका	विराटनगरमहानगरपालिका, मोरङ	५५
१३८	प्रदेश नं. १	इलाम	गाउँपालिका	चुलाचुलीगाउँपालिका, इलाम	५५
१३९	प्रदेश नं. २	सप्तरी	गाउँपालिका	रुपनीगाउँपालिका, सप्तरी	५५
१४०	बागमती प्रदेश	चितवन	गाउँपालिका	इच्छाकामनागाउँपालिका, चितवन	५५
१४१	बागमती प्रदेश	काठमाण्डौं	नगरपालिका	शंखरापुरनगरपालिका, काठमाण्डौं	५५
१४२	बागमती प्रदेश	काभ्रेपलाञ्चोक	गाउँपालिका	रोशीगाउँपालिका, काभ्रेपलाञ्चोक	५५
१४३	सुदूरपश्चिमप्रदेश	डडेल्धुरा	गाउँपालिका	नवदुर्गागाउँपालिका, डडेल्धुरा	५५
१४४	गण्डकी प्रदेश	पर्वत	नगरपालिका	फलेवासनगरपालिका, पर्वत	५४
१४५	प्रदेश नं. १	मोरङ	नगरपालिका	उर्लाबारीनगरपालिका, मोरङ	५४
१४६	प्रदेश नं. १	ओखलढुंगा	गाउँपालिका	लिखुगाउँपालिका, ओखलढुंगा	५४
१४७	प्रदेश नं. १	ओखलढुंगा	गाउँपालिका	खिजीदेम्वागाउँपालिका, ओखलढुंगा	५४
१४८	प्रदेश नं. १	झापा	गाउँपालिका	बुद्धशान्तिगाउँपालिका, झापा	५४
१४९	प्रदेश नं. १	संखुवासभा	नगरपालिका	चैनपुरनगरपालिका, संखुवासभा	५४
१५०	प्रदेश नं. १	झापा	नगरपालिका	विर्तामोडनगरपालिका, झापा	५४
१५१	प्रदेश नं. २	सर्लाही	गाउँपालिका	चक्रघट्टागाउँपालिका, सर्लाही	५४
१५२	प्रदेश नं. २	सर्लाही	नगरपालिका	बागमतीनगरपालिका, सर्लाही	५४
१५३	बागमती प्रदेश	धादिङ	गाउँपालिका	सिद्धलेकगाउँपालिका, धादिङ	५४
१५४	बागमती प्रदेश	दोलखा	गाउँपालिका	विगुगाउँपालिका, दोलखा	५४

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	पालिकाको प्रकार	स्थानीय तहकोनाम	कूल प्राप्ताङ्क
१५५	लुम्बिनी प्रदेश	प्यूठान	गाउँपालिका	माण्डवीगाउँपालिका, प्यूठान	५४
१५६	सुदूरपश्चिमप्रदेश	बैतडी	नगरपालिका	दशरथचन्दनगरपालिका, बैतडी	५४
१५७	गण्डकी प्रदेश	स्याङजा	गाउँपालिका	बिरुवागाउँपालिका, स्याङजा	५३
१५८	गण्डकी प्रदेश	लमजुङ	नगरपालिका	मध्यनेपालनगरपालिका, लमजुङ	५३
१५९	प्रदेश नं. १	झापा	नगरपालिका	भद्रपुरनगरपालिका, झापा	५३
१६०	प्रदेश नं. २	रौतहट	नगरपालिका	परोहानगरपालिका, रौतहट	५३
१६१	बागमती प्रदेश	काभ्रेपलाञ्चोक	गाउँपालिका	चौंरीदेउरालीगाउँपालिका, काभ्रेपलाञ्चोक	५३
१६२	बागमती प्रदेश	रामेछाप	नगरपालिका	रामेछापनगरपालिका, रामेछाप	५३
१६३	बागमती प्रदेश	धादिङ	गाउँपालिका	गङ्गाजमुनागाउँपालिका, धादिङ	५३
१६४	बागमती प्रदेश	दोलखा	गाउँपालिका	शैलुङ्गगाउँपालिका, दोलखा	५३
१६५	बागमती प्रदेश	रसुवा	गाउँपालिका	कालिकागाउँपालिका, रसुवा	५३
१६६	बागमती प्रदेश	रसुवा	गाउँपालिका	नौकुण्डगाउँपालिका, रसुवा	५३
१६७	लुम्बिनी प्रदेश	पाल्पा	गाउँपालिका	पूर्वखोलागाउँपालिका, पाल्पा	५३
१६८	लुम्बिनी प्रदेश	रूपन्देही	गाउँपालिका	मर्चवारीगाउँपालिका, रूपन्देही	५३
१६९	लुम्बिनी प्रदेश	प्यूठान	गाउँपालिका	गौमुखीगाउँपालिका, प्यूठान	५३
१७०	गण्डकी प्रदेश	स्याङजा	नगरपालिका	चापाकोटनगरपालिका, स्याङजा	५२
१७१	गण्डकी प्रदेश	बाग्लुङ	गाउँपालिका	निसीखोलागाउँपालिका, बाग्लुङ	५२
१७२	प्रदेश नं. १	भोजपुर	गाउँपालिका	पौवादुङ्मागाउँपालिका, भोजपुर	५२
१७३	प्रदेश नं. १	उदयपुर	नगरपालिका	त्रियुगानगरपालिका, उदयपुर	५२
१७४	प्रदेश नं. १	संखुवासभा	गाउँपालिका	मकालुगाउँपालिका, संखुवासभा	५२
१७५	प्रदेश नं. १	पाँचथर	गाउँपालिका	हिलिहाङगाउँपालिका, पाँचथर	५२
१७६	प्रदेश नं. १	खोटाङ	गाउँपालिका	ऐसेलुखर्कगाउँपालिका, खोटाङ	५२
१७७	प्रदेश नं. १	इलाम	नगरपालिका	सुर्योदयनगरपालिका, इलाम	५२
१७८	बागमती प्रदेश	सिन्धुली	गाउँपालिका	सुनकोशीगाउँपालिका, सिन्धुली	५२
१७९	बागमती प्रदेश	चितवन	नगरपालिका	राप्तीनगरपालिका, चितवन	५२
१८०	लुम्बिनी प्रदेश	अर्घाखाँची	नगरपालिका	सन्धिखर्कनगरपालिका, अर्घाखाँची	५२
१८१	सुदूरपश्चिमप्रदेश	डडेल्धुरा	गाउँपालिका	गन्यापधुरागाउँपालिका, डडेल्धुरा	५२
१८२	कर्णाली प्रदेश	दैलेख	नगरपालिका	नारायणनगरपालिका, दैलेख	५१
१८३	कर्णाली प्रदेश	सुर्खेत	गाउँपालिका	बराहतालगाउँपालिका, सुर्खेत	५१
१८४	गण्डकी प्रदेश	तनहुँ	नगरपालिका	व्यासनगरपालिका, तनहुँ	५१
१८५	गण्डकी प्रदेश	गोरखा	गाउँपालिका	गण्डकीगाउँपालिका, गोरखा	५१
१८६	गण्डकी प्रदेश	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	गाउँपालिका	बिनयी त्रिवेणीगाउँपालिका, नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	५१
१८७	गण्डकी प्रदेश	मुस्ताङ	गाउँपालिका	घरपझोङगाउँपालिका, मुस्ताङ	५१

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	पालिकाको प्रकार	स्थानीय तहकोनाम	कूल प्राप्ताङ्क
१८८	प्रदेश नं. १	खोटाङ	गाउँपालिका	खोटेहाङगाउँपालिका, खोटाङ	५१
१८९	प्रदेश नं. १	तेह्रथुम	नगरपालिका	म्याङलुङनगरपालिका, तेह्रथुम	५१
१९०	प्रदेश नं. १	पाँचथर	गाउँपालिका	तुम्वेवागाउँपालिका, पाँचथर	५१
१९१	प्रदेश नं. २	बारा	नगरपालिका	पचरौतानगरपालिका, बारा	५१
१९२	प्रदेश नं. २	सप्तरी	नगरपालिका	कञ्चनरुपनगरपालिका, सप्तरी	५१
१९३	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	गाउँपालिका	ईन्द्रावतीगाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोक	५१
१९४	बागमती प्रदेश	धादिङ	गाउँपालिका	खनियाबासगाउँपालिका, धादिङ	५१
१९५	लुम्बिनी प्रदेश	बर्दिया	नगरपालिका	मधुवननगरपालिका, बर्दिया	५१
१९६	लुम्बिनी प्रदेश	पाल्पा	गाउँपालिका	माथागढीगाउँपालिका, पाल्पा	५१
१९७	लुम्बिनी प्रदेश	रोल्पा	नगरपालिका	रोल्पानगरपालिका, रोल्पा	५१
१९८	लुम्बिनी प्रदेश	दाङ	गाउँपालिका	शान्तिनगरगाउँपालिका, दाङ	५१
१९९	लुम्बिनी प्रदेश	कपिलबस्तु	गाउँपालिका	यसोधरागाउँपालिका, कपिलबस्तु	५१
२००	लुम्बिनी प्रदेश	गुल्मी	गाउँपालिका	छत्रकोटगाउँपालिका, गुल्मी	५१
२०१	कर्णाली प्रदेश	रुकुम (पश्चिमभाग)	गाउँपालिका	त्रिवेणीगाउँपालिका, रुकुम (पश्चिम भाग)	५०
२०२	कर्णाली प्रदेश	जाजरकोट	नगरपालिका	भेरी नगरपालिका, जाजरकोट	५०
२०३	कर्णाली प्रदेश	हुम्ला	गाउँपालिका	सिमकोटगाउँपालिका, हुम्ला	५०
२०४	गण्डकी प्रदेश	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	नगरपालिका	मध्यविन्दुनगरपालिका, नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	५०
२०५	प्रदेश नं. १	पाँचथर	गाउँपालिका	फालेलुङगाउँपालिका, पाँचथर	५०
२०६	प्रदेश नं. १	सुनसरी	नगरपालिका	रामधुनीनगरपालिका, सुनसरी	५०
२०७	प्रदेश नं. १	धनकुटा	गाउँपालिका	सहिदभुमिगाउँपालिका, धनकुटा	५०
२०८	प्रदेश नं. १	ओखलढुंगा	गाउँपालिका	चिशंखुगढीगाउँपालिका, ओखलढुंगा	५०
२०९	प्रदेश नं. २	सर्लाही	नगरपालिका	हरिपुर्वानगरपालिका, सर्लाही	५०
२१०	प्रदेश नं. २	धनुषा	नगरपालिका	गणेशमान—चारनाथनगरपालिका, धनुषा	५०
२११	बागमती प्रदेश	नुवाकोट	गाउँपालिका	तादीगाउँपालिका, नुवाकोट	५०
२१२	बागमती प्रदेश	ललितपुर	नगरपालिका	गोदावरीनगरपालिका, ललितपुर	५०
२१३	बागमती प्रदेश	नुवाकोट	गाउँपालिका	सुर्यगढीगाउँपालिका, नुवाकोट	५०
२१४	बागमती प्रदेश	सिन्धुली	गाउँपालिका	गोलन्जोरगाउँपालिका, सिन्धुली	५०
२१५	लुम्बिनी प्रदेश	बर्दिया	गाउँपालिका	बढैयातालगाउँपालिका, बर्दिया	५०
२१६	कर्णाली प्रदेश	जुम्ला	गाउँपालिका	कनकासुन्दरीगाउँपालिका, जुम्ला	४९
२१७	कर्णाली प्रदेश	दैलेख	गाउँपालिका	नौमुलेगाउँपालिका, दैलेख	४९
२१८	गण्डकी प्रदेश	बाग्लुङ	गाउँपालिका	वरेङगाउँपालिका, बाग्लुङ	४९
२१९	गण्डकी प्रदेश	म्याग्दी	नगरपालिका	बेनी नगरपालिका, म्याग्दी	४९

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	पालिकाको प्रकार	स्थानीय तहकोनाम	कूल प्रासाङ्क
२२०	प्रदेश नं. २	रौतहट	नगरपालिका	माधवनारायणनगरपालिका, रौतहट	४९
२२१	प्रदेश नं. २	धनुषा	नगरपालिका	मिथिलानगरपालिका, धनुषा	४९
२२२	प्रदेश नं. २	पर्सा	महानगरपालिका	वीरगञ्जमहानगरपालिका, पर्सा	४९
२२३	प्रदेश नं. २	सिराहा	नगरपालिका	सुखीपुरनगरपालिका, सिराहा	४९
२२४	बागमती प्रदेश	दोलखा	गाउँपालिका	वैतेश्वरगाउँपालिका, दोलखा	४९
२२५	लुम्बिनी प्रदेश	रूपन्देही	उपमहानगरपालिका	बुटवलउप-महानगरपालिका, रूपन्देही	४९
२२६	लुम्बिनी प्रदेश	प्यूठान	नगरपालिका	प्यूठाननगरपालिका, प्यूठान	४९
२२७	लुम्बिनी प्रदेश	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पश्चिम)	नगरपालिका	बर्दघाटनगरपालिका, नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पश्चिम)	४९
२२८	सुदूरपश्चिमप्रदेश	कैलाली	नगरपालिका	लम्किचुहानगरपालिका, कैलाली	४९
२२९	सुदूरपश्चिमप्रदेश	बाजुरा	नगरपालिका	बुढीगंगानगरपालिका, बाजुरा	४९
२३०	सुदूरपश्चिमप्रदेश	कञ्चनपुर	गाउँपालिका	लालझाडीगाउँपालिका, कञ्चनपुर	४९
२३१	कर्णाली प्रदेश	सुर्खेत	गाउँपालिका	सिम्तागाउँपालिका, सुर्खेत	४८
२३२	गण्डकी प्रदेश	तनहुँ	नगरपालिका	भानु नगरपालिका, तनहुँ	४८
२३३	गण्डकी प्रदेश	म्याग्दी	गाउँपालिका	धवलागिरीगाउँपालिका, म्याग्दी	४८
२३४	प्रदेश नं. १	भोजपुर	गाउँपालिका	टेम्केमैयुङगाउँपालिका, भोजपुर	४८
२३५	प्रदेश नं. १	इलाम	गाउँपालिका	माङसेबुङगाउँपालिका, इलाम	४८
२३६	प्रदेश नं. २	महोत्तरी	नगरपालिका	भँगाहानगरपालिका, महोत्तरी	४८
२३७	बागमती प्रदेश	मकवानपुर	गाउँपालिका	बकैयागाउँपालिका, मकवानपुर	४८
२३८	बागमती प्रदेश	नुवाकोट	गाउँपालिका	ककनीगाउँपालिका, नुवाकोट	४८
२३९	लुम्बिनी प्रदेश	प्यूठान	गाउँपालिका	ऐरावतीगाउँपालिका, प्यूठान	४८
२४०	सुदूरपश्चिमप्रदेश	अछाम	गाउँपालिका	चौरपाटीगाउँपालिका, अछाम	४८
२४१	सुदूरपश्चिमप्रदेश	कञ्चनपुर	नगरपालिका	भिमदत्तनगरपालिका, कञ्चनपुर	४८
२४२	कर्णाली प्रदेश	कालिकोट	गाउँपालिका	नरहरिनाथगाउँपालिका, कालिकोट	४७
२४३	कर्णाली प्रदेश	सुर्खेत	नगरपालिका	भेरीगंगानगरपालिका, सुर्खेत	४७
२४४	कर्णाली प्रदेश	डोल्पा	गाउँपालिका	छार्कताङसोङगाउँपालिका, डोल्पा	४७
२४५	गण्डकी प्रदेश	स्याङजा	गाउँपालिका	हरिनासगाउँपालिका, स्याङजा	४७
२४६	गण्डकी प्रदेश	गोरखा	गाउँपालिका	भिमसेनथापागाउँपालिका, गोरखा	४७
२४७	प्रदेश नं. १	सुनसरी	नगरपालिका	दुहवीनगरपालिका, सुनसरी	४७
२४८	प्रदेश नं. १	मोरङ	गाउँपालिका	कानेपोखरीगाउँपालिका, मोरङ	४७
२४९	प्रदेश नं. १	उदयपुर	नगरपालिका	चौदण्डीगढीनगरपालिका, उदयपुर	४७
२५०	प्रदेश नं. १	तेह्रथुम	गाउँपालिका	आठराईगाउँपालिका, तेह्रथुम	४७
२५१	प्रदेश नं. १	पाँचथर	गाउँपालिका	याङवरकगाउँपालिका, पाँचथर	४७
२५२	प्रदेश नं. १	पाँचथर	गाउँपालिका	कुम्मायकगाउँपालिका, पाँचथर	४७

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	पालिकाको प्रकार	स्थानीय तहकोनाम	कूल प्राप्ताङ्क
२५३	प्रदेश नं. २	बारा	नगरपालिका	कोल्हवीनगरपालिका, बारा	४७
२५४	प्रदेश नं. २	पर्सा	नगरपालिका	पोखरियानगरपालिका, पर्सा	४७
२५५	प्रदेश नं. २	महोत्तरी	नगरपालिका	मटिहानीनगरपालिका, महोत्तरी	४७
२५६	प्रदेश नं. २	सर्लाही	नगरपालिका	लालबन्दीनगरपालिका, सर्लाही	४७
२५७	प्रदेश नं. २	सप्तरी	गाउँपालिका	बलान-विहुलगाउँपालिका, सप्तरी	४७
२५८	बागमती प्रदेश	धादिङ	नगरपालिका	धुनीबेंसीनगरपालिका, धादिङ	४७
२५९	लुम्बिनी प्रदेश	पाल्पा	गाउँपालिका	रैनादेवीछहरागाउँपालिका, पाल्पा	४७
२६०	सुदूरपश्चिमप्रदेश	बैतडी	गाउँपालिका	डीलासैनीगाउँपालिका, बैतडी	४७
२६१	सुदूरपश्चिमप्रदेश	कञ्चनपुर	नगरपालिका	बेदकोटनगरपालिका, कञ्चनपुर	४७
२६२	सुदूरपश्चिमप्रदेश	कैलाली	नगरपालिका	भजनी नगरपालिका, कैलाली	४७
२६३	गण्डकी प्रदेश	म्याग्दी	गाउँपालिका	मंगलागाउँपालिका, म्याग्दी	४६
२६४	प्रदेश नं. १	झापा	गाउँपालिका	बाह्रदशीगाउँपालिका, झापा	४६
२६५	प्रदेश नं. १	धनकुटा	नगरपालिका	पाख्रिवासनगरपालिका, धनकुटा	४६
२६६	बागमती प्रदेश	धादिङ	गाउँपालिका	थाक्रेगाउँपालिका, धादिङ	४६
२६७	बागमती प्रदेश	सिन्धुली	गाउँपालिका	तीनपाटनगाउँपालिका, सिन्धुली	४६
२६८	बागमती प्रदेश	नुवाकोट	नगरपालिका	विदुरनगरपालिका, नुवाकोट	४६
२६९	लुम्बिनी प्रदेश	रोल्पा	गाउँपालिका	लुङग्रीगाउँपालिका, रोल्पा	४६
२७०	लुम्बिनी प्रदेश	रूपन्देही	गाउँपालिका	कोटहीमाईगाउँपालिका, रूपन्देही	४६
२७१	लुम्बिनी प्रदेश	कपिलबस्तु	गाउँपालिका	शुद्धोधनगाउँपालिका, कपिलबस्तु	४६
२७२	लुम्बिनी प्रदेश	रोल्पा	गाउँपालिका	सुनछहरीगाउँपालिका, रोल्पा	४६
२७३	लुम्बिनी प्रदेश	कपिलबस्तु	गाउँपालिका	विजयनगरगाउँपालिका, कपिलबस्तु	४६
२७४	लुम्बिनी प्रदेश	बाँके	गाउँपालिका	नरैनापुरगाउँपालिका, बाँके	४६
२७५	लुम्बिनी प्रदेश	दाङ	गाउँपालिका	रासीगाउँपालिका, दाङ	४६
२७६	सुदूरपश्चिमप्रदेश	बैतडी	गाउँपालिका	दोगडाकेदारगाउँपालिका, बैतडी	४६
२७७	सुदूरपश्चिमप्रदेश	कैलाली	गाउँपालिका	चुरेगाउँपालिका, कैलाली	४६
२७८	सुदूरपश्चिमप्रदेश	बैतडी	नगरपालिका	मेलौलीनगरपालिका, बैतडी	४६
२७९	सुदूरपश्चिमप्रदेश	बाजुरा	नगरपालिका	बडिमालिकानगरपालिका, बाजुरा	४६
२८०	सुदूरपश्चिमप्रदेश	बाजुरा	गाउँपालिका	स्वामीकार्तिकखापरगाउँपालिका, बाजुरा	४६
२८१	कर्णाली प्रदेश	जाजरकोट	गाउँपालिका	कुसेगाउँपालिका, जाजरकोट	४५
२८२	कर्णाली प्रदेश	कालिकोट	नगरपालिका	रास्कोटनगरपालिका, कालिकोट	४५
२८३	कर्णाली प्रदेश	सुर्खेत	गाउँपालिका	चौकुनेगाउँपालिका, सुर्खेत	४५
२८४	गण्डकी प्रदेश	बाग्लुङ	गाउँपालिका	तमानखोलागाउँपालिका, बाग्लुङ	४५
२८५	गण्डकी प्रदेश	गोरखा	गाउँपालिका	अजिरकोटगाउँपालिका, गोरखा	४५
२८६	प्रदेश नं. १	खोटाङ	गाउँपालिका	साकेलागाउँपालिका, खोटाङ	४५
२८७	प्रदेश नं. २	पर्सा	गाउँपालिका	छिपहरमाईगाउँपालिका, पर्सा	४५

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	पालिकाको प्रकार	स्थानीय तहकोनाम	कूल प्राप्ताङ्क
२८८	प्रदेश नं. २	पर्सा	गाउँपालिका	धोबीनीगाउँपालिका, पर्सा	४५
२८९	प्रदेश नं. २	रौतहट	नगरपालिका	राजदेवीनगरपालिका, रौतहट	४५
२९०	बागमती प्रदेश	मकवानपुर	गाउँपालिका	ईन्द्रसरोवरगाउँपालिका, मकवानपुर	४५
२९१	लुम्बिनी प्रदेश	रोल्पा	गाउँपालिका	रुन्टीगढीगाउँपालिका, रोल्पा	४५
२९२	लुम्बिनी प्रदेश	बर्दिया	गाउँपालिका	गेरुवागाउँपालिका, बर्दिया	४५
२९३	लुम्बिनी प्रदेश	पाल्पा	नगरपालिका	रामपुरनगरपालिका, पाल्पा	४५
२९४	लुम्बिनी प्रदेश	बाँके	गाउँपालिका	बैजनाथगाउँपालिका, बाँके	४५
२९५	सुदूरपश्चिमप्रदेश	दार्चुला	गाउँपालिका	मालिकार्जुनगाउँपालिका, दार्चुला	४५
२९६	कर्णाली प्रदेश	दैलेख	गाउँपालिका	भैरवीगाउँपालिका, दैलेख	४४
२९७	कर्णाली प्रदेश	रुकुम (पश्चिमभाग)	गाउँपालिका	सानीभेरीगाउँपालिका, रुकुम (पश्चिम भाग)	४४
२९८	कर्णाली प्रदेश	दैलेख	गाउँपालिका	ठाँटीकाँधगाउँपालिका, दैलेख	४४
२९९	कर्णाली प्रदेश	कालिकोट	गाउँपालिका	सान्नी त्रिवेणीगाउँपालिका, कालिकोट	४४
३००	गण्डकी प्रदेश	पर्वत	गाउँपालिका	महाशिलागाउँपालिका, पर्वत	४४
३०१	गण्डकी प्रदेश	पर्वत	गाउँपालिका	विहादीगाउँपालिका, पर्वत	४४
३०२	प्रदेश नं. १	उदयपुर	नगरपालिका	वेलकानगरपालिका, उदयपुर	४४
३०३	प्रदेश नं. १	इलाम	नगरपालिका	माई नगरपालिका, इलाम	४४
३०४	प्रदेश नं. २	महोत्तरी	गाउँपालिका	महोत्तरीगाउँपालिका, महोत्तरी	४४
३०५	प्रदेश नं. २	पर्सा	गाउँपालिका	जिराभवानीगाउँपालिका, पर्सा	४४
३०६	बागमती प्रदेश	नुवाकोट	गाउँपालिका	किस्पाङगाउँपालिका, नुवाकोट	४४
३०७	बागमती प्रदेश	दोलखा	गाउँपालिका	गौरीशङ्करगाउँपालिका, दोलखा	४४
३०८	बागमती प्रदेश	सिन्धुली	गाउँपालिका	हरिहरपुरगढीगाउँपालिका, सिन्धुली	४४
३०९	लुम्बिनी प्रदेश	बाँके	गाउँपालिका	डुडुवागाउँपालिका, बाँके	४४
३१०	लुम्बिनी प्रदेश	गुल्मी	गाउँपालिका	चन्द्रकोटगाउँपालिका, गुल्मी	४४
३११	लुम्बिनी प्रदेश	प्यूठान	गाउँपालिका	झिमरुकगाउँपालिका, प्यूठान	४४
३१२	सुदूरपश्चिमप्रदेश	बाजुरा	गाउँपालिका	गौमुलगाउँपालिका, बाजुरा	४४
३१३	कर्णाली प्रदेश	दैलेख	नगरपालिका	दुल्लुनगरपालिका, दैलेख	४३
३१४	कर्णाली प्रदेश	सल्यान	गाउँपालिका	त्रिवेणीगाउँपालिका, सल्यान	४३
३१५	गण्डकी प्रदेश	मनाङ	गाउँपालिका	नार्पा भूमिगाउँपालिका, मनाङ	४३
३१६	प्रदेश नं. १	भोजपुर	गाउँपालिका	हतुवागढीगाउँपालिका, भोजपुर	४३
३१७	प्रदेश नं. २	सर्लाही	नगरपालिका	बरहथवानगरपालिका, सर्लाही	४३
३१८	बागमती प्रदेश	धादिङ	गाउँपालिका	रुवी भ्यालीगाउँपालिका, धादिङ	४३
३१९	बागमती प्रदेश	रसुवा	गाउँपालिका	गोसाईंकुण्डगाउँपालिका, रसुवा	४३
३२०	सुदूरपश्चिमप्रदेश	बझाङ	गाउँपालिका	थलारागाउँपालिका, बझाङ	४३
३२१	सुदूरपश्चिमप्रदेश	डोटी	गाउँपालिका	पूर्वीचौकीगाउँपालिका, डोटी	४३

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	पालिकाको प्रकार	स्थानीय तहकोनाम	कूल प्राप्ताङ्क
३२२	कर्णाली प्रदेश	हुम्ला	गाउँपालिका	ताँजाकोटगाउँपालिका, हुम्ला	४२
३२३	कर्णाली प्रदेश	सल्यान	गाउँपालिका	दार्मागाउँपालिका, सल्यान	४२
३२४	गण्डकी प्रदेश	स्याङजा	नगरपालिका	गल्याङनगरपालिका, स्याङजा	४२
३२५	गण्डकी प्रदेश	पर्वत	गाउँपालिका	मोदीगाउँपालिका, पर्वत	४२
३२६	प्रदेश नं. १	तेह्रथुम	गाउँपालिका	फेदापगाउँपालिका, तेह्रथुम	४२
३२७	प्रदेश नं. २	पर्सा	गाउँपालिका	पटेर्वासुगौलीगाउँपालिका, पर्सा	४२
३२८	बागमती प्रदेश	चितवन	नगरपालिका	कालिकानगरपालिका, चितवन	४२
३२९	लुम्बिनी प्रदेश	रोल्पा	गाउँपालिका	थवाङगाउँपालिका, रोल्पा	४२
३३०	सुदूरपश्चिमप्रदेश	डडेल्धुरा	गाउँपालिका	भागेश्वरगाउँपालिका, डडेल्धुरा	४२
३३१	सुदूरपश्चिमप्रदेश	कञ्चनपुर	नगरपालिका	शुक्लाफाँटनगरपालिका, कञ्चनपुर	४२
३३२	सुदूरपश्चिमप्रदेश	दार्चुला	गाउँपालिका	नौगाडगाउँपालिका, दार्चुला	४२
३३३	गण्डकी प्रदेश	बाग्लुङ	नगरपालिका	ढोरपाटननगरपालिका, बाग्लुङ	४१
३३४	गण्डकी प्रदेश	म्याग्दी	गाउँपालिका	रघुगंगागाउँपालिका, म्याग्दी	४१
३३५	गण्डकी प्रदेश	गोरखा	गाउँपालिका	आरूघाटगाउँपालिका, गोरखा	४१
३३६	गण्डकी प्रदेश	मुस्ताङ	गाउँपालिका	थासाङगाउँपालिका, मुस्ताङ	४१
३३७	प्रदेश नं. १	संखुवासभा	नगरपालिका	पाँचखपननगरपालिका, संखुवासभा	४१
३३८	प्रदेश नं. २	पर्सा	नगरपालिका	पर्सागढीनगरपालिका, पर्सा	४१
३३९	प्रदेश नं. २	सप्तरी	नगरपालिका	शम्भुनाथनगरपालिका, सप्तरी	४१
३४०	प्रदेश नं. २	पर्सा	गाउँपालिका	सखुवा प्रसौनीगाउँपालिका, पर्सा	४१
३४१	प्रदेश नं. २	सर्लाही	गाउँपालिका	रामनगरगाउँपालिका, सर्लाही	४१
३४२	लुम्बिनी प्रदेश	रुकुम (पूर्वीभाग)	गाउँपालिका	पुथाउत्तरगंगागाउँपालिका, रुकुम (पूर्वी भाग)	४१
३४३	लुम्बिनी प्रदेश	बर्दिया	नगरपालिका	बारबर्दियानगरपालिका, बर्दिया	४१
३४४	सुदूरपश्चिमप्रदेश	बझाङ	गाउँपालिका	दुर्गाथलीगाउँपालिका, बझाङ	४१
३४५	सुदूरपश्चिमप्रदेश	दार्चुला	गाउँपालिका	अपिहिमालगाउँपालिका, दार्चुला	४१
३४६	कर्णाली प्रदेश	जुम्ला	गाउँपालिका	हिमागाउँपालिका, जुम्ला	४०
३४७	कर्णाली प्रदेश	डोल्पा	गाउँपालिका	मुड्केचुलागाउँपालिका, डोल्पा	४०
३४८	कर्णाली प्रदेश	डोल्पा	गाउँपालिका	शेफोक्सुन्डोगाउँपालिका, डोल्पा	४०
३४९	प्रदेश नं. १	ताप्लेजुङ	गाउँपालिका	आठराई त्रिवेणीगाउँपालिका, ताप्लेजुङ	४०
३५०	प्रदेश नं. १	मोरङ	नगरपालिका	सुनवर्षीनगरपालिका, मोरङ	४०
३५१	प्रदेश नं. १	सोलुखुम्बु	गाउँपालिका	थुलुङ दुधकोशीगाउँपालिका, सोलुखुम्बु	४०
३५२	प्रदेश नं. २	पर्सा	गाउँपालिका	कालिकामाईगाउँपालिका, पर्सा	४०
३५३	प्रदेश नं. २	रौतहट	नगरपालिका	बौधीमाईनगरपालिका, रौतहट	४०
३५४	प्रदेश नं. २	बारा	नगरपालिका	महागढीमाईनगरपालिका, बारा	४०
३५५	बागमती प्रदेश	दोलखा	गाउँपालिका	तामाकोशीगाउँपालिका, दोलखा	४०

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	पालिकाको प्रकार	स्थानीय तहकोनाम	कूल प्रासाङ्क
३५६	बागमती प्रदेश	नुवाकोट	गाउँपालिका	तारकेश्वरगाउँपालिका, नुवाकोट	४०
३५७	बागमती प्रदेश	मकवानपुर	गाउँपालिका	कैलाशगाउँपालिका, मकवानपुर	४०
३५८	लुम्बिनी प्रदेश	कपिलबस्तु	नगरपालिका	महाराजगञ्जनगरपालिका, कपिलबस्तु	४०
३५९	लुम्बिनी प्रदेश	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पश्चिम)	गाउँपालिका	प्रतापपुरगाउँपालिका, नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पश्चिम)	४०
३६०	सुदूरपश्चिमप्रदेश	बझाङ	गाउँपालिका	साईपालगाउँपालिका, बझाङ	४०
३६१	सुदूरपश्चिमप्रदेश	बाजुरा	नगरपालिका	त्रिवेणीनगरपालिका, बाजुरा	४०
३६२	सुदूरपश्चिमप्रदेश	अछाम	नगरपालिका	पंचदेवल विनायकनगरपालिका, अछाम	४०
३६३	कर्णाली प्रदेश	जुम्ला	गाउँपालिका	तिलागाउँपालिका, जुम्ला	३९
३६४	कर्णाली प्रदेश	हुम्ला	गाउँपालिका	अदानचुलीगाउँपालिका, हुम्ला	३९
३६५	कर्णाली प्रदेश	जाजरकोट	गाउँपालिका	शिवालयगाउँपालिका, जाजरकोट	३९
३६६	गण्डकी प्रदेश	लमजुङ	गाउँपालिका	मर्स्याङदीगाउँपालिका, लमजुङ	३९
३६७	गण्डकी प्रदेश	म्याग्दी	गाउँपालिका	अन्नपूर्णगाउँपालिका, म्याग्दी	३९
३६८	प्रदेश नं. १	पाँचथर	गाउँपालिका	मिक्लाजुङगाउँपालिका, पाँचथर	३९
३६९	प्रदेश नं. १	ताप्लेजुङ	गाउँपालिका	सिदिङ्वागाउँपालिका, ताप्लेजुङ	३९
३७०	प्रदेश नं. १	भोजपुर	गाउँपालिका	आमचोकगाउँपालिका, भोजपुर	३९
३७१	प्रदेश नं. २	सर्लाही	नगरपालिका	गोडैटानगरपालिका, सर्लाही	३९
३७२	प्रदेश नं. २	महोत्तरी	गाउँपालिका	पिपरागाउँपालिका, महोत्तरी	३९
३७३	प्रदेश नं. २	सप्तरी	गाउँपालिका	राजगढगाउँपालिका, सप्तरी	३९
३७४	प्रदेश नं. २	धनुषा	नगरपालिका	नगराइननगरपालिका, धनुषा	३९
३७५	प्रदेश नं. २	धनुषा	नगरपालिका	विदेहनगरपालिका, धनुषा	३९
३७६	प्रदेश नं. २	रौतहट	नगरपालिका	देवाहीगोनाहीनगरपालिका, रौतहट	३९
३७७	सुदूरपश्चिमप्रदेश	डोटी	गाउँपालिका	सायलगाउँपालिका, डोटी	३९
३७८	कर्णाली प्रदेश	हुम्ला	गाउँपालिका	नाम्खागाउँपालिका, हुम्ला	३८
३७९	गण्डकी प्रदेश	मनाङ	गाउँपालिका	नार्सोंगाउँपालिका, मनाङ	३८
३८०	प्रदेश नं. १	ताप्लेजुङ	गाउँपालिका	मैवाखोलागाउँपालिका, ताप्लेजुङ	३८
३८१	प्रदेश नं. २	धनुषा	गाउँपालिका	जनकनन्दिनीगाउँपालिका, धनुषा	३८
३८२	प्रदेश नं. २	सप्तरी	गाउँपालिका	महादेवागाउँपालिका, सप्तरी	३८
३८३	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	गाउँपालिका	पाँचपोखरीथाङपालगाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोक	३८
३८४	सुदूरपश्चिमप्रदेश	बझाङ	गाउँपालिका	केदारस्युँगाउँपालिका, बझाङ	३८
३८५	सुदूरपश्चिमप्रदेश	अछाम	गाउँपालिका	रामारोशनगाउँपालिका, अछाम	३८
३८६	कर्णाली प्रदेश	सल्यान	गाउँपालिका	सिद्ध कुमाखगाउँपालिका, सल्यान	३७
३८७	कर्णाली प्रदेश	सुर्खेत	गाउँपालिका	चिङ्गाडगाउँपालिका, सुर्खेत	३७

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	पालिकाको प्रकार	स्थानीय तहकोनाम	कूल प्राप्ताङ्क
३८८	कर्णाली प्रदेश	जाजरकोट	नगरपालिका	छेडागाडनगरपालिका, जाजरकोट	३७
३८९	कर्णाली प्रदेश	डोल्पा	गाउँपालिका	डोल्पो बुद्धगाउँपालिका, डोल्पा	३७
३९०	गण्डकी प्रदेश	गोरखा	गाउँपालिका	धार्चेगाउँपालिका, गोरखा	३७
३९१	गण्डकी प्रदेश	लमजुङ	गाउँपालिका	दूधपोखरीगाउँपालिका, लमजुङ	३७
३९२	प्रदेश नं. २	सर्लाही	गाउँपालिका	बसबरीयागाउँपालिका, सर्लाही	३७
३९३	प्रदेश नं. २	बारा	उपमहानगरपालिका	जितपुर-सिमराउप-महानगरपालिका, बारा	३७
३९४	बागमती प्रदेश	काभ्रेपलाञ्चोक	गाउँपालिका	खानीखोलागाउँपालिका, काभ्रेपलाञ्चोक	३७
३९५	कर्णाली प्रदेश	हुम्ला	गाउँपालिका	सर्केगाडगाउँपालिका, हुम्ला	३६
३९६	कर्णाली प्रदेश	दैलेख	नगरपालिका	चामुण्डाबिन्द्रासैनी नगरपालिका, दैलेख	३६
३९७	प्रदेश नं. २	धनुषा	नगरपालिका	क्षिरेश्वरनाथनगरपालिका, धनुषा	३६
३९८	बागमती प्रदेश	मकवानपुर	गाउँपालिका	राक्सिराङ्गगाउँपालिका, मकवानपुर	३६
३९९	बागमती प्रदेश	सिन्धुपाल्चोक	गाउँपालिका	जुगलगाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोक	३६
४००	लुम्बिनी प्रदेश	रोल्पा	गाउँपालिका	त्रिवेणीगाउँपालिका, रोल्पा	३६
४०१	कर्णाली प्रदेश	कालिकोट	नगरपालिका	खाँडाचक्रनगरपालिका, कालिकोट	३५
४०२	गण्डकी प्रदेश	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	गाउँपालिका	बुलिङटारगाउँपालिका, नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	३५
४०३	बागमती प्रदेश	रसुवा	गाउँपालिका	उत्तरगयागाउँपालिका, रसुवा	३५
४०४	कर्णाली प्रदेश	दैलेख	गाउँपालिका	भगवतीमाईगाउँपालिका, दैलेख	३४
४०५	प्रदेश नं. १	संखुवासभा	गाउँपालिका	भोटखोलागाउँपालिका, संखुवासभा	३४
४०६	प्रदेश नं. २	पर्सा	गाउँपालिका	पकाहामैनपुरगाउँपालिका, पर्सा	३४
४०७	प्रदेश नं. २	बारा	गाउँपालिका	करैयामाईगाउँपालिका, बारा	३४
४०८	बागमती प्रदेश	नुवाकोट	गाउँपालिका	म्यागङगाउँपालिका, नुवाकोट	३४
४०९	बागमती प्रदेश	रसुवा	गाउँपालिका	आमाछोदिङमोगाउँपालिका, रसुवा	३४
४१०	सुदूरपश्चिमप्रदेश	कैलाली	गाउँपालिका	मोहन्यालगाउँपालिका, कैलाली	३४
४११	प्रदेश नं. १	संखुवासभा	नगरपालिका	मादी नगरपालिका, संखुवासभा	३३
४१२	प्रदेश नं. २	पर्सा	गाउँपालिका	ठोरीगाउँपालिका, पर्सा	३३
४१३	बागमती प्रदेश	काभ्रेपलाञ्चोक	गाउँपालिका	महाभारतगाउँपालिका, काभ्रेपलाञ्चोक	३३
४१४	सुदूरपश्चिमप्रदेश	बैतडी	नगरपालिका	पाटन नगरपालिका, बैतडी	३३
४१५	प्रदेश नं. २	रौतहट	गाउँपालिका	दुर्गाभगवतीगाउँपालिका, रौतहट	३२
४१६	प्रदेश नं. २	रौतहट	गाउँपालिका	यमुनामाईगाउँपालिका, रौतहट	३२
४१७	कर्णाली प्रदेश	मुगु	गाउँपालिका	सोरुगाउँपालिका, मुगु	३१
४१८	प्रदेश नं. २	पर्सा	गाउँपालिका	जगरनाथपुरगाउँपालिका, पर्सा	३०
४१९	बागमती प्रदेश	काभ्रेपलाञ्चोक	गाउँपालिका	भुम्लुगाउँपालिका, काभ्रेपलाञ्चोक	३०

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	पालिकाको प्रकार	स्थानीय तहकोनाम	कूल प्राप्ताङ्क
४२०	कर्णाली प्रदेश	जाजरकोट	नगरपालिका	नलगाडनगरपालिका, जाजरकोट	२९
४२१	बागमती प्रदेश	सिन्धुली	गाउँपालिका	फिक्कलगाउँपालिका, सिन्धुली	२९
४२२	कर्णाली प्रदेश	कालिकोट	नगरपालिका	तिलागुफानगरपालिका, कालिकोट	२८
४२३	कर्णाली प्रदेश	डोल्पा	नगरपालिका	ठूलीभेरीनगरपालिका, डोल्पा	२८
४२४	प्रदेश नं. २	बारा	नगरपालिका	सिम्रौनगढनगरपालिका, बारा	२७
४२५	सुदूरपश्चिमप्रदेश	बैतडी	नगरपालिका	पुर्चौडीनगरपालिका, बैतडी	२७
४२६	सुदूरपश्चिमप्रदेश	बैतडी	गाउँपालिका	सिगासगाउँपालिका, बैतडी	२६
४२७	सुदूरपश्चिमप्रदेश	दार्चुला	नगरपालिका	शैल्यशिखरनगरपालिका, दार्चुला	२६
४२८	कर्णाली प्रदेश	डोल्पा	गाउँपालिका	जगदुल्लागाउँपालिका, डोल्पा	२५
४२९	प्रदेश नं. २	बारा	गाउँपालिका	प्रसौनीगाउँपालिका, बारा	२४
४३०	प्रदेश नं. २	पर्सा	नगरपालिका	बहुदरमाईनगरपालिका, पर्सा	२४
४३१	कर्णाली प्रदेश	रुकुम (पश्चिमभाग)	गाउँपालिका	बाँफिकोटगाउँपालिका, रुकुम (पश्चिम भाग)	२२
४३२	गण्डकी प्रदेश	म्याग्दी	गाउँपालिका	मालिकागाउँपालिका, म्याग्दी	२१
४३३	सुदूरपश्चिमप्रदेश	अछाम	नगरपालिका	कमलबजारनगरपालिका, अछाम	२०
४३४	सुदूरपश्चिमप्रदेश	बैतडी	गाउँपालिका	पंचेश्वरगाउँपालिका, बैतडी	१९

उपरोक्त तालिका अनुसार स्थानीय तहको सूचना प्रविधिको क्षमतामा सबैभन्दा बढी ८० अङ्कभारचौरजहारी नगरपालिका, रूकुम (पश्चिम भाग) ले प्राप्त गरेको छ भने सबैभन्दा कम १९ अङ्कभारपंचेश्वरगाउँपालिका, बैतडीले प्राप्त गरेको देखिन्छ । अध्ययन अवधिमा विवरण उपलब्ध गराइएका कूल ४३४ वटा स्थानीय तहहरूले प्राप्त गरेको अङ्कभारहरूलाई औसत गर्दा औसत अङ्कभार४९ रहेको देखिन्छ । यसको अर्थ समग्रमा स्थानीय तहहरूको सूचना प्रविधि क्षमता अझै पनि कम नै रहेको देखिन्छ ।

परिच्छेद ४ — निष्कर्ष

देशमा रहेका कूल ७५३ वटा स्थानीय तहहरूमध्ये विवरण भरी पठाएका ४३४ वटा स्थानीय तहहरूको जनशक्ति व्यवस्थापनको अवस्था, सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित पूर्वाधारको अवस्था, सूचना प्रविधिमा संस्थागत क्षमताको अवस्था, सेवा प्रवाहम सूचना प्रविधि प्रयोगको अवस्था, वेबसाइट व्यवस्थापनको अवस्था, डिजिटल साक्षरताको अवस्था तथा सूचना प्रविधि सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था गरी ७ वटा क्षेत्रका ५० वटा सूचकाङ्कहरूका आधारमा स्थानीय तहहरूको सूचना प्रविधि क्षमताको लेखाजोखा गर्दा मिश्रित नतिजा देखिएको छ । लेखाजोखा विधिका केही सूचकहरूमा जस्तो सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित जनशक्तिको तुलनतत्मक रुपमा पर्याप्त उपलब्धता, वेबसाइट नियमित रुपमा अद्यावधिक गरे, सूचना अधिकारी तोकी सूचनाको नियमित प्रकाशन गर्ने गरेको आदि जस्ता पक्षमा स्थानीय तहको अवस्था राम्रो नै देखिन्छ तर सेवा प्रवाहका लागि नवीन प्रविधिहरूको प्रयोग गर्ने, सूचना प्रविधि सम्बन्धी कुनै पनि योग्यता नभएको व्यक्तिलाई सूचना प्रविधको जिम्मा दिने, सूचना प्रविधि सम्बन्धी कार्य गर्ने कर्मचारीलाई नियमित तालिम प्रदान गर्ने, कार्यालयमा प्रयोग गरिएका सूचना प्रविधि सम्बन्धी उपकरण र सामग्रीहरूको सुरक्षा तथा संवेदनशीलताका बारेमा चनाखो रहने, आफ्नो क्षेत्र भित्र सूचना प्रविधि सम्बन्धी पूर्वाधारहरूको विस्तार गर्ने तथा सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक नीतिगत एवम् कानुनी व्यवस्था गर्ने सन्दर्भमा स्थानीय तहहरूको क्षमता कमजोर रहेको पाइयो ।

स्थानीय तहहरूसँग रहेको सक्षमतालाई अझ प्रवर्द्धन गर्दै कमजोरी रहेका पक्षहरूमा सुधार मार्फत स्थानीय तहहरूलाई जनताका निजकका सच्चा सेवा केन्द्रका रुपमा स्थापित गराउन देहायका कार्यहरू गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

१. सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोगका लागि विद्युत एवम् टेलिफोन र इन्टरनेट जस्ता पूर्वाधार नभइ नहुने हुनाले देशका दूर दराजसम्म यस्ता पूर्वाधारको विस्तार गर्ने ।

२. सूचना प्रविध सम्बन्धी ज्ञान भएको प्राविधिक जनशक्ति नभएका स्थानीय तहमा प्रादेशिक तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रमको आर्थिक एवम् वित्तीय सहयोगमा जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्ने ।

३. स्थानीय तहमा कार्यरत जनशक्तिका लागि आवश्यक तालिमका पाठ्यक्रमहरू तयार गरी सातवटै प्रदेशमा रहेका प्रादेशिक सुशासन केन्द्रहरूबाट तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

४. सर्वसाधारणको सूचना प्रविधिमा आधारित सेवाको माग गर्न सक्ने क्षमता विकास गर्न सूचना प्रविधि साक्षरताका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।

५. स्थानीय तहमा नियमित रुपमा आइपर्ने सूचना प्रविधि सम्बन्धी समस्या समाधानका लागि सहजीकरण गर्न मन्त्रालयको सूचना प्रविधि शाखामा कम्तिमा एक उपसचिव स्तरको सूचना प्रविधि अधिकृत प्रमुख रहने गरी पर्याप्त प्राविधिक कर्मचारीको व्यवस्था गर्ने ।

७. सूचना प्रविधिको अधिकतम प्रयोग गरी सेवा प्रवाह गर्ने स्थानीय तहलाई नमूना स्थानीय तहको रूपमा घोषणा गरी पुरस्कृत गर्ने अभ्यासको थालनी गर्ने ।

८. हरेक स्थानीय तहले आ आफ्नो आवश्यकता अनुरुपमा विभिन्न सफ्टवेयरहरू निजी क्षेत्रबाट खरिद गरी प्रयोग गर्ने गरेको देखिएकाले यसले एकातर्फ स्थानीय तहका महत्त्वपूर्ण सूचनाको सुरक्षा माथि चुनौती खडा गरिदिएको छ भने अर्को तर्फ यस्ता सफ्टवेयरहरूको व्यवस्थापन र नियमन गर्न समेत कठिन हुने भएकाले मन्त्रालयले स्थानीय तहले संवैधानिक अधिकारक्षेत्र रहेर गर्नपर्ने कार्य गर्नका लागि वृहत क्षमता सहितको एकिकृत सफ्टवेयर निर्माण गरी सम्पूर्ण स्थानीय तहहरूमा पठाउने ।

९. स्थानीय तहले अनिवार्य रुपमा प्रयोग गर्नुपर्ने भनी निर्माण गरी पठाइएका सफ्टवेयरहरूको प्रयोग नगर्ने स्थानीय तहहरूलाई सङ्घीय तहबाट जाने विभिन्न किसिमका अनुदानहरू रोक्का राख्ने व्यवस्था मिलाउने।